

Titel: 1913/1914: Betænkning (Landstinget)

Citation: "1913/1914: Betænkning (Landstinget)", i *1913/1914: Betænkning (Landstinget)*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r26-root.pdf>
(tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: 1913/1914: Betænkning (Landstinget)

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1913/1914: Betænkning (Landstinget)

LXXXIX. Betænkning

over

I. Forslag til Lov om Rettens Pleje.

II. Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen.

III. Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Lokaler for Østre Lands= ret, Sø= og Handelsretten i København og Københavns Byret m. m.

IV. Forslag til Lov om Retsafgifter i Domssager m. m.

V. Forslag til Lønningslov for forskellige af de i Lov om Rettens Pleje omhandlede Embeds= og Bestillingsmænd.

VI. Forslag til midlertidig Lov om offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsauktioner.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 29. Maj 1914).

spalte2801

Loven om Rettens Pleje af 26. Marts 1909 er, som bekendt, ikke endnu traadt i Kraft, da de Love, der ifølge Lovens § 939 betinger dette, ikke er givne. De Forsøg, som tidligere er gjorte for at bringe disse Love til Veje, har ikke ført til noget Resultat. De i Landstinget i 1909 og 1910 fremsatte Forslag i saa Henseende naaede ikke til Folketinget. De i Folke-tinget 1912 lierom fremsatte Forslag naaede ikke til Landstinget. Den uregelmæssige og med forskellige Ulemper forbundne Til-stand, at en af Rigsdagen vedtagen og af Kongen stadfæstet og kundgjort Lov hin-dres i at træde i Kraft ved Mangelen af supplerende Love, for hvis Tilvejebringelse ingen Frist er sat eller kan sættes, bestaar saaledes endnu stedse. Det retsvidenskabe-

spalte2802

lige Fakultet har i en Henvendelse til Ud-valget — se Bilag I. D. — særlig fremhævet de Ulemper, denne Tilstand medfører for de retsstuderende.

Det Indbegreb af Lovforslag angaaende Rettens Pleje og hvad dermed staar i Forbindelse, der i indeværende Samling er fremsat i og vedtaget af Folketinget og nu foreligger Landstinget og det af Tinget nedsatte Udvalg til Prøvelse, tilsigter lige-som Forslagene af 1909, 1910 og 1912 at bringe den nævnte uregelmæssige Tilstand til Ophør, men vil naa Maalet ad en an-den Vej. Der er her ikke blot Tale om de fornødne Tillægslove til Loven af 1909. Hovedforslaget indeholder en i Formen selvstændig og fuldstændig Ordning af Rettens Pleje, der, hvis Forslaget bliver

udvalgenes Betænkninger m. m. 176

spalte2803

til Lov, træder i Stedet for Loven af 1909, og efter dette nye Hovedforslag er Til-lægslovene afpassede.

Forholdet er dog i Virkeligheden det, at for en meget stor Del er det foreliggende Hovedforslag kun i Formen nyt, medens det i Realiteten er en Gentagelse af, hvad der indeholdes i Loven af 1909, kun med de Rettelser, der skyldes enten senere givne Love eller følger af det nye, der indeholdes i andre Dele af Lovforslaget, eller i øvrigt er af en lignende udvortes Karakter. Det anførte gælder særlig om de Bestemmelser, der indeholdes i 2den og 3die Bog af Loven af 1909. Efter det af Folketinget vedtagne Forslag gælder dette imidlertid ogsaa om den vigtige Del af 1ste Bog i Loven af 1909, der handler om Nævningens Kaldelse. I Modsætning til det af Regeringen i Folketinget fremsatte Forslag er det i Loven af 1909 § 74 godkendte Princip for Dannelsen af Grundlisten, nemlig ved en Kommission, ikke ved (indirekte) Folkevalg, optaget i det af Folketinget vedtagne Forslag. Paa dette Princip har der under denne Sags Forhandling gennem Aarene altid fra Landstingets Side været lagt den største Vægt, fordi Nævningekaldelsen kun derved betrykkes mod at ske efter politiske Hensyn og mod deraf flydende Forvanskning af den Tanke, som gør Nævningeinstitutionen til et berettiget Led i Retsplejens Bygning. De Afvigelser fra Loven af 1909, Lovforslaget indeholder ved de efterfølgende Trin af Nævningekaldelsen, berører ikke Princippet; de er i Overensstemmelse med, hvad der under tidligere Forhandlinger er vedtaget af Landstinget ud fra det samme Princip. Paa de nævnte omfattende Omraader drejer det sig saaledes for Landstinget kun om at give Indholdet af Loven af 1909 en ny Stadfæstelse. Dette gælder ogsaa om de Afslag paa Mundtlighedens og særlig Bevisumiddelbarhedens Gennemførelse, som i Modsætning til tidligere Vedtagelser gjordes ved Loven af 1909. I denne Indrømmelse til en tilvant og mindre bekostelig Ordning er der ikke ændret noget i det foreliggende Forslag.

spalte2804

I Modsætning til disse Dele af Lovforslaget, i hvilket det kun gentager Loven af 1909, afviger det væsentligt fra Loven af 1909 i Ordningen af Strafferetsplejen. Forslaget gennemfører her fuldt ud Anklageprincippet paa alle en Straffesags Stadier og drager de to vigtige organisatoriske Konsekvenser heraf, nemlig dels den fuldstændige Adskillelse mellem Dommermyndigheden og Politimyndigheden, hvilken nu og efter Loven af 1909 udenfor Hovedstaden er en Undtagelse, dels Oprettelsen af en særlig Anklagemyndighed som med Bistand af Politimyndighederne tager Forfølgningen af Forbrydelser for Domstolene i sin Haand. Dette er i Forhold til Loven af 1909 noget nyt, der særlig medfører Ændringer i 1ste og 4de Bog af Loven af 1909. Men set i Forhold til tidligere Forhandlinger om Reform af Retsplejen er det ikke noget nyt. Anklageprincippet med de nævnte organisatoriske Konsekvenser er tværtimod hævdet baade i den ældre og i den seneste Kommissions Forslag (Kommissionen af 1868 og 1892). Det har været optaget i alle de Forslag til Retsplejens Reform, som indtil Samlingen 1906—07 har været fremsatte for Rigsdagen, og det har vundet Tilslutning i de Vedtagelser, der indtil det nævnte Tidspunkt har fundet Sted fra begge Tings Side. Naar disse Lovforslag strandede uden at blive til Lov, var Grunden ikke Uenighed med Hensyn til Anklageprincippet og dets nævnte Konsekvenser, men den nu udjævnede Uenighed med Hensyn til Nævningekaldelsen. Det var først i det Forslag, der fremkom i Samlingen 1906—07, at Princippet og de nævnte Konsekvenser opgaves, og at man i de Love, som vedtoges 1908 og 1909, lod sig nøje med at reformere Strafferetsplejen indenfor snævrere Grænser. Det foreliggende Forslag vender saaledes for saa vidt kun tilbage til, hvad der lige til 1908 har været begge Tings Standpunkt.

Utvivlsomt betegner denne Tilbagevenden til tidligere indtagne Standpunkter et betydeligt Fremskridt mod det dobbelte Maal, som i Strafferetsplejens Ordning

spalte2805

maa være det ledende, paa den ene Side en retfærdig Behandling af en sigtet, men endnu ikke domfældt, paa den anden Side Samfundets Krav paa Retssikkerhed. Vel vilde det være en Ubillighed lige overfor Loven af 1909, om det miskendtes, at den med Hensyn til Maaden, hvorpaa den stiller den sigtede i en Straffesag, indeholder Fremskridt i Forhold til den nu gældende Ret. Efter nævnte Lov bortfalder det egentlig inkvisitoriske Forhør, og i Stedet træder en Afhørelse i den Forstand, som Anklageprincippet hjemler (Lovens § 748). Den sigtede udrustes allerede under de Domsforhandlingen forudgaaende Retshandlinger med Partsrettigheder, som Inkvisitionsprocessen, for hvilken den sigtede kun er Undersøgelsesgenstand, ikke Part, ikke kender (se Lovens §§ 714—716 og § 804 o. f.). Varetægtsfængslets Anvendelse er mere betinget og begrænset, end det kan være i Inkvisitionsprocessen (se Lovens §§ 763 og 773). Men paa Grund af den Omstændighed, at Anklager og Dommer efter Loven af 1909 indtil Domsbehandlingen i større Sager i Regelen er den samme Person, løbes der ved denne Lovs Ordning uundgaaeligt den Fare, enten at de nævnte Goder, som tilsiges den sigtede, bliver mere Skin end Virkelighed, eller at Retssikkerheden kommer til at lide ved Anklagerens Passivitet. Grænsen mellem det inkvisitoriske Forhør og Anklageprocessens Afhørelse, Betingelserne og Grænserne for Varetægtsfængslets Anvendelse, Omfanget af og Undtagelserne fra den sigtedes Partsrettigheder kan — som de anførte Bud i Loven af 1909 noksom viser — langtfra altid fastsættes ved aldeles bestemte Lovregler. Meget ofte beror det her paa et Skøn efter de foreliggende Omstændigheder. De Krav til Ugunst for den sigtede, som Anklageren ved Udøvelsen af dette Skøn finder sig berettiget og derfor ogsaa pligtig til som Anklager at gøre gældende, er det utænkeligt, at han selv som Dommer skulde underkende. Dommerkonnollen med Anklageren bliver da i slige Tilfælde

intetsigende og den Ret, som er tilsagt,

spalte2806

kun et Skin. Denne illusoriske Selvkontrol kan Dommeren kun slippe fra ved at være mindre nøjeregnende med sin Pligt som Anklager, saa at han undlader at foretage Skridt imod den sigtede, som han er berettiget og derfor i Virkeligheden ogsaa pligtig til at foretage. Men ved en saadan vidtgaaende Hensyntagen til den sigtede lider Retssikkerheden, hvis Varetagelse ved Loven af 1909 saa at sige alene er lagt i hans Haand. Der gives da, saasnart den sigtede skal opfattes som Part og udrustes med Partsrettighed, kan eet Middel til at naa til virkelig Ligevægt mellem de to Maal i Strafferetsplejen, Retfærdighed mod den sigtede og Retssikkerhedens Krav, nemlig den gennemførte Sondring mellem Anklager og den kontrollerende Dommer, derfor Udskillelse af Politimyndigheden fra Dommermyndigheden, og Organisationen af en selvstændig Anklagemyndighed, i hvilken Politimesteren indordnes som Led. Det er dette, som er sket ved det nu foreliggende Lovforslag i Overensstemmelse med alle ældre Forslag. Det er derved, at dette Lovforslag staar saa betydelig højere end Loven af 1909 med Hensyn til en fyldestgørende Ordning af Strafferetsplejen. Dette miskendtes heller ikke af Landstinget, da det vedtog Lovene af 1908 og 1909. Af de da stedfundne Forhandlinger fremgaar det, at man ikke ansaa Opgivelsen af Anklageprincippet for en Vinding, men som noget, man gik med til, fordi den saa længe forhaalede Reform af Retsplejen kun kunde naas paa Betingelse af dette og andre Afslag paa den fulde Gennemførelse af de ledende Grundsætninger. Man nøjedes da med Haabet om, at dette kun vilde være en Overgang, og at Udviklingen, særlig ved Bistand af det i Lovens § 1000 omtalte Udvalg, vilde føre til, at Manglerne ved Loven af 1909 blev afhjulpet. Man kunde yderligere slaa sig til Ro ved den Betragtning, at den Modsigelse, der ligger i at forene Anklager og Dommer i den samme Person, i alle Tilfælde, hvor Sagen fra Begyndelsen er rede og klar, navnlig paa Grund af en

spalte2807

straks afgiven frivillig og troværdig Tilstaaelse, ikke vilde fremtræde paa en Retsfølelse stødende eller Konflikt medførende Maade. Det er da kun i Overensstemmelse med Landstingets Opfattelse ved Vedtagelse af Lovene af 1908 og 1909, naar det nu foretrækker det foreliggende Forslag, for saa vidt angaar Ordningen af Strafferetsplejen, for Loven af 26. Marts 1909, Dertil kommer, at der i Løbet af de Aar, i hvilke denne Lov kun har haft en Skintilværelse, har gjort sig en stærk Misstemning gældende hos Dommere lige overfor den Stilling, Loven tillægger dem i Straffesager, at være samtidig Anklager og Dommer. Et kraftigt Udtryk har denne Misstemning givet sig i den Henvendelse, som Udvalget har modtaget fra Formændene i Rigets kollegiale Retter: Højesteret, Overretterne i København og Viborg, Kriminal- og Politiretten samt Sø- og Handelsretten i København, se Bilag I. A. og B. Næst at udtale, at der efter Retternes Formening trænges til en grundig og hurtig Reform; af vor Retspleje, erklærer Formændene for disse Retter — hvad der i denne Forbindelse har særlig Betydning — „at det Rigsdagen for Tiden forelagte Forslag til en Reform utvivlsomt fortjener Fortrinet fremfor den ved Loven af 26. Marts 1908 truffene Ordning saavel ved dets Bestemmelser om Adskillelsen af Domsmagten fra Administrationen som ved dets Bestemmelser om Indførelsen af en fast Anklagemagt." Overensstemmelse hermed har endvidere Bestyrelsen for Underretsdommerforeningen i Skrivelse af 23. Maj 1914 udtalt, „at det Rigsdagen forelagte og af Folketinget vedtagne Forslag til Retsreform med dets Indførelse af Anklageprincippet i den kriminelle Retspleje og dets gennemførte Adskillelse af den administrative og dømmende Myndighed maa anses for et væsentligt og meget betydeligt Fremskridt fra den tidligere vedtagne Lov om Rettens Fleje af 1909, og man maa i høj Grad anbefale, at Sagen søges gennemført i indeværende Rigsdagssamling."

I Henhold til, hvad der saaledes er anført, indstiller følgende Medlemmer af

spalte2808

Udvalget — Jørgen Berthelsen, Deuntzer, Goos, Holstein-Holsteinborg, Harald Jensen, Sonne — til Tinget — med de Ændringer, som nedenfor skal omtales — at vedtage det foreliggende Forslag til Lov om Rettens Pleje og de dermed nødvendigt sammenhængende Lovforslag.

Til denne Indstilling kan andre Medlemmer af Udvalget, nemlig Birch, Falbe Hansen, Godskesen, Oluf Jensen, Johansen, Johnsen, Koefoed, Nygart og Enevold Sørensens, ikke slutte sig.

Naar disse Medlemmer slutter sig til en Del af de Ændringsforslag, der stilles til de foreliggende Lovforslag, vil de ikke derved have deres Stilling til disse Lovforslag som Helhed foregribet.

I. Forslag til Lov om Rettens Pleje.

Til dette Forslag stilles der dels af hele Udvalget, dels af Medlemmer af Udvalget en Række Ændringsforslag. Af større Betydning er dog kun de Forslag, der angaar Retskredsene og Politikredsene Tal (Ændringsforslag til §§12 og 109), og hvad dermed staar i nærmere eller fjernere Forbindelse (Ændringsforslag til §§ 17, 19, 44).

I Anledning af herhenhørende Spørgsmaal har Udvalget dels gennem Justitsministeriet forskaffet sig eller modtaget Udtalelser fra forskellige kommunale Myndigheder og Foreninger (se Bilag V., VI. og VII.), dels direkte modtaget en Række Andragender fra kommunale Myndigheder (se Bilag VIII.). Endvidere har man af Justitsministeren udbedt sig forskellige Oplysninger om denne Sag vedrørende, hvorom henvises til Bilag II. og III., samt haft flere Samraad med Ministeren eller dennes Repræsentant.

At Adskillelsen af Domsmagten fra Politimyndigheden maatte medføre en betydelig Indskrænkning i Tallet af Underretskredse og Politikredse, hver med sin selvstændige Dommer og sin Politimester, har altid været betragtet som en Selvfølge. En Fordobling af disse Embedsmænds Tal

spalte2809

vilde være urimelig, naar henses til den Indskrænkning i Virksomhedens Omraade, som Adskillelsen medfører for enhver af dem, og vilde derfor bevirke en ganske unødvendig, betydelig Forøgelse af Udgiften ved Retsplejens Reform. Regeringens Forslag gik ud paa, at der skulde være 70 Retskredse og lige saa mange Politikredse. Her til knyttede sig Bestemmelsen i § 17 om Ansættelse af to Dommere i Kredse med et Indbyggertal over 40,000. I det af Folketinget vedtagne Forslag er Retskredsene Tal forøget til 83 med Mulighed for ved kgl. Anordning at stige indtil 90, mens paa den anden Side Politikredsene Tal er nedsat til 55. Bestemmelsen i § 17 om to Dommere i Kredse med mere end 40,000 Indbyggere er bibeholdt. Udvalget samstemmer med Folketinget i, at nogen Forøgelse af Retskredsene Tal i Forhold til Regeringens Forslag maa anses for forsvarelig og i Overensstemmelse med de for Udvalget udtalte Ønsker, men finder det ønskeligt, at Tallet saa vidt muligt lovfæstes uden at overlades til kgl. Anordning i det Omfang, som Folketingets Vedtagelse gaar ud paa. Ud fra denne Betragtning er man kommet til at foreslaa, at der i Stedet for 83 ved Loven fastsatte Retskredse bestemmes 87 saadanne, nemlig 5 nye Retskredse af 1 (Læsø Birk, der med sit ringe Indbyggertal foreslaas at udgaa), se herom nærmere den reviderede Forslag om Retskredsene vedføjede Redegørelse se (Ændringsforslag Nr. 66, jfr. Nr. 3). En ubunden Frihed til ved kgl. Anordning at forøge Tallet af Retskredse med 3 har man ikke fundet det rigtigt at foreslaa. Derimod har man ved Ændringsforslag Nr. 8 til § 17 aabnet Adgang til ved kgl. Anordning at vælge Deling af en Retskreds med over 40,000 Indbyggere i to i Stedet for, som Paragraffen foreskriver, at ansætte to Dommere i den samlede Retskreds, hvor Omstændighederne taler derfor. Utvivlsomt er der flere Tilfælde, hvor denne Udvej vil vise sig at være hensigtsmæssig, mens dog forskellige Hensyn medfører, at det vilde være uheldigt allerede nu ved Loven at foreskrive Delingen i Stedet for

spalte2810

at henskyde det til Afgørelse ved kgl. Anordning efter nærmere Forhandling med de paagældende Myndigheder. Afgørelsen vil ventelig kunne være truffet, inden Retsplejeloven træder i Kraft. Forudsættes det, at denne Udvej benyttes blot i 3 Tilfælde, naas Tallet 90 af selvstændige Retskredse, som Folketingets Forslag gaar ud paa.

I denne Forbindelse skal man endnu nævne Ændringsforslaget Nr. 5, jfr. Nr. 7, til §17 om, at der i Frederiksberg Birk ansættes 3 Dommere, ikke blot 2. Denne Dommerforøgelse er nødvendig paa Grund af Folketallet i denne Retskreds, og det foreslaas paa Grund af de her ganske særlige Forhold, at Forretningernes Fordeling mellem de 3 Dommere bestemmes ved kgl. Anordning. Samtidig har man ved Ændringsforslag Nr. 8, 2det Punkt, indført Frihed til ved kgl. Anordning at fastsætte paa visse Vilkaar en anden Fordeling af Forretningerne mellem de 2 Dommere i de store Retskredse end den i § 17 foreskrevne, da de lokale Forhold her kan være forskellige, saa at en ufravigelig fælles Regel ikke passer for dem alle.

Hvad dernæst Politikredsene Tal angaar, kan man ogsaa finde nogen Nedsættelse af det i Regeringsforslaget foreslaaede Tal af 70 at være forsvarelig. Men en Overvejelse af de forskellige Hensyn, som herved maa komme i Betragtning, har ført til, at man i saa Henseende ikke drister sig til at gaa saa vidt som Folketinget. Efter samtlige Forhold anser et Flertal indenfor Udvalget et Tal af 65 Politikredse som det mest passende, se herom nærmere den reviderede Tavle over Politikredsene vedføjede Redegørelse (Ændringsforslag Nr. 67, jfr. Nr. 17).

Et Mindretal stiller under Nr. 18 For- slag om en Forøgelse af Politikredsenes Tal til 78. Subsidiært tiltræder dog dette Mindretal Forslaget om en Forøgelse til 65.

En stor Del af de til Udvalget ind- komne Erklæringer og Andragender drejer sig om Omlægning af Grænserne mellem

spalte2811

Retskredses og Politikredses Omraade. Ifølge Lovforslagets § 12 og det til § 109 stillede Ændringsforslag Nr. 19 kan saa- danne Omlægninger ske ved kgl. Anord- ning. Herved maa det efter Udvalgets Me- ning forblive. Der maa herom finde For- handlinger Sted med de vedkommende

lokale Myndigheder, hvorfor en Henlæg- gelse under Administrationen her er na- turlig. I de Aar, som efter Lovforslaget for- udsættes at ville hengaa, inden Loven træ- der i Kraft, vil der være Tid til at bringe disse Forhandlinger til Ende, hvad jo maa ønskes, da hyppige Forandringer i de en Gang bestemte Omraader er for- bundne med Ulemper. Udvalget gaar ud fra, at der ved saadanne Omlægninger af Administrationen vil tages ethvert rimeligt Hensyn til de Ønsker og Henstillinger, der fra forskellig Side er kommet til Orde.

Paa lignende Maade forholder det sig med Bestemmelserne om Hoved- og Biting- steder i de forskellige Retskredse, med hvil- ket ogsaa forskellige Erklæringer og An- dragender beskæftiger sig. Ogsaa disse Be-

stemmelser er ved Lovforslagets § 19 hen- lagte til kgl. Anordning, ligesom ved Lo- ven af 26. Marts 1909 § 19. Herved maa det efter Udvalgets Mening have sit For- blivende. Kun har man foreslaaet den Tilføjelse til Budet i § 19, at hvor et Ho- vedtingsted bortfalder ved denne Forde- ling, bliver der paa det paagældende Sted at oprette et Bitingsted (Ændringsforslag Nr. 9). Dette har sikkert ogsaa været Regeringens Forudsætning, se Bil. II, men til Befolkningens Betyggelse er det hen- sigtsmæssigt, at dette lovfæstes. I For- bindelse med Bitingsteder vil der ofte være af Dommeren at indrette en Afdeling af hans Embedskontor, se § 19, 4de Stykke. Ogsaa dette billiges. Kun finder man, at de detaillerede Regler om denne Kontor- afdelings Virkemaade gaar videre, end Be- folkningens Interesser mange Steder kan kræve, og da særlig Bestemmelsen om, at Kontorafdelingen skal være aaben „dag- lig", og at Dommeren skal være pligtig til dér at have en autoriseret Fuldmægtig

spalte2812

„bosat". Disse Regler foreslaar man æn- dret derhen, at Justitsministeren træffer Bestemmelse Om Kontordagenes Antal og Kontortidens Længde, hvorved Pligten til at holde en Fuldmægtig bosat paa Stedet bortfalder (Ændringsforslag Nr. 10). En- delig skal man i denne Forbindelse nævne Ændringsforslag Nr. 12 til § 44, der ogsaa vil bidrage til, at de nu saa hyppige midler- tidige Beskikkelser af Fuldmægtige som Dommere i mange Tilfælde kan undgaas.

Ogsaa om Oprettelse af Bipolitikon- torer udtaler en Del indkomne Erklæringer og Andragender sig. Dette Spørgsmaal omtales ikke i Lovforslaget. For Lovgiv- ningsmagten kommer det kun til at fore- ligge som Led i Kontorholdslovene. Justits- ministeren kommer i Skrivelsen af 30. April 1914 (Bilag II) ind paa dette Spørgsmaal, men under andre Forudsætninger, end der vil foreligge, hvis Forøgelsen til 65 Politi- kredse vedtages. Udvalget maa af lig- nende Grunde, som ogsaa er nævnte ved Bitingsteder, finde, at det maa have sit Forblivende ved, at dette Forhold er det Administrationens Sag at træffe Afgørelse om, ligesom nu. Kun har man til Betryg- gelse for lokale Interesser foreslaaet en lignende Bestemmelse som den vedrørende Bitingsteder, at dér, hvor et tidligere Po- litimesterembede bortfalder, bliver der paa det paagældende Sted at oprette et Bipoli- tikontor (Ændringsforslag Nr. 21). Man har derhos optaget en Regel om Politimestres Pligt til under visse Omstændigheder at overtage Virksomheden i en anden Politi- kreds sammen med sin egen, i Lighed med, hvad der er foreslaaet for Dommere (Æn- dringsforslag Nr. 22).

De andre Ændringsforslag, som stilles til Lovforslaget om Rettens Pleje, er for en stor Del af formel eller redaktionel Art, som det ikke er fornødent nærmere at begrunde.

Om enkelte af Ændringsforslagene skal i Korthed bemærkes, at Ændringsforsla- gene 2 c. og d. til § 9 er foranledigede ved Lov om urigtige Varebetegnelser m. m. af 8. Juni 1912 § 16.

spalte2813

Som Følge af, at der bliver flere Retskredse end Politikredse, findes det rigtigt i Befolkningens Interesse, at visse Forretninger, som Lovforslaget havde hen- lagt til Politimesteren, ligesom tidligere vedtaget, henlægges under Dommeren (Æn- dringsforslag 4b.).

Ændringsforslag Nr. 11 til § 31 ud- fylder et Hul, som er fremkommet ved Lovforslagets § 824, smh. m. Lov 1909 § 807.

Ændringsforslaget til § 56 har sin Grund i, at et særligt Bud ikke vil behøves ved alle Underretter udenfor København. I hvilket Omfang det bør ske, finder sin Afgørelse ved Kontorholdslovene.

Ændringsforslagene til § 73 er naturlige Følger af det oprindelige Lovforslags Forandring ved denne Paragraf, jfr. ogsaa § 68.

Ændringsforslaget til § 114, sidste Stykke, er begrundet i Frederiksbergs særlige Forhold.

Ændringsforslagene til §§ 121—127, 130, 1023, 1030—32 er ønsket af Sagførerne, i Lighed med hvad der er vedtaget af Folketinget om Dommere ved Underretterne.

Den Række af Ændringer, der foreslaas om eet Sagførersamfund i Stedet for to samt om dette Samfunds Valg af sin Formand, skyldes et lignende Ønske og svarer til Nutidens Forhold. (Ændringsforslagene Nr. 31—39 og 63).

I §§ 472 og 571 finder man Bekendtgørelse i Statstidenden tilstrækkelig (Ændringsforslagene Nr. 41 og 43); i §§ 544 og 599 finder man Justitsministerens Indgriben uforuden; Bestemmelsen bør tilkomme Fogeden (Nr. 42 og 46).

Ændringsforslaget til § 721 (Nr. 48) er foranlediget af den nye Lov af 1. April 1914; ved Ændringsforslag Nr. 50 til §779 tilbageføres den i midlertidig Straffelov af 1. April 1911 trufne Ordning.

De udførlige Ændringsforslag til §§ 914 —917 indeholder ingen Realitetsændringer, men gaar kun ud paa at fjerne forhaanden værende Uklarhed og formelle Mangler.

spalte2814

II. Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen.

Udvalget har kun fundet Anledning til at foreslaa to rent formelle Ændringer til dette Lovforslag. Med Hensyn til den aarlige Merudgift, som Reformen vil paaføre Statskassen, naar Lovforslagene bliver til Lov i den Skikkelse, som Udvalget foreslaar, henviser man til de afsluttende Bemærkninger i nærværende Betænkning. Lovforslaget indstilles til Vedtagelse.

III. Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Lokaler for Østre Landsret, Sø- og Handelsretten i København og Københavns Byret m. m.

Udvalget finder den Løsning af Lokalespørgsmaalet, som Lovforslaget indeholder, heldig. Udgiften herved een Gang for alle er af Regeringen beregnet til 1,231,430 Kr., hvortil kommer Anvendelsen af Rigsdagsbygningen, der i Statsregnskabet er opført til en Værdi af 1,000,000 Kr., hvilken Sum dog vil forrentes ved Besparelse af Lejeudgifter, der dels nu udredes, dels vilde blive at udrede som Følge af 'den nye Lov, en Besparelse, der beregnes til aarlig 40,000 Kr. Udvalget har ikke Grund til at drage disse Beregninger i Tvivl og indstiller Lovforslaget til uforandret Vedtagelse. Udvalget henleder Opmærksomheden paa

Ministeriets Udtalelse, at der ud over de i Lovforslaget omtalte Udgifter vil kræves Bevilling af et Beløb til Tilvejebringelse af Lokaler for Vestre Landsret og til Montering af samtlige de her omtalte Retslokaler og Kontorer, og at Ministeriet forbeholder sig senere at fremsætte Forslag herom.

IV. Forslag til Lov om Retsafgifter i Domssager m. m.

Forslaget har et mere begrænset Om- raade end ældre Forslag, der tilsigtede en Kodifikation af Retssportellovgivningen i

spalte2815

det hele, medens det foreliggende Forslag væsentlig kun omhandler Domssager, hvor forandrede Regler om Afgiften er nød- vendiggjorte ved den nye Lov. Udvalget billiger denne Begrænsning. Den finan- sielle Virkning af de i Lovforslaget inde- holdte Regler vil efter Ministeriets Be- regning være en Merindtægt for Statskas- sen af 170,000 Kr. Udvalget har ladet foretage en Sammenstilling af Retsafgiften i Domssager angaaende visse eksempelvis nævnte Værdier efter den nu gældende Ret og efter Lovforslaget, se Bilag Nr. IV. Om Afgivelserne fra det af Landstinget i Samlingen 1909—10 vedtagne henvises til de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger. Idet man bemærker, at det i de fra Kom- missionerne komne og i de af Regeringen forelagte Lovforslag altid har været forud- sat, at de nugældende lave Retsafgifter skulde forhøjes, har Udvalget kunnet slutte sig hertil — om end fra nogle Sider med nogen Betænkelighed — og indstiller der- for Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

V. Forslag til Lønrrngslov for forskel- lige af de i Lov om Rettens Pleje om- handlede Embeds- og Bestillingsmænd.

Til § 1 har Udvalget stillet et Æn- dringsforslag angaaende Lønnen for Næst- formanden i Sø- og Handelsretten. Efter den Forandring, som i Lovforslaget om Rettens Pleje § 9 er sket med Hensyn til Forholdet mellem Formanden og Næstfor- manden i nævnte Ret, bør den sidste ikke lønnes i Lighed med Byretsdommere, men i Lighed med Landsdommere.

Til § 5 er foreslaaet Indsættelsen af et nyt Stykke, foranlediget ved den Æn- dring, der er foreslaaet til Lovforslaget om Rettens Pleje § 17, 3die Stykke.

Til § 9 er der foreslaaet en ny lavere Lønningsklasse for 9 Politimestre i min- dre Politikredse, der er blevet Følgen af Forøgelsen af disses Tal fra 55 til 65, se den ændrede Tavle og den vedføjede Redegørelse.

Ændringsforslaget til § 12 er redaktionelt.

spalte2816

Ændringsforslagene til §§ 17 og 18 gaar ud paa at stille de i Lovforslaget om Rettens Pleje § 108 tilkomne 9 Politifuldmæg- tige, der beskikkes til Medhjælpere for Paatalemyndigheden i København, ogsaa med Hensyn til Pensionsspørgsmaal lige med de Tjenestemænd, med hvem de i andre Henseender er ligestillede.

Af et Mindretal er der under Nr. 7 stillet Forslag om Indføjelse efter § 19 af 8 nye Paragraffer angaaende Lønninger til Fuldmægtige hos Underretsdommere uden- for København og samtidig Forbud mod, at disse for Betaling udfører private juri- diske Forretninger.

Til dette Forslag bemærker Udvalgs- medlemmerne Jørgen Berthelsen, Deuntzer, Goos, Holstein- Holsteinborg, Harald Jensen og Sonne følgende: Landstinget har i Sam- lingen 1905 udstemt en af Folketinget ved- tagen Bestemmelse, indeholdende et saadant Forbud, og har derved tilkendegivet, at det ikke fandt det nødvendigt at gaa til denne Ændring i det bestaaende Forhold som Led i Retsplejereformen. I Lovene af 1908 og 1909 findes Forbudet ikke. Senere har der af Regeringen i 1910 været forelagt Lands- tinget et Forslag væsentlig i den Form, som nu er foreslaaet af de nævnte Udvalgs- medlemmer, men som selvstændigt For- slag, ikke som Led i Retsplejereformen. Lovforslaget kom kun til første Behandling i Tinget, der henviste det til et Udvalg, der ingen Betænkning afgav. Hvilken Sympati man end kan have for en Æn- dring i det bestaaende Forhold i den Ret- ning, Ændringsforslaget peger, maa de nævnte Udvalgsmedlemmer, i Overensstem- melse med Landstingets tidligere Stilling, finde det uforholdsmæssigt og utilraadeligt at bringe en Nyordning paa dette Omraade i den tilsigtede Forbindelse med Retspleje- reformen og derved forøge den aarlige Udgift til denne med et Beløb, der neppe kunde holdes indenfor den i 1910 bereg- nede Grænse af henved 400,000 Kr., da de i Ændringsforslaget foreslaaede Løn- ningssatser sikkert er for lave efter Nu- tidens Forhold.

De Lovforslaget vedføjede Tavler er

spalte2817

endelig ændrede for at bringes i Overens- stemmelse med ovenfor omtalte, foreslaaede nye Bestemmelser.

VI. Forslag til midlertidig Lov om offentlige Auktioner, der ikke er Tvangsanktioner.

Udvalget indstiller det foreliggende Forslag til uforandret Vedtagelse.

Udvalget har ladet være sig magtpaa- liggende at komme til Klarhed over, hvor stor en aarlig Merudgift der kan an- tages at ville foraarsages ved Gennem- førelse af det foreliggende Lovforslag om Rettens Pleje med tilhørende Lovfor- slag særlig i den Skikkelse, som den even- tuelle Lov vil faa, naar Udvalgets forskel- lige Ændringsforslag vedtages. Regerings- forslaget til Lov om Udgifterne ved Straffe- retsplejen var ledsaget af en Beregning over denne Merudgift efter Regeringsforslaget. Resultatet af denne „kalkulatoriske Oversigt" var, at Regeringsforslaget vilde medføre en aarlig Merudgift af 1,033,200 Kr. og i Forhold til den for Loven af 1909 bereg- nede Merudgift en Forøgelse af 457,700 Kr., hvilket sidste Beløb dog paa Grund af den Udvidelse af Statspolitiets Rammer, som ogsaa ved Gennemførelsen af Loven af 1909 vilde vise sig nødvendig, maatte nedsættes med ca. 230,000 Kr., saa at den virkelige Merudgift i Forhold til Loven af 1909 kun vilde blive ca. 227,700 Kr. At der for adskillige Posters Beregning ikke kan naas til mere end et Skøn, er erkendt af Regeringen, saaledes særlig ved Beregningen af Kontorhold, og Udvalget erkender, at der ved Foretagelsen af dette Skøn er gaaet til Værks paa forsvarlig Maade, saa at det ikke fra denne Side har fundet noget at paaanke. Kun var det Udvalget paafaldende, at Regeringens Beregning nu (1914) saa betydelig afveg fra den af Ministeriet i 1909 foretagne Bereg- ning, der svarede til en aarlig Merudgift af 2,036,000 Kr. Efter Udvalgets Begæring

spalte2818

har Ministeriet med Skrivelse af 11. Maj 1914 (Bilag III) til Forklaring heraf frem- sendt en Oversigt, der sammenstiller de paa de forskellige Poster beregnede Udgifter efter Opgørelsen af 1909, 1912 og 1914. Idet man henviser til denne Oversigt (Un- derbilag I til Bilag III), erkendes det, at den giver en fyldestgørende Forklaring af Forskellen i Resultatet, idet det viser sig, at denne for Beregningen af 1909's Vedkommende fremgaar dels af den be- tydelig større Forøgelse af Statspolitiet, end man tænker sig nu straks at fore- tage, dels af en betydelig Udgift til Delinkventomkostninger (550,000 Kr.) og til Københavns Politi (100,000 Kr.), der efter de nu foreliggende Forslag ikke vil finde Sted, og dels endelig — foruden en større Regnefejl paa en enkelt Post i Op- gørelsen af 1909 — deraf, at man i 1909 ikke har fradraget, hvad den for- højede Retsafgift vil indbringe (nu anslaaet til 170,000 Kr.).

De forskellige Ændringer, som er foretagne i Folketinget, og de yderligere Ændringer, der er indstillede af Udvalget, medfører, at Merudgiften vil blive noget større end beregnet efter Regeringsforsla- get. Merudgiften vil forøges med 1) 1,000 Kr. for Næstformanden i Sø- og Handels- retten, 2) til Lønninger for Dommere ved Underretterne (98, hvoraf 57 i 1ste Klasse, 41 i anden) 87,000 Kr., 3) til Kontorhold for Dommere 70,000 Kr., 4) til 9 Politifuldmægtige som Medhjælpere for Paatalemyndigheden i København (Lovfor- slag om Retsplejens Ordning § 108), 27,000 Kr., tilsammen 185,000 Kr. Paa den anden Side vil Udgiften formindskes 1) til Lønninger af Politimestre med 38,400 Kr. og 2) til Kontorhold for Politi- mestre med 45,000 Kr., tilsammen 83,400 Kr., se herom den som Underbilag II til Bilag III trykte sammenlignende Oversigt. Den kalkulerede aarlige Merudgift bliver saaledes i alt forøget med 101,600 Kr., altsaa i Stedet for

de af Regeringen be- regnede 1.033,200 Kr. et Beløb af 1,134,800 Kr. og i Forhold til Loven af 1909 en Mer- udgift af 329,300 Kr. i Stedet for 227,700 Kr.

Udvalgenes Betænkninger m. m. 177

spalte2819

De ovennævnte 6 Medlemmer af Ud- valget finder, at den saaledes forhøjede Merudgift i Forhold til Loven af 1909 ikke bør være en Hindring for at gøre det store Fremskridt i Ordningen, som det foreliggende Lovforslag indeholder i For- hold til den nævnte Lov. De finder fremdeles, at en aarlig Merudgift af noget over 1,100,000 Kr. ikke er større, end der med Rette bør kunne anvendes til en Re- form af Retsplejen, saa at denne kan blive bedre egnet til at fyldestgøre Rets- plejens Maal, end Tilfældet er efter den nugældende Ret.

Ændringsforslag til Forslag til Lov om Rettens Pleje. Af Udvalget:

Til § 1.

1) I 3die Stykke, Linie 1, udgaar Or- dene: „Procesmaaden ved“.

Til § 9.

2a) I 3die Stykke, Linie 1—3, ændres Ordene „falder . . . Mandskab" til: „an- gaar Skibsføreres og Mandskabs Rettig- heder, Pligter og Forhold vedrørende disse deres Stillinger". I Linie 4 udgaar Or- dene „efter nævnte Lovs § 17“.

b) I 6te Stykke, Linie 6—7, ændres „Formanden, henholdsvis Næstformanden" til: „Formanden eller Næstformanden“.

c) I 7de Stykke, Linie 1, indsættes efter „Straffesager": „(Lov 19. Februar 1861 § 17)“.

d) I 7de Stykke, Linie 9, indskydes efter „Erstatningskrav" som nyt Punktum: „I de Straffesager, som behandles ved Sø- og Handelsretten i Medfør af Lov om Straf for Brug af urigtige Varebetegnelser m. m.

spalte2820

af 8. Juni 1912 § 16, dannes Retten under Domsforhandling af Formanden eller Næst- formanden og to handelskyndige Dommere."

Til § 12.

3) 12den Linie ændres „83" til: „87", hvorhos i Linie 4—8: „— Underretskred- senes . . . Finansloven." udgaar.*)

Til § 14.

4 a) I Linie 2 ændres „Skifte-, Auk- tions- og Fogedvirksomhed" til: „Skifte- forvaltning og Fogedforretninger".

b) I Linie 7 udgaar „samt"; i sidste Li- nie ændres „ . " til: „ , " , og der tilføjes (i ny Linie):

„samt udenfor Københavns Byrets Omraade:

e. de ved Lov af 26. Maj 1868 om umyndiges Midlers Forvaltning § 7, jfr. Be- kendtgørelse af 11. Maj 1869, og ved samme Lovs § 10 til Skifteretterne hen- lagte Forretninger, for saa vidt Bogen om den borgerlige Retspleje ikke medfører Forandring heri;

f. Notarialforretninger."

Til § 17.

5) I 2den Linie rettes „." til: „," , og der tilføjes: „dog at der i Frederiks- berg Birk ansættes 3 Dommere, mellem hvem Forretningerne fordeles ved kongelig Anordning".

6) I 2det Stykke, Linie 4, udgaar efter Ordet „herfor;": „og"; i 6te Linie ændres „." til: „og", hvorhos der i ny Linie tilføjes:

„4) Notarialforretninger."

7) I 3die Stykke, 2den Linie, tilføjes efter „Indbyggere": „(jfr. dog angaaende'Fre- deriksberg Birk Paragraffens 1ste Stykke)".

8) Ved Slutningen af 3die Stykke til- føjes: „Hvor Omstændighederne særlig ta- ler derfor, kan Kongen dog bestemme, at en Underretskreds, hvis Folketal har naaet den nævnte Størrelse, skal deles i to Rets- kredse hver med en enkelt Dommer; Sam- menlægning af paa denne Maade adskilte

*) jfr. Ændringsforslag Nr. 66.

spalte2821

Af et Mindretal (Birch, Falbe Hansen, Godskesen, Oluf Jensen og Johnsen):

18) I 1ste Stykke, 1ste Linie, ændres „55" til: „78".

Af Udvalget:

19) I samme Stykke indføjes efter 1ste Punktum: „Forandring i Politikredse- nes Omraade kan ske ved kongelig An- ordning".

Af Udvalget:

21) I Slutningen af 1ste Stykke til- føjes som nyt Punktum:

„Har en Politikreds hidtil været delt mellem flere Politimestre, oprettes der paa de Steder i Kredsen, der fremtidig

Retskredse kan kun ske ved Lov. Ligeledes kan det ved kongelig Anordning bestemmes, at Fordelingen af Forretningerne mellem to i samme Underretskreds ansatte Dom- mere skal være en anden end ovenfor

nævnt. Saadan Bestemmelse kan dog kun træffes samtidig med Lovens Ikrafttræden samt ellers, naar der første Gang skal an- sættes to Dommere i Retskredsen."

Til § 19.

6) I Slutningen af 1ste Stykke til- føjes som nyt Punktum:

„Bortfalder et at de nuværende Ho- vedtingsteder, oprettes der paa det paagæl- dende Sted et Bitingsted for Retskredsen."

7) I 4de Stykke, Linie 3—6, ændres „og holde denne bosat" til: „. Ju- stitsministeren træffer Bestemmelse om Kontordagenes Antal og Kontortidens Længde".

Til § 31.

8) Som nyt Slutningspunkt i 2det Stykke tilføjes: „Bestemmelserne i 1ste Stykke, 2det—4de Punktum, om Forhand- lingen, der af Hensyn til Statens Forhold til fremmede Magter eller til Sædeligheden holdes for lukkede Døre, finder tilsvarende Anvendelse ved de her nævnte Forhand- lingen." ' "

Til § 44.

9) I 2det Stykke indsættes som 2det Punktum: „Enhver Dommer ved Underret skal være forpligtet til, naar det af for- nævnte Grunde skønnes fornødent, at mod- tage Beskikkelse af Justitsministeriet til, foruden sit eget Embede, midlertidig at beklæde et andet Underdommerembede".

Til § 56. 13) 2det Punktum udgaar.

Til § 73.

14a) I Linie 3 ændres „2,000" til: „1,200".

b) I Linie 9 rettes „ ." til: „ ,", og der tilføjes: „dog i alle Tilfælde mindst 5 samt 2 Suppleanter".

c) I Linierne 11—16 ændres „Mand" (paa 4 Steder) til: „Medlem" og „Mænd" (paa 2 Steder) til: „Medlemmer".

spalte2822

Til § 107.

15) Ved Slutningen af Paragraffen tilføjes: „I øvrigt gælder Bestemmelserne i Lov om Sagførersalær m. m. af 24. Maj 1879 om de her omtalte offentlige An- klagere.“

Til § 108.

16) I Linie 1 udgaar Ordene: „og Virksomhed“.

Ved Paragraffens Slutning tilføjes følgende nye Punktum: „Beskikkelsen sker ved Justitsministeren efter Politidirek- tørens Indstilling.“

Af et Flertal (Jørgen Berthelsen, Deuntzer, Goos, Holstein-Holsteinborg, Harald Jen- sen, Johansen, Koefoed, Nygart, Sonne og Enevold Sørensen), subsidiært tiltraadt af Mindretallet under Nr. 18:

Til § 109.

17) I 1ste Stykke, 1ste Linie, ændres 55" til „65".*)

Af et Mindretal (Birch og Oluf Jensen):

20) Sidste Linie i 1ste Stykke affattes saaledes: „for saa vidt der findes en Køb- stad i Kredsen, skal have Hovedkontor i denne. I modsat Fald bestemmer Justits- ministeren, hvor Politimesteren skal have Hovedkontor i Kredsen.“

*) jfr. Ændringsforslag Nr. 67.

spalte2823

ikke bliver Sæde for et selvstændigt Politi- kontor, en Afdeling af dette, for hvis Om- raade og Virksomhed nærmere Bestemmel- ser træffes af Justitsministeren.“

23) Som sidste Punktum i 1ste Stykke tilføjes: „Enhver Politimester skal efter Ju- stitsministerens Bestemmelse være forpligtet til foruden sit eget Embede midlertidig at beklæde et andet Politimesterembede, naar vedkommende Politimester har Forfald, eller Embedet er ledigt.“

Til § 121.

27) Linie 4—5: „Underretssagfører" ændres til: „Sagfører ved Underret“.

(Vedtages dette Ændringsforslag, fore- tages samme Ændring i §122, Linie 1, og § 124, Linie 1—2).

Til § 122.

28) I Linie 7 ændres efter „Retsskriver“ „eller“ til: „,“; efter „Politimester“

Til § 130.

30) Linie 6 og Linie 7 : „Underretssagfører“ ændres til: „Sagførere ved Underret“.

Til § 139.

31) Paragraffen affattes saaledes: „Samtlige Sagførere udgør et Samfund.“

Til § 140.

32) Paragraffen affattes saaledes :

„Sagførersamfundet skal have en Bestyrelse, der benævnes Sagførerraad.

Sagførerraadet bestaar af 12 Medlemmer, Halvdelen valgt af og blandt Lands- og Højesteretssagførerne og Halvdelen af og blandt Sagførerne ved Underret. Samtlige Valg gælder for 4 Aar; Genvælg kan finde Sted. Sagførerraadet vælger af sin Midte Formand og Næstformand.“

24) Ved Paragraffens Slutning tilføjes som nyt Punktum: „Ved midlertidig Beskikelse er det dog tilstrækkeligt, at vedkommende fyldestgør den i § 44 i Slutningen angivne Fordring med Hensyn til juridisk Eksamen.“

Til § 114.

24 a) I 3die Stykke, Linie 4, udgaar Ordene: „udenfor København“.

b) Sidste Stykke affattes saaledes: „Øvrighedens Deltagelse i Frederiksberg Kommunalforvaltning ordnes ved særlig Lov. Indtil denne Lov er givet, er Politimesteren i Frederiksberg Birk tillige Formand for Frederiksberg Kommunalbestyrelse.“

Til § 115.

25) I Linie 4 rettes „4de Stykke“ til - „2det Stykke“.

Til § 118.

26) I Stedet for 1ste Stykke, 2det Punkt, og 2det Stykke sættes: „Indenfor de af denne Lov dragne Grænser fastsætter Justitsministeren Regler for det stedlige Politis Forhold til henholdsvis Overanklageren, Chefen for Statspolitiet og Amtmanden saavel som for disse Myndigheders indbyrdes Samvirken.”

spalte2824

indskydes: „, Politifuldmægtig i København (§ 108, 2det Stykke)“.

Til § 126.

29) Linie 2—3 : „Landsrets- og Underretssagførere“ ændres til: „Landsretssagførere og Sagførere ved Underret“.

Til § 127.

29 a) I Linie 3 ændres „Underrets- sagførerne“ til: „Sagførerne ved Underret“.

Til § 142.

30) I 2det Stykke, 3die Linie, ændres „Landsrettens Formand“ til: „en af Landsretternes Formænd“.

31) I 3die Stykke ændres „Landsrettens Formand“ til: „Formanden for østre Landsret“.

Til § 143.

35) I Linie 1—2 ændres Ordene „de til som Sagførere“ til: „Sagførerne i deres Forhold som saadanne“.

Til § 145.

36) I 1ste Stykke, 4de Linie, ændres Ordene „af Landsretten“ til: „af den Landsret, i hvis Kreds han har

Kontor".

spalte2825

Til § 146.

37) I 2den Linie ændres Ordene „den paagældende Landsret Retter" til: „en Landsret eller en Underret".

38) I 3die og 4de Linie ændres Ordene „Sagfører ved Landsretten eller i Lands- retskredsen" til: „Landsretssagfører eller Sagfører ved Underret".

Til § 147.

39) 1 Iste Linie ændres Ordene „For ethvert Sagførersamfund" til: „For Sag- førersamfundet".

Til § 342.

40) I 3die Linie ændres „Underrets- dommer" til: „Ret".

Til § 472.

41) 1 Iste Stykke, 3die Linie, sættes „." efter „Statstidenden", og Resten af Stykket udgaar.

Til § 544.

42) Linie 3—4. I Stedet for „i den af Egnens . . . bestemmes" sættes: „i de mere udbredte stedlige Blade".

Til § 571.

43) 12det Stykke, 2den—3die Linie, ud- gaar Ordene: „samt udenfor stedlige Blad".

44) I 3die Stykke, 2den Linie, æn- dres „de nævnte indenlandske Blade" til: „de samme Blade, hvori Auktionen har været bekendtgjort".

Til § 577.

45) Iste Stykke, 2den Linie: „ide i § 571 nævnte offentlige Blade" ændres til: „efter Reglerne i § 571".

Til § 599.

46) 2det Stykke, Linie 6—7: „i det af Justitsministeriet hertil bestemte sted- lige Blad" ændres til: „i et stedligt Blad efter Fogedens Bestemmelse".

Til § 689.

47) I Linie 1 udgaar Ordene: „(jfr. dog sidste Stykke)".

spalte2826

Til § 721.

48) Litra „s" udgaar. Herefter ændres de efterfølgende Litra.

Til § 742.

49) I 3die Stykke, Linie 2, indskydes efter „Foretager den dømmende Ret": „ , hvor Loven giver Adgang hertil,".

Til § 779.

50) 2det Stykke, Iste Punktum, affattes saaledes: „Børn under 14 Aar maa ikke undergives Varetægtsfængsel."

Til § 790.

51) I Iste Stykke, Linie 7, indskydes efter „Overanklageren": „eller ved Anke til Højesteret af Rigsanklageren".

Til § 872.

52) I Linie 2 ændres „" til „," og der tilføjes: „eller af Tiltalte".

Til § 914.

53) Paragraffen affattes saaledes: „Samtidig med Indleveringen af Anklageskriftet eller snarest muligt derefter skal Overanklageren paa Rettens Kontor indlevere Udskrifter af de i Sagen foretagne retslige Undersøgelser- og Bevishandling-inger, ledsaget af Sagens øvrige Dokumenter og andre synlige Bevismidler. En af Overanklageren til Brug ved Oplæsning under Domsforhandlingen tilvejebragt trykt eller maskinskreven Ekstraktgenpart af nævnte Udskrifter og Dokumenter bliver derhos ved hans Foranstaltning uden Ophold at meddele Forsvareren eller, saafremt der ingen Forsvarer er, Tiltalte. Selve Udskrifterne kan Forsvareren og eventuelt Tiltalte erholde udlaante. I øvrigt gøres Sagens Dokumenter og andre synlige Bevismidler saa vidt muligt tilgængelige paa hensigtsmæssig og betryggende Maade, og passende Underretning derom meddeles.

Ønsker Overanklageren at tilvejebringe yderligere Beviser, bliver der ogsaa med Hensyn til disse at forholde efter foranstaaende Regler.

Finder Overanklageren det til Sagens fulde Oplysning nødvendigt, at tidligere afhørte Vidner eller Syns- eller Skønsmænd indkaldes til personlig Afhøring for den

spalte2827

dømmende Ret (§§ 171—72, jfr. 202), forelægger han Spørgsmaalet herom for Landsretten. Beslutter Retten inden Domsforhandlingen, at saadan Indkaldelse skal finde Sted, gives der Forsvareren eller Tiltalte Meddelelse derom."

Til § 915.

54 a) 1ste Stykke affattes saaledes: „Inden Udløbet af en af Overanklageren paa Anklageskriftet opgiven Frist, der paa Begæring kan forlænges af Rettens Formand, skal Forsvareren eller, hvor der ingen Forsvarer er, Tiltalte saavel paa Rettens Kontor som til Overanklageren afgive en trykt eller maskinskreven

Ekstraktgenpart af saadanne Udskrifter og andre Dokumenter, som han vil lade oplæse under Domsforhandlingen udover de i Overanklagerens Eks- traktgenpart optagne. Er de paagældende Dokumenter ikke allerede indleverede til Retten af Overanklageren, forholdes der derhos med dem efter Regelen i § 914, 1ste Stykke."

b) I 2det Stykke, Linie 2, indskydes efter „eller“: „om Indkaldelse af Vidner eller Syns- eller Skøns mænd som i § 914, 3die Stykke, nævnt eller om“.

c) Ved Slutningen af 2det Stykke til- føjes som nyt Punktum: „Har Overan- klageren efter Indleveringen af Anklage- skriftet tilvejebragt nye Beviser, gives der Modparten en særlig Frist til at frem- sætte sine derved foranledigede Begærin- ger.“

Til § 916.

55) 3die Stykke affattes saaledes: „Skal nye Oplysninger tilvejebringes, finder Reglerne i §§ 837, 2det Stykke, og 839 Anvendelse med de fornødne Lem- pelse.“

Til § 917.

56) 1ste Stykke affattes saaledes: „Saa snart Sagen er rede til Doms- forhandling, berammer Landsretten efter Overanklagerens Begæring Tiden for denne.“

Til § 918.

57) I Linie 1 ændres: „840, 1ste Stykke,“ til: „840, 1ste og 3die Stykke,“.

spalte2828

Til § 920.

58) I Linie 3 ændres: „Forunder- søgelsen“ til: „retslige Undersøgelses- og Bevishandlinger“.

Til § 921.

59) I Linie 2 ændres: „under For- undersøgelsen“ til: „for Undersøgelses- retten“.

Til § 922.

60) I 2det Stykke, Linie 3, ændres: „under Forundersøgelsen" til:- „for Under- søgelsesretten ".

Til § 924.

61) I Linie 4 affattes den sidste Sæt- ning saaledes: „om der af den Grund skal gives Overanklageren Adgang til at søge yderligere Beviser tilvejebragte".

Til § 929.

62) I Linie 2 ændres: „andre og flere opgivet" til: „yderligere Op- lysninger bør søges tilvejebragt".

Til § 1023.

63a) I Linie 4 ændres: „Underrets- sagførere" til: „Sagførere ved Underret".

63 b) I 3die Stykke, Linie 2, ændres „de" til: „det".

Til § 1029.

64) I Linie 6 indskydes foran „uanset" : „eller et Politimesterembede (§ 109)".

Til § 1030.

64a) I Linie 3 ændres: „Underrets- sagfører" til: „Sagfører ved Underret".

Til § 1031.

64b) I Linie 5 ændres: „Underrets- sagførere" til: „Sagførere ved Underret".

Til § 1032.

64c) I Linie 1 ændres: „Underrets- sagfører" til: „Sagfører ved Underret".

65) Registeret til Loven, som er ud- faldet ved Omtrykningen i Folketinget, genindsættes.

66) Den Lovforslaget vedføjede Tavle over By- og Herredsretskredsene affattes som nedenfor angivet:

Tavle over By- og Herredsretskredsene, jfr. Lovens § 12. (Antallet af Indbyggere er angivet efter Folketællingen i 1911).

Sjælland og Møen.

1. Frederiksberg Birk, 97,237 Indb.
2. Københavns Amts nordre Birk, 44,302 Indb.
3. Københavns Amts søndre Birk med Amager Birk, 26,718 Indb.
4. Roskilde Købstad med Ramsø-Tune Herreder samt Lejre Herred, 41,267 Indb.
5. Køge Købstad, Vallø Birk og Bjeverskov Herred, 17,479 Indb.
6. Helsingør Købstad med Kronborg østre Birk og Hellebæk Birk, 26,644 Indb.
7. Hørsholm Birk, 10,932 Indb.
8. Hillerød Købstad med Frederiksborg Birk (undtagen Ølsted Sogn), 21,369 Indb.
9. Kronborg vestre Birk, 14,620 Indb.
10. Frederikssund Købstad og Horns Herred med Frederiksværk Købstad og Halsnæs Birk samt Ølsted Sogn af Frederiksborg Birk, 23,604 Indb.
11. Nykøbing S. Købstad og Dragsholm Birk, 21,155 Indb.
12. Holbæk Købstad med Merløse-Tudse Herreder, 35,531 Indb.
13. Kalundborg Købstad med Arts-Skippinge Herreder samt Samsø Birk, 32,260 Indb.
14. Løve Herred, 15,001 Indb.
15. Slagelse Købstad med Antvorskov Birk, 23,641 Indb.

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

16. Korsør Købstad og Landjurisdiktion med Skelskør Købstad og Vester Flakkebjerg Herred samt Holsteinborg Birk, 27,722 Indb.
17. Bregentved-Gisselfeld Birk, 20,920 Indb.
18. Ringsted Købstad og Herred samt Skjoldnæsholm og Svenstrup Birker, 17,795 Indb.
19. Sorø Købstad, Sorø Birk og Baroniet Holbergs Birk, 19,506 Indb.
20. Storeheddinge Købstad og Stevns-Fakse Herreder, 19,611 Indb.
21. Næstved Købstad og Tybjerg Herred med Øster Flakkebjerg Herred, 30,231 Indb.
22. Vordingborg Købstad og Vordingborg søndre Birk, 19,113 Indb.
23. Præstø Købstad og Vordingborg nordre Birk, 12,600 Indb.
24. Stege Købstad og Møens Herred, 14,535 Indb.

Bornholm.

25. Rønne Købstad med Vester Herred samt Hasle Købstad, Nordre Herred og Hammershus Birk, 24,642 Indb.
26. Neksø Købstad og Sønder Herred, Aakirkeby Købstad med Svaneke Købstad og Øster Herred, samt Christiansø, 18,243 Indb.

Lolland-Falster.

27. Stubbekøbing Købstad og Stubbekøbing Herred, 12,833 Indb.
28. Nykøbing F. Købstad og Herred med Falster Vester Herred, 27,710 Indb.
29. Saksøbing Købstad og Musse Herred med Nysted Købstad og Birk, 20,190 Indb.
30. Maribo Købstad og Birk med Rødby Købstad og Fuglse Herred samt Fejø Birk, 24,708 Indb.
31. Naskov Købstad med Lollands Nørre samt Sønder Herreder, 31,384 Indb.

Fyn.

1913/1914: *Betænkning (Landstinget)*,

32. Nyborg Købstad med Vinding Herred, 23,985 Indb.
33. Sunds-Gudme Herreder, 32,213 Indb.
34. Svendborg Købstad og Thorseng Birk, 16,505 Indb.
35. Ærøskøbing Købstad og Ærø Herred, 12,163 Indb.
36. Rudkøbing Købstad og Langelands Herreder, 21,086 Indb.
37. Faaborg Købstad og Salling Herred med Muckadell, Holstenshus og Brahetrolle- borg Birker, 30,655 Indb.
38. Odense Købstad med Odense Skt. Hans Sogns Landdistrikt af Odense Herred, 46,595 Indb.
39. Odense Herred (undtagen Odense Skt. Hans Sogns Landdistrikt) med Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Sønder Næraa og Højby Sogne af Aasum Herred, 23,572 Indb.
40. Kerteminde Købstad og Hindsholm Herred med Bjerge-Aasum Herreder (und- tagen de 4 under Nr. 39 angivne Sogne af Aasum Herred), 18,113 Indb.
41. Bogense Købstad og Skovby Herred med Lunde-Skam Herreder og Grevskabet Roepstorffs Birk, 27,401 Indb.
42. Assens Købstad og Baag Herred med Kerte, Barløse, Sandager og Tanderup Sogne af Wedellsborg Birk, 25,095 Indb.
43. Middelfart Købstad og Vends Herred med Resten af Wedellsborg Birk, 25,796 Indb.

Jylland.

44. Fredericia Købstad med Elbo, Brusk og Holmans Herreder, 28,757 Indb.
45. Kolding Købstad med Kolding Herred samt Jerlev, Andst og Slaugs Herreder, 54,913 Indb.
46. Vejle Købstad med Nørvang-Tørrild Herreder, 53,458 Indb.
47. Bjerre Herred og Hatting Herred, 21,947 Indb.
48. Horsens Købstad, 23,843 Indb.
49. Voer og Nim Herreder samt Stensballegaard Birk, 19,106 Indb.
50. Tyrsting og Vrads Herreder, 15,525 Indb.
51. Silkeborg Købstad og Silkeborg Birk, 17,989 Indb.
52. Skanderborg Købstad samt Hjlemslev-Gjern Herreder, 16,147 Indb.
53. Hads Herred, 14,388 Indb.
54. Aarhus Købstad, 61,755 Indb.
55. Ning Herred med Hasle, Vester Lisbjerg, Framlev og Sabro Herreder, 32,763 Indb.
57. Grenaa Købstad samt Nørre og en Del af Sønder Herred, 20,164 Indb.
58. Æbeltoft Købstad samt Mols Herred og en Del af Sønder Herred, 13,519 Indb.
59. Rougsø og en Del af Sønderhald Herred med Øster Lisbjerg og en Del af Søn- derhald Herred, 34,017 Indb.

60. Randers Købstad med Nørhald, Støvring og Galten Herreder, 43,682 Indb.
61. Mariager Købstad samt Gjerlev-Onsild Herreder (undtagen Glenstrup, Sønder- Onsild, Nørre-Onsild, Hvornum, Snæbum og Skjellerup Sogne), 12,989 Indb.
62. Hobro Købstad, Gislum og Rinds Herreder med de 6 under Nr. 61 nævnte Sogne af Gjerlev-Onsild Herreder, 29,689 Indb.
63. Helium-Hindsted Herreder, 23,984 Indb.
64. Løgstør Købstad samt Aars-Slet Herreder, 18,282 Indb.
65. Nibe Købstad og Hornum Herred, 16,336 Indb.
66. Aalborg Købstad, 33,449 Indb.
67. Aalborg Birk og Fieskum Herred, 16,829 Indb.
68. Nørresundby Købstad og Kjær Herred med Hvetbo Herred, 34,536 Indb.
69. Sæby Købstad og Dronninglund Herred, 26,990 Indb.
70. Frederikshavn Købstad og Horns Herred med Skagen Købstad og Læsø Birk, 30,805 Indb.
71. Hjørring Købstad og Vennebjerg Herred med Børglum Herred, 52,780 Indb.
72. Øster og Vester Han Herreder, 19,000 Indb.
73. Thisted Købstad og Hillerslev-Hundborg Herreder, 24,516 Indb.
74. Hassing-Refs Herreder, 18,702 Indb.
75. Nykøbing M. Købstad og Morsø Herreder, 24,270 Indb.
76. Skive Købstad og Sallinglands Herreder, 29,566 Indb.
77. Viborg Købstad med Fjends-Nørlyng og Middelsom-Sønderlyng Herreder, 46,716 Indb.
78. Lysgaard og Hids samt en Del af Hovlbjerg Herred, 24,896 Indb.
79. Herning Købstad og Hammerum Herred, 31,601 Indb.
80. Holstebro Købstad samt Hjerm-Ginding Herreder, 36,813 Indb. 81. Lemvig Købstad samt Skodborg-Vandfuld Herreder, 22,938 Indb.
82. Ringkøbing Købstad samt Ulvborg-Hind Herreder, 21,060 Indb.
83. Bølling-Nørre Herreder, 18,447 Indb.
84. Varde Købstad og Landjurisdiktion med Øster og Vester Herreder, 32,240 Indb.
85. Esbjerg Købstad, Skads Herred samt Fanø Birk, 29,150 Indb.
86. Ribe Købstad med Ribe Herred, 14,152 Indb.
87. Gjørding-Malt Herreder, 18,385 Indb.

[Redegørelse for Ændringer i Tavlen over Retskredsene.*)

Nr. 6. (Helsingør m. m.) deles i: a) Helsingør Købstad med Kronborg østre Birk og Hellebæk Birk, 26,644 Indb., og b) Hørsholm Birk, 10,932 Indb.

*) Numrene refererer sig til Tavlen efter Folketingets Vedtagelse. Udvalgenes Betænkninger m. m. 178

Nr. 7. (Hillerød m. m.) deles i: c) Hillerød Købstad med Frederiksborg Birk (undt. Ølsted Sogn), 21,369 Indb., og d) Kronborg vestre Birk, 14,620 Indb.

Nr. 20. (Vordingborg m. m.) deles i: e) Vordingborg Købstad og Vordingborg søndre Birk, 19,113 Indb., samt f) Præstø Købstad og Vordingborg nordre Birk, 12,600 Indb.

Nr. 31. (Svendborg m. m.) deles i: g) Svendborg Købstad og Thorseng Birk, 16,505 Indb., samt h) Ærøskøbing Købstad og Ærø Herred, 12,163 Indb.

Nr. 47. (Silkeborg m. m.) deles i: i) Silkeborg Købstad og Silkeborg Birk, 17,989 Indb. samt j) Lysgaard m. fl. Herreder, 24,896 Indb.

Nr. 67. (Læsø Birk) sammenlægges med Nr. 66. (Frederikshavn Købstad m. m.), 30.805 Indb.

Resultat: Forøgelse med 4 Retskredse og 3 Dommere samt en 3die Dommer paa Frederiksberg.]

67) Den Lovforslaget vedføjede Tavle over Politikredsene affattes som neden- for angivet.

Tavle over Politikredsene, jfr. Lovens § 109.

Sjælland og Møen.

1. Frederiksberg Birk.
2. Københavns Amts nordre Birk.
3. Københavns Amts søndre Birk med Amager Birk.
4. Roskilde Købstad med Ramsø-Tune Herreder samt Lejre Herred.
5. KøgeKøbstad, Vallø Birk og Bjeverskov Herred med Bregentved-Gisselfeld Birk.
6. Helsingør Købstad med Kronborg østre Birk og Hellebæk Birk samt Hørsholm Birk.
7. Hillerød Købstad med Frederiksborg Birk (undtagen Ølsted Sogn) og Kronborg vestre Birk.
8. Frederikssund Købstad og Horns Herred med Frederiksværk Købstad og Halsnæs Birk.
9. Holbæk Købstad og Merløse-Tudse Herreder samt Nykøbing S. Købstad og Drags- holm Birk.
10. Kalundborg Købstad og Arts-Skippinge Herreder med Samsø Birk.
11. Slagelse Købstad med Antvorskov Birk og Løve Herred.
12. Korsør Købstad og Landjurisdiktion, Skelskør Købstad, Vester Flakkebjerg Herred og Holsteinborg Birk.
13. Ringsted Købstad, Skjoldnæsholm og Svenstrup Birker, Sorø Købstad, Sorø Birk og Baroniet Holbergs Birk.
14. Næstved Købstad og Tybjerg Herred med Øster Flakkebjerg Herred.

15. Storehedinge Købstad og Stevns-Fakse Herreder.

16. Præstø Købstad og Vordingborg nordre Birk.

17. Vordingborg Købstad og Vordingborg søndre Birk med Stege Købstad og Møens Herred.

Bornholm.

18. Rønne Købstad, Vester Herred, Hasle Købstad, Nordre Herred, Hammershus Birk, Svaneke Købstad, Øster Herred, Christiansø, Neksø Købstad, Sønder Herred samt Aakirkeby Købstad.

Lolland-Falster.

19. Nykøbing F. Købstad og Herred, Stubbekøbing Købstad og Herred samt Falster Vester Herred.

20. Sakskøbing Købstad, Musse Herred, Nysted Købstad og Birk.

21. Maribo Købstad og Birk, Rødby Købstad og Fuglse Herred samt Fejø Birk.

22. Nakskov Købstad med Lollands Nørre samt Sønder Herreder.

Fyn.

23. Nyborg Købstad med Vinding Herred.

24. Svendborg Købstad og Thorseng Birk med Sunds-Gudme Herreder.

25. Ærøskøbing Købstad og Ærø Herred med Rudkøbing Købstad og Langelands Herreder.

26. Faaborg Købstad, Salling Herred, Muckadell, Holstenshus og Brahetrolle- borg Birker.

27. Odense Købstad med Odense Skt. Hans Sogns Landdistrikt.

28. Odense Herred (undtagen Odense Skt. Hans Sogns Landdistrikt) med Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Sønder Næraa og Højby Sogne af Aasum Herred.

29. Kerteminde Købstad og Hindsholm Herred med Bjerge-Aasum Herreder (und- tagen de 4 under Nr. 28 angivne Sogne af Aasum Herred).

30. Bogense Købstad og Skovby Herred med Lunde-Skam Herreder og Grevskabet Roepstorffs Birk.

31. Assens Købstad og Baag Herred med Kerte, Barløse, Sandager og Tanderup Sogne af Wedellsborg Birk.

32. Middelfart Købstad og Vends Herred med Resten af Wedellsborg Birk.

Jylland.

33. Fredericia Købstad, Elbo, Brusk og Holmans Herreder.

34. Kolding Købstad, Kolding Herred, Jerlev, Andst og Slaugs Herreder. 35. Vejle Købstad med Nørvang-Tørrild Herreder.

36. Horsens Købstad, Bjerre og Hatting Herreder.

37. Voer og Nim Herreder samt Stensballegaard Birk med Tyrsting og Vrads Herreder.

38. Silkeborg Købstad, Silkeborg Birk, Skanderborg Købstad og Hjlemslev-Gjern Herreder.

39. Hasle, Vester Lisbjerg, Framlev og Sabro Herreder, Frijsenborg-Faurskov Birk.

40. Ning Herred og Hads Herred.

41. Aarhus Købstad.

42. Grenaa Købstad samt Nørre Herred og en Del af Sønder Herred med Æbeltoft Købstad samt Mols Herred og en Del af Sønder Herred.

43. Rougsø og en Del af Sønderhald Herred med Østerlisbjerg og en Del af Sønderhald Herred.

44. Randers Købstad, Nørhald, Støvring og Galten Herreder.

45. Mariager Købstad, Gjerlev-Onsild Herreder (undtagen Glenstrup, Sønder-Onsild, Nørre-Onsild, Hvorum, Snæbum og Skjellerup Sogne) samt Hellum-Hindsted Herreder.

46. Hobro Købstad, Gislum og Rinds Herreder samt de 6 under Nr. 45 nævnte Sogne af Gjerlev-Onsild Herreder.

47. Løgstør Købstad, Aars-Slet Herreder, Nibe Købstad og Hornum Herred.

48. Aalborg Købstad, Aalborg Birk og Flesfeum Herred.

49. Nørresundby Købstad, Kjær Herred og Hvetbo Herred.

50. Sæby Købstad og Dronninglund Herred.

51. Frederikshavn Købstad, Horns Herred, Skagen Købstad og Læsø Birk.

52. Hjørring Købstad, Vennebjerg Herred og Børglum Herred.

53. Thisted Købstad, Hillerslev-Hundborg Herreder samt Øster og Vester Han Herreder.

54. Hassing-Refs Herreder.

55. Nykøbing M. Købstad, Morsø Herreder.

56. Skive Købstad og Sallinglands Herreder.

57. Viborg Købstad med Lysgaard og Hids samt en Del af Hovlbjerg Herred.

58. Fjends-Nørlyng og Middelsom-Sønderlyng Herreder.

59. Herning Købstad og Hammerum Herred.

- 60. Holstebro Købstad og Hjerm-Ginding Herreder.
- 61. Lemvig Købstad og Skodborg-Vandfuld Herreder.
- 62. Ringkøbing Købstad, Ulvborg-Hind Herreder og Bølling-Nørre Herreder.
- 63. Varde Købstad og Landjurisdiktion samt Øster og Vester Herreder.
- 64. Esbjerg Købstad, Skads Herred og Fanø Birk.
- 65. Ribe Købstad, Ribe Herred og Gjørding-Malt Herreder.

[Redegørelse for Ændringer i Tavlen over Politikredsene.*)

Nr. 5. (Køge m. m.) deles i a) Køge Købstad, Vallø Birk og Bjeverskov Herred med Bregentved-Gisselfeld Birk og b) Storeheddinge Købstad og Stevns-Fakse Herreder.

Nr. 10. (Kalundborg m. m.) og

Nr. 11. (Slagelse m. m.) deles i c) Kalundborg Købstad og Arts-Skipinge Herreder samt Samsø Birk, d) Slagelse Købstad med Antvorskov Birk og Løve Herred og e) Korsør Købstad og Landjurisdiktion, Skelskør Købstad, V. Flakkebjerg Herred og Holsteinborg Birk.

*) Numrene refererer sig til Tavlen efter Folketingets Vedtagelse.

Nr. 14 (Vordingborg m. m.) deles i f) Præstø Købstad og Vordingborg nordre Birk og g) Vordingborg Købstad og Vordingborg søndre Birk med Stege Købstad og Møens Herred.

Nr. 17. (Sakskøbing m. m.) deles i h) Sakskøbing Købstad og Musse Herred med Nysted Købstad og Birk samt i) Maribo Købstad og Birk, Rødby Købstad og Fuglse Herred samt Fejø Birk.

Nr. 19. (Nyborg m. m.) deles i j) Nyborg Købstad med Vinding Herred og k) Kerte- minde Købstad og Hindsholm Herred med Bjerger-Aasum Herreder (undtagen 4 Sogne).

Nr. 20. (Sunds-Gudme Herreder) og

Nr. 21.. (Svendborg m. m.) deles i l) Svendborg Købstad og Thorseng Birk med Sunds-Gudme Herreder samt m) Ærøskøbing Købstad og Ærø Herred med Rud- købing Købstad og Langelands Herreder.

Nr. 24. (Odense Herred m. m.) deles i n) Odense Herred (undtagen Odense Skt. Hans Sogns Landdistrikt) med 4 Sogne af Aasum Herred samt o) Bogense Købstad og Skovby Herred med Lunde-Skam Herreder og Grevskebet Roepstorffs Birk.

Nr. 25. (Assens m. m.) deles i p) Assens Købstad og Baag Herred med 4 Sogne af Wedellsborg Birk samt q) Middelfart Købstad og Vends Herred med Resten af Wedellsborg Birk.

Nr. 31. (Silkeborg m. m.) og

Nr. 48. (Viborg m. m.) deles i r) Silkeborg Købstad og Silkeborg Birk med Skander- borg Købstad og Hjelmlev-Gjern Herreder, s) Viborg Købstad med Lysgaard m. fl.. Herreder samt t) Fjends-Nørlyng og Middelsom-Sønderlyng Herreder.

Nr. 32. (Hasle m. fl. Herreder m. m.) deles i u) Hasle m. fl. Herreder og Frijsenborg- Faurskov Birk samt v. Ning Herred og Hads Herred.

Nr. 47. (Nykøbing M. Købstad m. m.) deles i x) Nykøbing M. Købstad, Morsø Herre- der samt y) Skive Købstad og Sallinglands Herreder.

spalte2841

Ændringsforslag til Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen.

Til § 5.

Af Udvalget:

1) I Linie 1 ændres: „eller 706" til: „ , 706 eller 707".

Til § 7.

2) I Linie 6—7 udgaar Ordene: „2det til 4de Stykke".

spalte2842

Ændringsforslag til Forslag til Lønningslov for forskellige af de i Lov om Rettens Pleje omhand- lede Embeds- og Bestillingsmænd.

Til § 1.

Af Udvalget:

1) Mellem Linie 8 og 9 indsættes: „Næstformanden i Sø- og Handelsret- ten i København: Samme Lønning som Landsdommerne.", hvorefter Linie 13—14 udgaar.

Til § 5.

2) Imellem 3die og 4de Stykke ind- skydes følgende nye Stykke:

spalte2843

„Naar der i Henhold til Lov om Ret- tens Pleje § 17, 3die Stykke, foretages en Deling af en Retskreds, finder Reglerne i nærværende Paragrafs 2det og 3die Stykke tilsvarende Anvendelse".

Til § 9.

3) Som nyt 3die Stykke tilføjes: „De paa vedføjede Tavle E. opførte Politimestre lønnes med 3,000 Kr., sti- gende hvert 4de Aar med 400 Kr. til 4,200 Kr.".

Til § 12.

4) Sidste Stykke affattes saaledes: „Efter Forløbet af 2 Aar paabegyn- des Fastsættelsen af Kontorholdsvederlaget for samtlige Dommer- og Politimesterem- beder ved Love, der gælder for 5 Aar. Fastsættelsen skal tilvejebringes i Løbet af 5 Aar, saaledes at den saa vidt muligt sker for et lige stort Antal Embeder hvert Aar".

Til § 17.

5) I 2den Linie tilføjes efter „Med- hjælpere" : „og de i § 7 omhandlede Med- hjælpere ved Paatalemyndigheden i Køben- havn".

Til § 18.

6) I første Linie tilføjes efter „Med- hjælpere": „og de i § 7 omhandlede Med- hjælpere ved Paatalemyndigheden i Kø- benhavn".

Nye Paragraffer.

Af et Mindretal (Birch, Godskesen, Oluf Jensen, Johansen, Johnsen og Nygart):

7) Efter § 19 indskydes følgende Pa- ragraffer :

§ 20.

Der udredes af Statskassen følgende aarlige Lønninger til Fuldmægtige hos Underretsdommere udenfor København:

Fuldmægtige hos de paa vedføjede Tavle A. opførte Dommere lønnes med 2,400 Kr., stigende hvert 4de Aar med 300 Kr. indtil 3,300 Kr.

Der tillægges derhos en eller flere af de ved hvert Embede ansatte Fuldmægtige et Tillæg af 600 Kr. Dette Tillæg medtages ikke ved Pensionsberegningen.

Fuldmægtige hos de paa vedføjede Tavle B. opførte Dommere lønnes med 1,200 Kr., stigende hvert 2det Aar med 200 Kr. indtil 2,200 Kr.

Antallet af de til hvert Embede knyttede Fuldmægtige, den Lønningsklasse, hvortil disse henhører, samt det Omfang, i hvilket Fuldmægtige tillige skal oppe-

spalte2844

bære de fornævnte Tillæg, bestemmes ved Lovene om Vederlag for Kontorudgifter til de forskellige Dommerembeder.

Indtil saadan Fastsættelse finder Sted, træffes fornøden Bestemmelse paa Finansloven.

§ 21.

Tjenestetiden som Fuldmægtig i 2den Lønningsklasse medregnes ikke ved Beregningen af Alderstillæg for Fuldmægtige i 1ste Lønningsklasse, hvorimod Tjenestetiden i sidstnævnte Lønningsklasse medregnes, hvis en Fuldmægtig i denne maatte gaa over til at være Fuldmægtig i 2den Lønningsklasse.

Ved Beregningen af Alderstillæg for dem, der er ansatte ved Lovens Ikrafttræden, og som bliver ansat i Henhold til nærværende Lov, jfr. nedenfor § 22, medtages den Tjenestetid, i hvilken de har arbejdet som autoriserede Fuldmægtige ved Embeder som Underretsdommere eller Retsskrivere udenfor København, saaledes at deres tidligere Tjenestetid medregnes til deres Alder i den Lønningsklasse, til hvilken de efter denne Lov henføres.

§ 22.

Fuldmægtige i 1ste Lønningsklasse ansættes efter Indstilling fra vedkommende Embedsmand af Justitsministeren, der ligeledes afskediger de af ham ansatte Fuldmægtige. Med Hensyn til Ansættelse og Afskedigelse af Fuldmægtige i 2den Lønningsklasse har det sit Forblivende ved de hidtil gældende Regler, dog at Indberetning i hvert enkelt Tilfælde sker til Justitsministeren.

§ 23.

Ingen efter Dagen for denne Lovs Vedtagelse af Rigsdagen autoriseret Fuldmægtig hos en Underretsdommer og Rets- skriver udenfor København maa frem- tidig for Betaling udføre private juridiske Forretninger, herunder Inkassationer ved Auktioner, det være sig i eller udenfor Kontortiden. Ej heller maa slige Forret- ninger fremtidig udføres af nogen tidligere autoriseret Fuldmægtig, der ikke indtil denne Lovs Vedtagelse har drevet saadant Erhverv.

I øvrigt paahviler det enhver Under- retsdommer og Retsskriver udenfor Kø- benhavn inden 1. Juli 1914 til Justitsmini- steren at indberette, om nogen af de ved hans Embede ansatte Fuldmægtige for Be- taling udfører nævnte Forretninger og i bekræftende Fald, om Embedsmanden ag- ter fra denne Lovs Træden i Kraft at lade dette Forhold ophøre. Vælger Em- bedsmanden ikke dette, kan han dog in-

spalte2845

den hvert Aars 3. Juli anmelde for Ju- stitsministeren, at Udførelsen af de nævnte Forretninger, herunder Inkassationer ved Auktioner, ved Embedets Fuldmægtige er ophørt eller ophører senest ved Finans- aarets Udgang.

Efter 1. April 1920 maa overhovedet ingen hos Underretsdommere og Retsskri- vere udenfor København ansat Fuldmægtig for Betaling drive private juridiske For- retninger, herunder Inkassationer ved Auk- tioner. Under særlige Omstændigheder kan Justitsministeren dog meddele Und- tagelse herfra for de inden Lovens Ved- tagelse ansatte Fuldmægtiges Vedkom- mende.

Fra det Tidspunkt efter Lovens Træden i Kraft, da der ved et Embede ikke drives de nævnte Forretninger af nogen Fuld- mægtig — i det i 2det Punktum i denne Paragrafs 2det Stykke omhandlede Til- fælde fra det paafølgende Finansaars Be- gyndelse —, bliver denne Lovs Regler i det hele at anvende for det paagældende Embede.

Justitsministeren afgør i Tvivlstilfælde, hvilke Arter af Virksomhed der ved denne Bestemmelse er Fuldmægtigene forbudte.

Ved Embeder som Underretsdommer og Retsskriver, ved hvilke private juridiske Forretninger i Henhold til ovenstaaende ikke udføres af Fuldmægtige, maa saadant ej heller finde Sted af nogen anden paa Embedskontoret ansat.

§ 24.

Fuldmægtige i Iste Lønningsklasse handler fremtidig paa eget Ansvar ved Udførelsen af de dem paahvilende Forret- ninger, ligesom de ogsaa fremtidig har selvstændigt Ansvar for de dem af Em- bedsmændene overdragne Oppebørsler og betroede Penge, og de skal for de dem be- troede Midler stille Sikkerhed efter Reg- lerne i Lov Nr. 3 af 7. Januar 1898. Sikkerhedens Størrelse bestemmes af Fi- nansministeren.

De nærmere Regler angaaende For- holdet mellem Embedsmændene og Fuld- mægtigene i Iste Lønningsklasse fastsættes af Justitsministeren i en Instruks. Em- bedsmanden skal herefter kun være for- pligtet til at indestaa for Tab eller Skade, som foraarsages af saadan Fuldmægtig i hans Egenskab som saadan, naar Embeds- manden har ladet det mangle paa tilbør- ligt Tilsyn eller har overtraadt fornævnte Instruks.

§ 25.

Af Statskassen godskrives der de i Henhold til denne Lov ansatte Fuldmæg-

spalte2846

tige af Iste Lønningsklasse, dog ikke før det fyldte 25de Aar, et til 5 pCt. af Løn- ningen svarende Beløb, der

med Rente og Rentes Rente til 4 pCt. aarlig anvendes til Forsørgelse af Fuldmægtigen selv. Det saaledes opsparde Beløb inddrages til Fordel for Statskassen, naar den paagældende efter de i § 26 anførte Bestemmelser bliver pensionsberettiget eller i øvrigt op- naar Embede, der giver Pensionsret, eller naar han inden dette Tidspunkt afskediges af en ham tilregnelig Aarsag eller frivillig udtræder af Statstienesten eller dør; dog kan der i sidste Tilfælde, saafremt han efterlader sig umyndige Børn, af det opsparde Beløb tilstaas disse en Understøttelse indtil deres fyldte 18de Aar. Saafremt Fuldmægtigen er gift, afkortes de 5 pCt. i hans Lønning for at anvendes til Enkeforsørgelse. Hel eller delvis Fritagelse for denne Afkortning kan dog finde Sted, naar det for Finansministeren godt- gøres, at der paa anden betryggende Maade er sikret Enken for Livstid en aarlig Indtægt. Anvendes det afkortede Beløb til at sikre Enken Overlevelsere i den af Staten garanterede Forsikringsanstalt, skal Tegning af saadan Overlevelsere finde Sted under samme Vilkaar, som ifølge Lov af 5. Januar 1851 er gældende for de af Embedsmænd for deres Enker tegnede Overlevelsere.

Finansministeren fastsætter de nærmere Regler med Hensyn til Gennemførelsen af de foranstaaende Bestemmelser.

§ 26.

Fuldmægtige af 1ste Lønningsklasse hos Underretsdommere udenfor København opnaar Pensionsret efter Reglerne i Pensionsloven af 24. Februar 1858, naar de efter det fyldte 25 Aar har tilbagelagt en Tjenestetid af 10 Aar, saaledes at den pensionsgivende Tjenestetid regnes fra dette Tidspunkt. Tjenestetid som Fuldmægtig af 2den Lønningsklasse medregnes til at udbringe det nævnte Tidrum af 10 Aar, men ikke til at udgøre den pensionsgivende Tjenestetid. Det samme gælder den Tjenestetid, som de alt ansatte Fuldmægtige har tilbagelagt. Den af en Fuldmægtig opnaaede pensionsgivende Tjenestetid kommer ham til gode, naar han gaar over i pensionsberettiget Embede. Reglerne i Pensionsloven af 24. Februar 1858 kommer ligeledes til Anvendelse paa de pensionsberettigede Fuldmægtiges efterladte, dog at Børneunderstøttelsernes Beløb indenfor de i Pensionsloven givne Rammer fastsættes af Finansministeren.

spalte2807

Naar en pensioneret Embeds- eller Bestillingsmand ansættes som Fuldmægtig hos en Underretsdommer udenfor København, kommer de i nærværende og foregaaende Paragraffer indeholdte Bestemmelser ikke ham og hans efterladte til gode, men han beholder sin Pension ubeskåret.

spalte2808

§ 27.

Finansministeren afgør, i fornødent Fald i Forbindelse med Justitsministeren, de Spørgsmaal om Fuldmægtiges Lønning og Pension, til hvilke denne Lovs Anvendelse giver Anledning.

Af Udvalget:

8) De Lovforslaget vedføjede Tavler affattes som nedenfor angivet:

Tavle A. (Dommere i 1ste Lønningsklasse).

Sjælland.

- 1.—3. Dommerne i Frederiksberg Birk.
4. Dommeren i Københavns Amts nordre Birk (borgerlige Sager).
5. — i Københavns Amts nordre Birk (Straffesager).
6. — i Københavns Amts søndre Birk m. m.
7. — i Roskilde Købstad m. m. (borgerlige Sager).
8. — i Helsingør Købstad m. m.
9. — i Hillerød Købstad m. m.
10. — i Frederikssund Købstad m. m.
11. — i Holbæk Købstad m. m.
12. — i Kalundborg Købstad m. m.
13. — i Slagelse Købstad m. m.
14. — i Korsør Købstad m. m.
15. — i Næstved Købstad m. m.

Bornholm.

16. Dommeren i Rønne Købstad m. m.

Lolland—Falster.

17. Dommeren i Nykøbing F. Købstad m. m.
18. — i Maribo Købstad m. m.
19. — i Nakskov Købstad m. m.

20. Dommeren i Nyborg Købstad m. m.
21. — i Sunds-Grudme Herreder.
22. — i Faaborg Købstad m. m.
23. — i Odense Købstad (borgerlige Sager).
24. — i Bogense Købstad m. m.
25. — i Assens Købstad m. m.
26. — i Middelfart Købstad m. m.

Jylland.

27. Dommeren i Fredericia Købstad m. m.
28. — i Kolding Købstad m. m. (borgerlige Sager).
29. — i Kolding Købstad m. m. (Straffesager).
30. — i Vejle Købstad m. m. (borgerlige Sager).
31. — i Vejle Købstad m. m. (Straffesager).
32. — i Horsens Købstad.
33. — i Aarhus Købstad (borgerlige Sager).
34. — i Aarhus Købstad (Straffesager).
35. — i Ning Herred m. m.
36. — i Rougsø m. fl. Herreder.
37. — i Randers Købstad m. m. (borgerlige Sager).
38. — i Randers Købstad m. m. (Straffesager).
39. — i Hobro Købstad m. m.
40. — i Aalborg Købstad.
41. — i Nørresundby Købstad m. m.
42. — i Sæby Købstad m. m.
43. — i Frederikshavn Købstad m. m.
44. — i Hjørring Købstad m. m. (borgerlige Sager).
45. — i Hjørring Købstad m. m. (Straffesager).
46. — i Øster og Vester Han Herreder.

47. — i Thisted Købstad m. m.
48. — i Nykøbing M. Købstad m. m.
49. — i Skive Købstad m. m.
50. — i Viborg Købstad m. m. (borgerlige Sager).
51. — i Viborg Købstad m. m. (Straffesager).
52. — i Lysgaard m. fl. Herreder.
53. — i Herning Købstad m. m.
54. — i Holstebro Købstad m. m.
55. — i Ringkøbing Købstad m. m.
56. — i Varde Købstad m. m.
57. — i Esbjerg Købstad m. m.

Tavle B. (Dommere i 2den Lønningsklasse).

Sjælland og Møen.

1. Dommeren i Roskilde Købstad m. m. (Straffesager).
 2. — i Køge Købstad m. m. 3. — i Hørsholm Birk.
 4. — i Kronborg vestre Birk.
 5. — i Nykøbing S. Købstad m. m. 6. — i Løve Herred.
 7. — i Bregentved-Gisselfeld Birk.
 8. — i Ringsted Købstad m. m. 9. — i Sorø Købstad m. m.
- Udvalgenes Betænkninger m m. 179
10. Dommeren i Storehedinge Købstad m. m.
 11. — i Præstø Købstad m. m.
 12. — i Vordingborg Købstad m. m.
 13. — i Stege Købstad m. m.

Bornholm.

14. Dommeren i Neksø Købstad m. m.

Lolland—Falster.

15. Dommeren i Stubbekøbing Købstad m. m.

16. — i Sakskøbing Købstad m. m.

Fyn.

17. Dommeren i Rudkøbing Købstad in. m.

18. — i Svendborg Købstad m. m.

19. — i Ærøskøbing Købstad m. m.

20. — i Odense Købstad (Straffesager).

21. — i Odense Herred.

22. — i Kerteminde Købstad m. m.

Jylland.

23. Dommeren i Bjerre Herred m. m.

24. — i Voer og Nim Herreder m. m.

25. — i Tyrsting og Vrads Herreder.

26. — i Skanderborg Købstad m. m.

27. — i Silkeborg Købstad m. m.

28. — i Hads Herred.

29. — i Frijsenborg-Faurskov Birk.

30. — i Grenaa Købstad m. m.

31. — i Æbeltoft Købstad m. m.

32. — i Mariager Købstad m. m.
33. — i Hellum-Hindsted Herreder.
34. — i Løgstør Købstad m. m.
35. — i Nibe Købstad m. m.
36. — i Aalborg Birk m. m.
37. — i Hassing-Refs Herreder.
38. — i Lemvig Købstad m. m.
39. — i Bølling-Nørre Herreder.
40. — i Ribe Købstad m. m.
41. — i Gjørding-Malt Herreder.

Tavle C. (Politimestre i 1ste Lønningsklasse).

Sjælland.

1. Politimesteren i Frederiksberg Birk.
2. — i Københavns Amts nordre Birk.
3. — i Roskilde Købstad m. m.
4. Politimesteren i Køge Købstad m. m.
5. — i Helsingør Købstad m. m.
6. — i Hillerød Købstad m. m.
7. — i Holbæk Købstad m. m.
8. — i Slagelse Købstad m. m.
9. — i Ringsted Købstad m. m.

Bornholm.

10. Politimesteren i Rønne Købstad m. m.

Lolland-Falster.

11. Politimesteren i Nykøbing F. Købstad m. m.
12. — i Nakskov Købstad m. m.

Fyn.

13. Politimesteren i Svendborg Købstad m. m.
14. — i Odense Købstad.

Jylland.

15. Politimesteren i Kolding Købstad m. m.
16. — i Vejle Købstad m. m.
17. — i Horsens Købstad m. m.
18. — i Voer og Nim Herreder m. m.
19. — i Silkeborg Købstad m. m.
20. — i Aarhus Købstad.
21. — i Hasle m. fl. Herreder m. m.
22. — i Randers Købstad m. m.
23. — i Mariager Købstad m. m.
24. — i Løgstør Købstad m. m.
25. — i Aalborg Købstad.
26. — i Nørresundby Købstad m. m.
27. — i Frederikshavn Købstad m. m.
28. — i Hjørring Købstad m. m.
29. — i Thisted Købstad m. m.
30. — i Viborg Købstad m. m.

31. — i Fjends-Nørlyng Herreder m. m.

32. — i Holstebro Købstad m. m.

33. — i Ringkøbing Købstad m. m.

34. — i Ribe Købstad m. m.

Tavle D. (Politimestre i 2den Lønningsklasse).

Sjælland og Møen.

1. Politimesteren i Københavns Amts søndre Birk.

2. — i Frederikssund Købstad m. m.

3. — i Kalundborg Købstad m. m.

4. — i Næstved Købstad m. m.

5. — i Korsør Købstad m. m.

6. — i Vordingborg Købstad m. m.

Lolland—Falster.

7. Politimesteren i Sakskøbing Købstad m. m.

8. — i Maribo Købstad m. m.

Fyn.

9. Politimesteren i Faaborg Købstad m. m.

10. — i Ærøskøbing Købstad m. m.

11. — i Odense Herred.

12. — i Bogense Købstad m. m.

Jylland.

13. Politimesteren i Fredericia m. m.

14. — i Ning Herred m. m.

15. — i Grenaa Købstad m. m.

16. — i Rougsø m. fl. Herreder.

17. — i Hobro Købstad m. m.

18. — i Sæby Købstad m. m.

19. — i Skive Købstad m. m.

20. — i Herning Købstad m. m.

21. — i Varde Købstad m. m.

22. — i Esbjerg Købstad m. m.

Tavle E (Politimestre i 3die Lønningsklasse).

Sjælland.

1. Politimesteren i Storehedinge Købstad m. m.

2. — i Præstø Købstad m. m.

Fyn.

3. Politimesteren i Nyborg Købstad m. m.
4. — i Kerteminde Købstad m. m.
5. — i Assens Købstad m. m.
6. — i Middelfart Købstad m. m.

Jylland.

7. Politimesteren i Nykøbing M. Købstad m. m.
8. — i Hassing-Refs Herreder.
9. — i Lemvig Købstad m. m.

[Redegørelse for Ændringer i Lønningslovforslagets Tavler A. og B. Dommere.]

spalte2857

Folketingets Vedtagelse.

I Klasse (Tavle A).

- 1—2. Dommerne i Frederiksberg Birk.
3. Dommeren i Helsingør m. m.
4. — i Hillerød m. m.
5. — i Vordingborg m. m.
6. — i Svendborg m. m.
- 7—8. Dommerne i Silkeborg m. m.
9. Dommeren i Frederikshavn m. m. II Klasse (Tavle B).
10. Dommeren i Læsø Birk.

Herefter: I Klasse: 59 Dommere, II — : 35 — i alt... 94 Dommere.

spalte2858

Ændringsforslag. I Klasse.

- 1—3. Dommerne i Frederiksberg Birk.

4. Dommeren i Helsingør m. m.

5. — i Hillerød m. m.

6. — i Lysgaard m. fl. Herreder.

7. — i Frederikshavn m. m.

II Klasse.

8. Dommeren i Hørsholm Birk.

9. — i Kronborg v. Birk.

10. — i Vordingborg m. m. (?).

11. — i Præstø m. m.

12. — i Svendborg m. m.

13. — i Ærø m. m.

14. — i Silkeborg m. m.

Herefter: I Klasse: 57 Dommere. II — : 41 - i alt... 98 Dommere,

d. v. s. aarlig Merudgift til Lønninger 21,000 Kr.]

[Redegørelse for Ændringer i Lønningslovforslagets Tavler C. og D. med Tilføjelse af Tavle E. Politimestre.

spalte2857

Folketingets Vedtagelse.

I. Klasse. (Tavle C.).

1. Politimesteren i Køge m. m.

2. — i Kalundborg m. m.

3. — i Slagelse m. m.

4. — i Vordingborg m. m.

5. — i Sakskøbing m. m.

6. — i Nyborg m. m.

7. — i Svendborg m. m.

8. — i Odense Herred.

9. — i Assens m. m. 10. — i Silkeborg m. m.

11. — i Hasle m. fl. Herre- der m. m.

12. — i Nykøbing M. m. m.

13. — i Viborg m. m.

14. — i Esbjerg m. m.

spalte2858

Ændringsforslag.

I. Klasse. (Tavle C.).

1. Politimesteren i Køge m. m.

2. — i Slagelse m. m.

3. — i Svendborg m. m.

4. — i Silkeborg m. m.

5. — i Hasle m. fl. Herre- der m. m.

6. — i Viborg m. m.

7. — i Fjends-Nørlyng Her- reder m. m.

spalte2859

II Klasse. (Tavle D.).

15. Politimesteren i Sunds-Gudme Herre- der.

16. — i Hassing-Ref s Herre- der.

17. — i Lemvig m. m.

Herefter:

I. Klasse 41 Politimestre. II. — 14 — I alt... 55 Politimestre,

spalte2860

II. Klasse. (Tavle D.).

8. Politimesteren i Kalundborg m. m.

9. — i Korsør m. m.

10. — i Vordingborg m. m.

11. — i Sakskøbing m. m.

12. — i Maribo m. m.

13. — i Rudkøbing m. m.

14. — i Odense Herred.

15. — i Bogense m. m.

16. — i Ning Herred m. m.

17. — i Skive m. m.

18. — i Esbjerg m. m.

III. Klasse. (Tavle E.).

19. Politimesteren i Storeheddinge ru. m.

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

20. — i Præstø m. m.

21. — i Nyborg m. m.

22. — i Kerteminde m. m.

23. — i Assens m. m.

24. — i Middelfart m. m.

25. — i Nykøbing M. m. m.

26. — i Hassing-Refs Herre- der.

27. — i Lemvig m. m. Herefter:

I. Klasse 34 Politimestre, II. — 22 — III. — 9 - I alt... 65 Politimestre,

d. v. s. aarlig Merudgift til Lønninger 31,600 Kr.]

Jørgen Berthelsen. Deuntzer. Goos, Holstein=Holsteinborg.

Formand og Ordfører.

Harald Jensen. Sonne.

Naar undertegnede Medlemmer af Udvalget ikke har medunderskrevet foran- staaende Betænkning, er Grunden den, at vi ikke kan billige, at Udvalget allerede nu afslutter sine Arbejder, da der er flere Punkter i Sagen, som efter vor Mening endnu ikke er tilstrækkeligt overvejede.

Birch. Falbe Hansen Godskesen. Oluf Jensen. Johansen. Johnsen. Koefoed. Nygart. Enevold Sørensen.

Bilag.

Bilag I.

Erklæringer, modtagne fra

A. De kollegiale Retter i København.

B. Viborg Overret.

C. Underretsdonmierzforeningens Bestyrelse.

D. Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

A.

Til Landstingets Udvalg om Forslaget til Loven om Rettens Pleje.

Paa given Foranledning skal vi som Formænd for de kollegiale Domstole her i Staden herved udtale,

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

at der efter Retternes Formening trænges til en grundig og hurtig Reform af vor Retspleje, og

at det Rigsdagen for Tiden forelagte Forslag til en Reform utvivlsomt fortjener For- trinnet fremfor den ved Lov Nr. 53 af 26. Marts 1909 truffne Ordning saavel ved dets Bestemmelser om Adskillelsen af Domsmagten fra Administrationen som ved dets Bestemmelser om Indførelsen af en fast Anklagemagt.

København, den 13. Maj 1914;

Paa Højesterets Vegne: Paa Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Vegne:

N. Lassen. Th. Winther,

Justitiarius i den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret.

Paa Kriminalrettens Vegne:

J. Koch,

Formand i Sø- og Handelsretten.

J. From,

Justitiarius i Københavns Kriminal- og Politiret.

B.

Justitiarius i deri kongelige Landsoverret i Viborg.

Viborg, den 15. Maj 1914.

Paa dertil given Anledning tillader jeg mig at meddele, at den hervæ- rende Landsoverret for sit Vedkommende tiltræder den Henvendelse til det ærede Udvalg, som under 13. d. M. er rettet til dette af Formændene for de kollegiale Retter i København.

H. Ankjær.

Til Landstingets Udvalg til Behandling af Forslaget til Lov om Rettens Pleje.

C.

Paa Underrettsdommerforeningens Bestyrelses Vegne og med Tilslutning af Bestyrelsens øvrige Medlemmer finder jeg mig foranlediget til at udtale, at det Kigs- dagen forelagte og af Folketinget vedtagne Forslag til Retsreform med dets Indførelse af Anklageprincippet i den kriminelle Retspleje og dets gennemførte Adskillelse af den administrative og dømmende Myndighed maa anses for et væsentlig og meget betydeligt Fremskridt fra den tidligere vedtagne Lov om Rettens Pleje af 1909, og man maa i høj Grad anbefale, at Sagen søges gennemført i indeværende Rigsdags- samling.

Foreningen af Underrettsdommere. København, den 23. Maj 1914.

P. B. V.

Chr. M. Jespersen, Formand.

Til Landstingets Retsreformudvalg.

D.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet.

Til Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m.m.

Medlemmerne af det juridiske Fakultet ved Københavns Universitet finder sig foranlediget til at henvende sig til det højtærede Udvalg med en indtrængende Anmodning om at ville yde sin Medvirkning til, at de Rigsdagen forelagte Forslag til en Reform af Retsplejen saa snart som paa nogen Maade muligt maa blive

ophøjet til Lov. Allerede i en Aarrække har Studiet ved Universitetet af Retten og ganske særlig af Retsplejen lidt meget væsentlige Afbræk ved Usikkerheden i Grundlaget, idet der ved Siden af den hidtil gældende Procesordning forelaa en vedtagen Lov, der dog endnu ikke var traadt i Kraft, og hvis Ikrafttræden ikke lod sig forudsige med Bestemthed. Ved denne Dobbeltthed i Grundlaget er Processtudiet faldet de studerende overmaade besværligt, og adskillige af dem har overhovedet vanskeligt kunnet afvinde det den fornødne Interesse. De betænkelige Følger af, at de unge Jurister saaledes vil komme til at savne tilstrækkelig Indsigt i den Retspleje, som de i Fremtiden skal arbejde under, behøver formentlig ikke nærmere at paavises. Fakultetet maa derfor anse det for at være af den allerstørste Betydning, at der snarest muligt gøres en Ende paa denne svævende Tilstand, og der kan for Fakultetet ingen Tvivl være om, at dette bør ske ved Retsplejereformens Gennemførelse. Efter Fakultetets bestemte Opfattelse vil nemlig en tilfredsstillende og med Tidens Krav stemmende Ordning af vor Retspleje alene kunne opnaas gennem en saadan indgribende Reform, som vil finde Sted ved Gennemførelsen af de Retsplejeforslag, der nu foreligger for Rigsdagen.

København den 16. Maj 1914

P. F. V.

Poul Johs. Jørgensen, d. A. Dekanus.

Udvalgenes Betænkninger m. m. 180

Bilag II.

Justitsministeriet.

København, den 30. April 1914.

I Skrivelse af 21. d. M. har det ærede Udvalg bl. a. udbedt sig tilstillet Oplysning om Bi-Tingstedernes og Bi-Politikontorernes Antal, Bestyrelse og Forretninger.

Foranlediget heraf skal Justitsministeriet meddele følgende: Ifølge Lovforslagets § 19 bestemmes Tingstederne for Underretterne udenfor København ved kgl. Anordning, ligesom det, naar det efter Omstændighederne skønnes fornødent, ved kgl. Anordning kan bestemmes, at der paa et eller flere Steder i Retskredsen udenfor Hovedtingstedet vil være at indrette særlige Afdelinger af Dommerens Embedskontor. Da der ikke er foreslaaet nærmere Grænser for det i de omhandlede Henseender afgørende Skøn, er det ikke gørligt paa nærværende Tidspunkt at fremsætte bindende Udtalelser om, hvor mange Bi-Tingsteder og Kontorafdelinger der vil blive søgt oprettet, foranlediget ved Ændringen i Retskredsinddelingen ved Lovens Ikrafttræden eller senere; men der er dog en Række Retskredse, hvor man med Sikkerhed vil kunne gaa ud fra, at der straks fra først af bør oprettes Bi-Tingsteder og Kontorafdelinger. Man tænker herved paa de Tilfælde, hvor Sammenlægning ikke har fundet Sted mellem Retskredse, der i Forvejen har Hovedkontor sammesteds, men hvor Omlægningen vil nødvendiggøre en Flytning af en eller to af de sammenlagte Retskreds Hovedkontor fra Land til By eller fra en By til en anden. Det vil i disse Tilfælde være nødvendigt, at der paa det Sted, hvor Hovedkontoret nedlægges, oprettes baade et Bi-Tingsted og i Almindelighed tillige en Kontorafdeling. Ud fra dette Synspunkt maa man være betænkt paa at oprette Bi-Tingsteder og Kontorafdelinger i neden nævnte af de paa Retskredstavlen opførte Embeder, nemlig: Nr. 6 (2 Bi-Ting-

steder og Kontorafdelinger), 7, 8, 11, 14 (2), 19, 20, 22, 23, 26, 27 (2), 31, 36, 37, 39, 43, 47, 55, 64 og 66, eller i alt 23 Bi-Tingsteder for allerstørste Delen i Forbindelse med en Kontorafdeling.

Som alt ovenfor bemærket vil der ikke være noget til Hinder for straks eller fremtidig at oprette flere Bi-Tingsteder og Kontorafdelinger, men i saa Hen- seende maa man afvente, hvilke Fordringer den praktiske Trang vil stille.

Ved Bitinget, der som Regel vil blive administreret af Dommeren, vil kunne foretages alle judicielle Akter — alene Tinglæsning undtagen — hvorhos Indlevering af Dokumenter til Tinglæsning og Udlevering af de ekspederede Do- kumenter fra Tinglæsning kan ske ved Retsmøderne paa Bi-Tingstedet, jfr. Lov- forslagets § 19, 2det Stykke.

Saaframt der ved Bi-Tingstedet findes en Afdeling af Dommerens Kontor, skal der ved denne være bosat en autoriseret, paa Kontorholdet lønnet Retsfuld- mægtig, der skal holde Afdelingen aaben en passende Tid daglig efter Justitsmi- nisteriets Bestemmelse til Foretagelse af Embedsforretninger i det ved kgl. An- ordning nærmere bestemte Omfang. Som Forretninger, der vil kunne foretages af denne Fuldmægtig, kan nævnes Eksekutioner og Udpantninger samt Skifteregi- streringsforretninger, Modtagelse og Udlevering af Tinglæsningsdokumenter, An- meldelser af Dødsfald. Dernæst vil der ikke være noget til Hinder for, at der paa Kontorafdelingen kan forefindes en Afskrift af Skøde- og Pantregistrene for Afdelingens Opland. Endelig vil Henvendelser og Forespørgsler fra Befolkningen

angaaende Retsforhold kunne ske til den ved Kontorafdelingen bosatte Fuldmæg- tig, der enten selv vil kunne besvare dem eller ekspedere dem videre til Hoved- kontoret, med hvilket han vil være i telefonisk Forbindelse.

Angaaende Oprettelsen af Bi-Politikontorer udtaler Lovforslaget intet. Det er Meningen, at de vil blive oprettet af Justitsministeriet paa Steder, hvor det skønnes fornødent, og som saadanne kan først og fremmest nævnes de Ste- der, hvor Politikredsenes Omlægning vil medføre en lignende Flytning af Hoved- politikontoret som ovenfor med Hensyn til Retskontorerne omtalt. Det vil her- efter være fornødent at oprette Bi-Politikontorer i nedennævnte af de paa Politi- kredstavlen opførte Embeder, nemlig: Nr. 5 (2 Bi- Politikontorer), 8 (2), 7, 8, 9, 10 (2), 11 (3), 12, 13, 14 (2), 15 (3), 16, 17 (4), 19 (2), 21 (2), 24, 25 (2), 29, 30, 31 (2), 32 (2), 34, 35, 37, 39, 41, 43 (2), 45, 47, 52 og 55 eller i alt 48 Bi- Politikontorer.

Det er Meningen, at disse Bi-Politikontorer skal bestyres af en af Staten paa Kontorholdet lønnet, af Amtet autoriseret Politifuldmægtig (jfr. Lovforslagets § 115) eller af en til det kommunale Politi eller til Statspolitiet hørende over- ordnet Politifunktionær.

Den ved Bi-Politikontoret ansatte Politifunktionær vil foruden at være Leder af det stedlige Politi og virke i Anklagens Tjeneste kunne udføre en stor Del af de Politimesteren tillagte Øvrighedsforretninger; han vil kunne forestaa Lægds- og Alimentationsvæsenet, give Tilladelse til offentlige Forlystelser og i det hele paa lignende Maade som Dommerfuldmægtigene kunne fungere som Mellem- led mellem Befolkningen og Politimesteren.

Zahle.

V. Topsøe-Jensen, Fm.

Til Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m. m.

Bilag III.

Justitsministeriet.

København, den 11. Maj 1914.

I Skrivelse af 9. d. M. har det ærede Udvalg udbedt sig tilstillet:

1) En specificeret, saa vidt muligt i tabellarisk Form udarbejdet Oversigt over de af Justitsministeriet tidligere og i indeværende Samling beregnede Ud- gifter ved Retsreformens Gennemførelse samt en Redegørelse for Uoverens- stemmelserne mellem Beregningerne.

2) En Kalkule over, hvilken Udgiftsforøgelse de Landstingets Udvalg om Sagen tilstillede Ændringsforslag antages at ville medføre, samt en Angivelse af, hvad hver yderligere Forøgelse af Dommer- eller Politimestertallet vil koste.

Endelig har Udvalget udbedt sig meddelt nærmere Oplysning om, paa hvilket Grundlag Udgifterne til Kontorhold er beregnede.

Foranlediget heraf skal man hoslagt fremsende tvende i Ministeriet ud- arbejdede kalkulatoriske Oversigter

indeholdende de ønskede Oplysninger*), idet man yderligere finder Anledning til at bemærke følgende.

Med Hensyn til Hjælpetingstederne skal oplyses:

Lokalerne vil ikke kræve nye Udgifter; de forefindes og er i Brug. Der vil saaledes ikke blive Spørgsmaal om Udgifter til Leje, Opvarmning, Renholdelse o. desl., som ikke allerede nu afholdes. Hvad de særlige Kontorafdelinger angaar, skal man først fremhæve, at den Forandring med Hensyn til Retskredsenes Antal, som Lovforslaget om Rettens Pleje er undergaaet ved Behandlingen i Folketinget, og som det efter de Ministeriet foreliggende Oplysninger kan antages at ville undergaa i det ærede Udvalg, efter Ministeriets Anskuelse vil bevirke, at disse Kontorer vil komme til at spille en mindre Rolle end oprindeligt antaget, idet man nu maa regne med 87 Retskredse mod Regeringsforslagets 70 Kredse, hvortil yderligere kommer, at Retskredsenes Antal sandsynligvis endda vil stige noget derved, at Ministeriet benytter den Beføjelse, der tænkes det tillagt, til i Stedet for at ansætte 2 Dommere i en Retskreds paa over 40,000 Indbyggere at søge oprettet 2 Retskredse ved kongelig Anordning. Man kan maaske herefter regne med, at der i Stedet for de nuværende 130 Retskredse bliver ca. 90 Retskredse, men ved denne Reduktion vil der allerede nu kun for 18 Retskredses Vedkommende ske Forandring i Tingstedets og Retskontorets Beliggenhed. Det vil formentlig fremgaa af det anførte, at det er et forholdsvis ringe Antal særlige Kontorafdelinger, der vil blive Trang til, og det vil sikkert ikke være nødvendigt at holde disse Kontorer aabne hver Dag eller hele Dagen. Naar det vides, paa hvilke Dage og i hvilke Timer Kontoret er aabent, vil Befolkningens berettigede Krav være imødekommet. Kontorafdelingerne vil ikke kræve særlige Udgifter til Lokaler, da de vil kunne indrettes i de Lokaler, der benyttes til Hjælpetingsteder, og ved en fornuftig Tilrettelæggelse af Arbejdsfordelingen vil det formentlig heller ikke stille nævneværdigt større Krav til den Arbejdskraft, der maa have til Raadighed, medens dét vilde stille sig anderledes, hvis en Fuldmægtig skulde have fast Bopæl ved Kontoret.

Heller ikke til de Politikontorer, der tænkes indrettet udenfor Hovedpolitikontoret, vil det være nødvendigt at regne med store Udgifter til Installation, da Forholdet er det, at der som Regel i Forvejen vil findes et Politikontor, som kan tages i Brug, og som ikke vil koste mere, end det har kostet før. En

*) Det her vedføjede Underbilag II er ændret i Overensstemmelse med senere fremkomne Ændringsforslag.

Udgiftsstigning vil derimod foranlediges ved, at man maa være betænkt paa, at Politifuldmægtige maa have adskillig højere Løn end den Gennemsnitsløn, der nu regnes med som den normale Fuldmægtigløn, nemlig 1,000 Kr.

Paa Baggrund af disse Betragtninger maa en Beregning af Udgifterne til Kontorholdsvederlaget ses. En saadan Beregning maa altid hvile paa et Skøn, og man kan ikke staa inde for, at det foretagne Skøn er det rette. Man kan kun oplyse, paa hvilket Grundlag man har foretaget sit Skøn. I saa Henseende skal man henvise til, hvad der allerede [er gjort opmærksom paa i Bemærkningerne til Forslaget til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen, at man ved Beregningen har taget sit Udgangspunkt fra de bestaaende Forhold, hvor Gennemsnitsudgiften til Kontorhold er ca. 5,300 Kr. pr. Embede; man har lagt denne Udgift til Grund med en mindre Forhøjelse, idet man har regnet ca. 5,400 Kr. pr. Embede. Jævnstillede Forholdene, som de er nu, med Forholdene, naar Retsplejeloven er traadt ud i Livet, kan man selvfølgelig ikke. Men der er Grund til at regne med, at de forøgede Udgiftskrav, som Retsplejeloven utvivlsomt vil stille paa visse Omraader, vil blive mødt af en Nedgang af Udgifterne paa andre Omraader. De Omraader, hvor Udgifterne navnlig vil stige, er til Befordringsgodtgørelse for Rettens Personale og til Dels Politiet samt til Lønning af Fuldmægtige, men her overfor vil komme til at staa en Indskrænkning af Fuldmægtigenes Antal, da Dommerne i de middelstore og mindre Retskredse ikke vil faa mere at gøre, end at de vil kunne tage sig af Sider af deres Embedsvirkosomhed, som de nu ganske overlader til Fuldmægtige, og en Indskrænkning af Udgifterne til Skrivning, da den nye Procesform vil indskrænke Brugen af Skrift i ikke ringe Grad ved Retterne. For Politimesterembedernes Vedkommende kan det ikke lades ude af Betragtning, at de paa hele Efterforskningsomraadet samarbejder med Anklagemyndigheden og Statspolitiet, og at en ikke uvæsentlig Del af her henhørende Omkostninger som Følge deraf vil falde andre Konti end Kontorholdsvederlaget til Byrde. Ministeriet har derfor Grund til at tro, at den opstillede Beregning saa nogenlunde vil komme til at svare til de virkelige Forhold.

Hvad der ovenfor er anført om Hjælpetingsteder, særlige Afdelinger af Retskontorer og af Politikontorer, vil ogsaa indeholde en Besvarelse af det Spørgsmaal, der har været fremme, om man muligvis med omtrentlig samme Bekostning kunde oprette selvstændige Embeder dér, hvor der kunde tænkes indrettet Hjælpetingsted med Kontorafdeling. Det er utvivlsomt, at det vil blive langt dyrere at gaa denne Vej. Forholdet vil vist paa det nærmeste stille sig saaledes, at Oprettelsen af et Embede vil koste lige saa mange Tusinde Kroner, som de foreslaaede Hjælpebidler vil koste Hundreder af Kroner. Har man først Embedet, vil det ikke blive ved Embedsmanden; der vil blive stillet Krav om Fuldmægtighjælp og Skriverhjælp, i det hele om en Installation ved disse Embeder som ved alle andre Embeder, og disse Krav vil det være meget vanskeligt at afvise. Det ene fører naturligt det andet med sig. Ved Siden af, at en saadan Ordning vil blive meget dyrere, vil Ordningen medføre en anden Ulempe, som Ministeriet maa tillægge den allerstørste Betydning ved disse Overvejelser, nemlig den, at der ikke vil blive den tilstrækkelige Arbejds mængde for Embedsmændene, hvis deres Antal nu forøges udover, hvad man, efter hvad der

foreløbig er meddelt Mini-steriet, har under Overvejelse at foreslaa i det ærede Udvalg.

Zahle.

V. Topsøe-Jensen, Fm.

Til Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m. v.

Underbilag I,

Oversigt over

den aarlige Udgiftsforøgelse, som Procesreformens Gennemførelse kan antages at ville medføre paa Justitsministeriets Budget efter Beregningerne af 1909 (se Rigsdagstidende 1912—13, Tillæg B. Sp. 2486 fg.), 1912 (se Rigsdagstidende 1912—13, Tillæg A. Sp. 3075 fg.) og Regeringsforslaget af 1914 (se Bemærkningerne til Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen).

1909. Beregning 1912. Beregning 1914. Bemærkninger. Beregninger. Kr. Kr. Kr. 1. Lønninger og Kontorudgifter til de kollegiale Retter 130,000 227,500 208,500 Stigningen af Merudgiften skyldes den foreslaaede For- højelse af Dommernes Lønninger. Det nu frem- satte Bygningslovforslag medfører en Besparelse af Leje til forskellige Kontorer paa 19,000 Kr. 2. Retsbetjente med fast Lønning (Løn- ning og Kontorhold) 135,000 125,000 } 278,000 Efter Retsplejeloven af 1909, der laa til Grund for Beregningerne af 1909 og 1912, skete der ikke nogen Forandring i Retsbetjentenes Antal, medens der vilde være at ansætte 4 nye Politimestre (jfr. Lovens § 22). Efter det nye Retsplejelovforslag, der ligger til Grund for Beregningerne af 1914, vilde der blive 82 Dom- mere og 70 Politimestre. Af Merudgiften, 278,000 Kr., er de 158,000 Kr. regnede at medgaa til Lønninger og 120,000 Kr. til Kontorhold. 3. Politimestre (Lønning og Kontorhold) 36,000 50,000 4. Erstatning for uforskyldt Varetægts- fængsel - 4,000 10,000 5. Kontorhold til Forligskommissionen i København - 4,000 4,000 At overføre... 301,000 410,500 500,500

Beregning 1909. Beregning 1912. Beregning 1914. Bemærkninger. Kr. Kr. Kr. Overført... 301,000 410,500 500,500 6. Offentlige Anklagere..... 35,000 35,000 105,000 Merudgiften 35,000 Kr. i Beregningerne af 1909 og 1912 skyldtes Forslaget om, at Statskassen skulde bære Halvdelen af Udgifterne til offentlige Anklagere. Stigningen af Merudgiften til 105,000 Kr. skyldes Ind- førelsen af en egentlig Anklagemyndighed. Efter Folketingets Vedtagelse vil Merudgiften yder- ligere stige med 27,000 Kr. i Anledning af Ansæt- telsen af 9 Politifuldmægtige i København (jfr. Lov- forslagets § 108, 2det Stykke). 7. Offentlige Forsvarere 75,000 75,000 75,000 Det er stadig Meningen, at Statskassen skal bære Halvdelen af Udgifterne til offentlige Forsvarere (jfr. Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferets- plejen § 3, 2.). 8. Konsultation til ubemidlede (Lovfor- slagets § 135). 10,000 10,000 10,000 9. Leje m, m. af Retslokaler (jfr. Lov- forslagets § 11) 40,000 35,000 35,000 10 Udfærdigelse af Nævningelister 20,000 20,000 20,000 11. Diæter og Befordringsudgifter til Lands- retternes Personale i Nævningesager . 10,000 10,000 10,000 12. Diæter og Befordringsudgifter til Næv- ninger 195,000 100,000 100,000 Forskellen i Merudgiften beror paa en fejlagtig Sam- menstilling af paagældende Specialsummer. 13. Vidnegodtgørelser 50,000 50,000 50,000 At overføre... 736,000 745,500 905,500

Beregning 1909. Beregning 1912. Beregning 1914. Bemærkninger. Overført... 736,000 745,500 905,500 14. Udgifter til Politivæsenet (Statspoliti) 650,000 » 297,700 I de 297,700 Kr. er medregnet "en Udgiftsforøgelse af 3,200 Kr. til Lønninger til Politidirektøren og Vice- politidirektøren i København samt en Udgiftsfor- mindskelse paa 5,500 Kr. i Anledning af Kystpoli- tiets Ophævelse (jfr. Lovforslagets § 117); der er saaledes regnet med en Udgiftsforøgelse af 300,000 Kr. i Anledning af, at Statspolitiet tænkes udvidet med 102 Betjente til 150 Betjente. Udgifterne er i Øjeblikket ca. 155,000 Kr., jfr. Finansloven for Fi- nansaaret 1914— 15 § 17 A. II. I., foruden Lønning til Politichefen. Saafremt Statspolitiet udvides til sin fulde Størrelse, 200 Mand (jfr. Lovforslagets § 113), vil den samlede Udgift antagelig blive ca. 650,000 Kr., saaledes som paa Beregningerne af 1909 opført. 15. Tilskud til Københavns Politi..... 100,000 » » 16. Delinkventomkostninger 550,000 Kr. » » I alt... 2,036,000 745,500 1,203,200 Herfra gaar Stigning af Retsafgifter » - 170,000 - 170,000 I alt... 2,036,000 575,500 1,033,200

Omstaaende findes en paa Foranledning af Udvalgets Formand udarbejdet Oversigt over den aarlige Udgiftsforøgelse ved Proces- reformen efter Regeringsforslaget og efter Landstingsudvalgets Ændringsforslag.

Oversigt over den aarlige Udgiftsforøgelse ved Procesreformen efter Regeringsforslaget og Landstingsudvalgets Ændringsforslag.

Regerings- forslaget. Landstings- udvalgets Ændrings- forslag. Kr. Kr. 1. Lønninger og Kontorudgif- ter til de kollegiale Retter 208,500 209,500 Stigningen af Merudgiften med 1,000 Kr. skyldes Ændrings- forslag Nr. 1 til Lønningslov- forslaget om, at Næstforman- den i Sø- og Handelsretten skal oppebære samme Lønning som Landsdommere. 2. Retsbetjente med fast Løn- ning og Politimestre (Løn- ning og Kontorhold) 278,000 351,600 Af de 278,000 Kr. er 158,000 Kr. regnet at medgaa til Løn- ninger og 120.000 Kr. til Kontorhold, og af de 351,600 Kr. er 216,600 Kr. regnet at medgaa til Lønninger og 145,000 Kr. til Kontorhold.

Efter Regeringsforslaget vilde der være 82 Dommere (62 i 1ste Lønningsklasse og 20 i 2den Lønningsklasse); efter Landstingets Ændringsforslag vil der blive 98 Dommere (57 i 1ste Lønningsklasse og 41 i 2den Lønningsklasse). Efter Regeringsforslaget vilde der være 70 Politimestre (46 i 1ste Lønningsklasse og 24 i 2den Lønningsklasse); efter Landstingets Ændringsforslag vil der blive 65 Politimestre (34 i 1ste Lønningsklasse, 22 i 2den Lønningsklasse og 9 i 3die Lønningsklasse). Efter Regeringsforslaget er der regnet med en gennemsnitlig Kontorholdsgodtgørelse af ca. 5,400 Kr. pr. Embede; efter Landstingets Ændringsforslag med en gennemsnitlig Kontorholdsgodtgørelse af ca. 5,200 Kr. pr. Embede. At overføre... 486,500 561,100

Udvalgenes Betænkninger m. m. 181

Regerings- forslaget. Landstings- udvalgets Ændrings- forslag. Kr. Kr. Overført... 486,500 561,100 3. Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel 10,000 10,000 4. Kontorhold til Forligskom- missionen i København.... 4,000 4,000 5. Offentlige Anklagere 105,000 105,000 6. Offentlige Forsvarere 75,000 75,000 7. Konsultation til ubemidlede (Lovforslagets § 135) 10,000 10,000 8. Leje af Retslokaler (jfr. Lovforslagets § 11) 35,000 35,000 9. Nævningeudgifter 130,000 130,000 10. Vidnegodtgørelser 50,000 50,000 11. Udgifter til Politivæsenet (Statspoliti) 297,700 297,700 1,203,200 1,277,800 Hertil kommer som Følge af Folketingets Vedtagelse om Ansættelse af 9 Politifuld- mægtige i København (jfr. Lovforslagets § 108) 27,000 27,000 1,230,200 1,304,800 Herfra gaar Stigning af Rets- afgifter..... - 170,000 - 170,000 1,060,200 1,134,800

Underbilag II.

Sammenlignende Oversigt over Udgifterne til Dommere og Politimestres Lønninger og Kontorhold.

Lønning: Nu. Det oprindelige Lovforslag. Folketingets Vedtagelse. Landstingets Ændringsforslag. Dommere Politimestre 713,500 Kr. 533,500 Kr. 338,000 — 599,500 Kr. 268,000 — 620,500 Kr. 299,600 — Kontorhold: Dommere Politimestre..... 700,000 — 450,000 — 370,000 — 500,000 — 300,000 — 520,000 — 325,000 — I alt... 1,413,500 Kr. 1,691,500 Kr. 1,667,500 Kr. 1,765,100 Kr.

Der er ligesom i Oversigten i Bemærkningerne til Forslaget til Lov om Udgif- terne i Strafferetsplejen regnet med, at der straks vil være at tillægge hver Dommer $1\frac{1}{2}$ og hver Politimester 1 Lønningstillæg.

Bilag IV.

Formanden har ladet udarbejde følgende

Sammenstilling af Retsgebyrerne i Domssager angaaende Værdier paa 40, 100, 200, 300, 400, 1,000, 1,500, 4,000, 5,000 og 10,000 Kr. efter nugældende Ret og efter Forslaget til Lov om Retsafgifter i Domssager m. m.

Der er i Eksemplerne ikke taget Hensyn til Omkostningerne ved mulig Vidne- førsel eller Optagelse af Syn og Skøn, ej heller til Omkostningerne ved Beskrivelse eller Udskrift i Tilfælde af Anke. Det skal imidlertid bemærkes, at de sidstnævnte Omkostninger maa blive mindre under den nye Ordning; bortset fra, hvad der spares som Følge af den kvantitative Føringelse af det skriftligt udfærdigede, maa det blive en Følge af Forslagets § 22, 3die Stykke, smh. med Stempelovens § 126, at der ved Anke fra Underret til Landsret spares i Stempelafgift 4 Kr. 50 Ø. og ved Anke fra Landsret til Højesteret 9 Kr. 50 Ø. sammenlignet med Appel nu fra henholdsvis Underret til Overret og fra Overret til Højesteret.

Før nugældende Rets Vedkommende er der ved almindelig kontradiktorisk Forhandling regnet med en enkelt Anstand til hver Part ved Underret og Overret ; Summerne maa derfor her kun betragtes som Minimumssummer.

Det bør fremhæves, at da større Sager, som virkelig frembyder Tvivl, nu jo i Almindelighed ikke endes med Behandlingen ved Underretten, bør Sammenligningen i saadanne kontradiktorisk forhandlede Sager (og det samme gælder Sager, der ikke frembyder Tvivl, men hvor f. Eks. indstævnte vil forsøge at vinde Tid) praktisk taget gøres mellem Afgifterne ved Underret + Overret og ved Landsret — og ikke mellem Afgifterne ved Underret og ved Landsret. Bliver der ikke kontradiktorisk For- handling, fordi indstævnte ingen Indsigelser har, er Afgiften efter Forslaget kun den halve af Afgiften i Tilfælde af kontradiktorisk Forhandling.

Og endelig bør det erindres, at ved store og betydningsfulde Sager, ved hvilke Forskellen mellem gældende Ret og Forslaget først bliver betydeligere, spiller Stats- afgiften i alle Tilfælde en ringere Rolle sammenlignet med Sagførersalærerne.

Nugældende Ret. Efter Forslaget. Yærdi. Ved almindelig kontradiktorisk Forhandling. I Tilfælde af Op- tagelse paa første Tægtedag — ved Højesteret i Til- fælde af Indstævn- tes Udeblivelse. Ved almindelig kontradiktorisk Forhandling. I Tilfælde af Op- tagelse paa første Tægtedag — saa- ledes i Regelen ved Indstævntes Udeblivelse. 40 Kr. Underret Over(Lands)ret... 2.84 12.88 2.00 11.34 3.00 24.00 1.50 24.00 100 Kr. Underret Over(Lands)ret... 4.70 24.63 4.00 22.55 6.00 24.00 3.00 24.00 200 Kr. Underret Over(Lands)ret... Højesteret 8.40 24.63 84.00 7.80 22.55 55.20 12.00 24.00 » 6.00 24.00 » 300 Kr. Underret Over(Lands)ret... Højesteret 8.40 24.63 84.00 7.80 22.55 55.20 16.00 24.00 » 8.00 24.00 » 400 Kr. Underret Over(Lands)ret... Højesteret 8.40 24.63 84.00 7.80 22.55 55.20 » 20.00 100.00 » 10.00 100.00 1,000 Kr. Underret Over(Lands)ret,.. Højesteret 8.40 24.63 84.00 7.80 22.55 55.20 » 50.00 100.00 » 25.00 100.00 1,500 Kr. Underret Over(Lands)ret..., Højesteret 8.40 24.63 84.00 7.80 22.55 55.20 » 60.00 100.00 » 30.00 100.00 4,000 Kr. Underret Over(Lands)ret... Højesteret 12.40 32.63 92.00 11.80 30.55 63.20 » 120.00 180.00 » 60.00 180.00 5,000 Kr. Underret Over(Lands)ret... Højesteret 13.40 34.63 94.00 12.80 32.63 65.20 » 130.00 195.00 » 65.00 195.00 10,000 Kr. Underret Over(Lands)ret... Højesteret 18.40 44.63 104.00 17.80 42.55 75.20 » 180.00 270.00 » 90.00 270.00

Bilag Y.

Justitsministeriet.

København, den 20. April 1914. Hermed 3 Bilag.

Under 31. f. M. anmodede Justitsministeriet paa Foranledning af Folke- tingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Eettens Pleje m. m. Indenrigsmini- steriet om at afæske Amtsraadene, Købstadforeningen og de samvirkende Sogne- raadsforeninger Erklæringer om den af Folketingsudvalget foreslaaede Omlægning af Landets Eetskredse.

Man har i den Anledning fra Indenrigsministeriet modtaget Erklæringer fra Bestyrelsen for Amtsraadsforeningen i Danmark, for den danske Købstad- forening og for de samvirkende Sogneraadsforeninger i Danmark, hvilke Erklæ- ringer man herved tillader sig at tilstille det ærede Udvalg.

Zahle.

V. Topsøe-Jeneen, Fm.

Til Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om RettensPleje m. m.

Underbilag I.

Bestyrelsen for Den danske Købstadforening.

Den 6.f April 1914.

Til Indenrigsministeriet.

I Skrivelse af 1. April d. A. har det høje Ministerium anmodet Forenin- gen om en Erklæring i Anledning af den af Folketingsudvalget angaaende For- slaget til Lov om Eettens Pleje m. m. foreslaaede Omlægning af

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

Landets Eets- kredse.

I den Anledning skal Bestyrelsen tillade sig at udtale, at Spørgsmaalet er af saa stor Eækkevidde og Betydning for mange af Landets Købstæder, at Bestyrelsen ikke tør udtale sig herom uden forinden at have forhandlet med By- raadene eller Foreningens Kepræsentsantskab.

Da en saadan Forhandling ikke kan føres indenfor den i Skrivelsen givne Frist af 8 Dage, tillader man sig at forespørge, om der kan gives Besty- relsen en længere Frist til Behandling af Spørgsmaalet.

Man skal bemærke, at der allerede fra flere Byer er udtalt Beklagelser over Nedlæggelse eller Indskrænkning af Eetskredse.

P. B. V. Edv. Lau.

Underbilag II.

De samvirkende Sogneraadsforeninger i Danmark.

Tagkærsgaard, Kolding. Den 8. April 1914.

I æret Skrivelse af 1. d. M. har det høje Ministerium næst at fremsende nogle Eksemplarer af de af Retsplejeudvalget fremskaffede Tavler over de fore- slaaede By-, Herreds- og Politikredsens Oprettelse og Fordeling, efter det i Folke- tinget fremsatte Lovforslag om Rettens Pleje, udbedt sig De samvirkende Sogne- raadsforeningers Erklæring i Løbet af 8 Dage.

I denne Anledning skal jeg paa Foreningens Vegne først udtale, at det forekommer Bestyrelsen at være en alt for kort Frist, Ministeriet har givet denne, da Bestyrelsen, som bestaar af 5 Medlemmer, bor spredt over hele Landet.

For dog hurtigst muligt at imødekomme Ministeriets Ønske tilskrev jeg samme Dag samtlige Medlemmer af Bestyrelsen om at give Møde i København den 7. April for dér at drøfte Sagen, hvis Drøftelse vanskeliggjordes derved, at der ikke med ovennævnte Skrivelse fulgte noget Kort over de foreslaaede Rets- kredse, saa Medlemmerne ikke forinden Mødet kunde faa Lejlighed til forud at sætte sig ind i Sagen.

Bestyrelsen drøftede Sagen og vedtog enstemmigt at udtale, at da Fristen var saa kort, og da Forslaget er blevet behandlet færdigt i Folketinget, fandt man det under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder, og ikke mindst af Hensyn til Sagens store Betydning og Omfang, rigtigst at henstille til den høje Regering, at Forslaget om Retskredsens Omlægning m. v., forinden dette lov- fæstes, bliver drøftet i et større Udvalg, der kommer til at bestaa af Folk fra de forskellige Landsdele, og tillader Bestyrelsen sig ærbødigst at henstille, at denne bliver repræsenteret i et saadant eventuelt Udvalg ved dens 5 Medlemmer, idet man finder, at en saa omfattende og for Landets Beboere saa betydelig Sag bli- ver drøftet saa omhyggeligt og grundigt som muligt; endvidere finder man Grund til at udtale, at der i særlig Grad bliver taget Hensyn til de Ønsker, der i saa Henseende er oppe iblandt Befolkningen med Hensyn til Bevarelsen af de nuvæ- rende samt Oprettelse af nye Retskredse.

Vi tillader os ærbødigst at bringe Ministeriet vor Tak, fordi dette sender os de forskellige Forslag til Erklæring, men tillader os samtidig ærbødigst at hen- stille, at Ministeriet ved fremtidige Erklæringers Indhentelse lader de med disse følgende Bilag tilstille Bestyrelsen i saa stort et Antal, at hvert Bestyrelses- medlem kan faa et Eksemplar udleveret til Gennemsyn. Dette vilde være til overordentlig stor Lettelse for os og samtidig bidrage ganske betydeligt til en hurtigere Ekspedition.

P. B. V. M. Schytt.

Til Indenrigsministeriet.

Underbilag III.

Bestyrelsen for Amtsradsforeningen i Danmark.

Den 8. April 1914.

Til Indenrigsministeriet!

Det højtærede Ministerium har, foranlediget ved et af Folketinget nedsat Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje, ved Skrivelse af 1. d. M. afæsket Amtsradsforeningen en Erklæring om den af Udvalget foreslaaede Om- lægning af Retskredsene.

I den Anledning skal man bemærke, at det selvfølgelig med den korte Tidsfrist, der er levnet til Svaret (8 Dage), har været umuligt at afholde Møde med delegerede fra samtlige Amtsrads kredse.

Amtsraadsforeningens Bestyrelses- medlemmer kan derfor kun afgive deres personlige Skøn for det Landomraades Vedkommende, hvor de er kendte, hvilket ikke er meget omfattende, da kun 5 Amtraadskredse er repræsenterede i Bestyrelsen.

Da det formentlig er Amtsraadene, hvis Mening Udvalget har ønsket at høre, og Amtsraadsforeningens Bestyrelse ikke kan antages at have nogen Be- myndigelse til at afgive nogen almindelig — end sige nogen for Amtsraadene bindende — Udtalelse, maa nedenstaaende Bemærkninger staa for Bestyrelses- medlemmernes egen Regning.

Man finder det uheldigt, at Herredsfogedkontoret i Kjellerup foreslaas ned- lagt og Jurisdiktionen — Lysgaard og Hids samt en Del af Hovbjerg Herred —, der tæller 24,896 Indbyggere, henlagt under Silkeborg. Kjellerup, hvor der er opført et nyt og tidssvarende Ting- og Arresthus og Herredsfogedbolig, er belig- gende i en af Jyllands folkerigeste E»ne, fuldstændig centralt i Jurisdiktionen. Det Medlem af Amtsraadsforeningens Bestyrelse, som bor paa Egnen, udtaler da ogsaa, at Egnens Befolkning føler sig i høj Grad forurettet derved, og at det er dem ganske uforklarligt, hvorfor denne Omlægning skal finde Sted. Maaske kunde der være Grund til at henlægge nogle Sogne af Hids Herred til Silkeborg, idet det vilde forkorte deres Vej til Tingstedet noget, men Lysgaard m. fl. Herreder vilde, selv om dette fandt Sted, dog have tilbage ca. 20,000 Indbyggere.

M. P. Tønnesen.

Bilag VI.

Justitsministeriet.

København, den 2. Maj 1914.

Hoslagt skal man i Forbindelse med Justitsministeriets Skrivelse af 30. f. M. fremsende tvende fra Indenrigsministeriet modtagne Erklæringer fra den danske Købstadforening og De samvirkende Sogneraadsforeninger angaaende den foreslaaede Omlægning af Landets Rets- og Politikredse m. v.

Zahle.

V. Topsøe Jensen, Fm.

Til Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje.

Underbilag I.

Bestyrelsen for Den danske Købstadforening.

Den 29. April 1914.

Til Indenrigsministeriet.

I Anledning af den af Justitsministeriet under 23. ds. givne Besvarelse af de herfra stillede Spørgsmaal angaaende de Hoved- og Bitingsteder samt Politi- kontorer, der tænkes oprettet i Henhold til det af Folketinget vedtagne Forslag til Lov om Rettens Pleje, tillader Bestyrelsen sig at fremkomme med følgende Udtalelser :

Hovedtingstedernes Beliggenhed bør efter Bestyrelsens Opfattelse fast- sættes i Loven. Ligeledes bør der i Loven optages en Bestemmelse om, at der i alle Tilfælde, hvor der sker Sammenlægning af Retskredse, der nu har Tingsted

Udvalgenes Betænkninger m. m. 182

paa forskellige Steder, skal oprettes et Bitingsted med en Kontorafdeling for hvert Distrikt, der hidtil har udgjort en særlig Retskreds, og med samme Belig- genhed som det nedlagte Tingsted.

Endvidere anser man det for ønskeligt, at der i Loven optages Bestem- melse om, hvilke Forretninger der skal kunne udføres ved Bitinget og den dertil hørende Kontorafdeling. Med Hensyn til disse Forretninger mener man, at der, foruden hvad der nævnes i Justitsministeriets Skrivelse, ved Bitingstedet i alt Fald bør kunne foretages alle Skifteforretninger, samt at der ved hver Kontor- afdeling skal forefindes en Afskrift af Skøde- og Panteregister for den nedlagte Jurisdiktion, som Kontorafdelingen omfatter.

Med Hensyn til Politikontorerne tillader Bestyrelsen sig at udtale, at man anser den af Folketinget vedtagne Indskrænkning af Politikredsenes Antal for betænkelig, medmindre der i stort Omfang oprettes Bipolitikontorer, og at disse Bipolitikontorer udelukkende bør bestyres af en af Hovedpolitiembedet lønnet Politifuldmægtig. Ved Bipolitikontorerne bør, foruden de i Justitsministeriets Skrivelse nævnte Forretninger, kunne udføres alle Magistratsforretninger, saa længe der ikke ved en Lov om folkevalgte Borgmestre er

truffet en anden Ordning med Hensyn til disse Forretningers Udførelse.

Man maa saavel for Bitingstedernes som for Bipolitikkontorenes Vedkommende meget stærkt tilraade, at den Fuldmægtig, som bestyrer Kontoret, ikke maa drive privat Virksomhed.

I Anledning af det af Folketinget vedtagne Forslag til Lov om Udgifterne i Strafferetsplejen finder Bestyrelsen samtidig Anledning til at udtale, at Udgifterne til den første Indretning af Retslokaler, Arresthuse og Politistationer, hvor saadanne ikke nu findes, saavel som til de af Loven nødvendiggjorte Udvidelser af alt eksisterende Retslokaler m. v. fortrinsvis bør afholdes af Statskassen, samt at den i Lovforslagets § 3 optagne Bestemmelse om, at Statskassen godtgør vedkommende kommunale Kasse Halvdelen af de Udgifter, som medgaar til Vederlag og Diæter til beskikkede offentlige Forsvarere, formentlig ikke vil opveje de forøgede Udgifter, der maa ventes at ville opstaa for Kommunerne; ved den nye Ordning af Strafferetsplejen, hvor det som Følge af det meget forøgede Arbejde, der vil udkræves af saavel Forsvarere som Anklagere, sikkert vil blive nødvendigt at forøge disse Honorarer betydeligt, ligesom Vidnegodtgørelser maa antages at ville andrage væsentligt større Beløb end hidtil.

I øvrigt maa Købstadforeningen fastholde det ofte udtalte Ønske om en fuldstændig Revision af de nu gældende Regler om Afholdelse af Delinkventomkostningerne og Udgifterne til det kommunale Politioffici, og saa længe dette Spørgsmaal ikke er løst, maa Foreningen — overensstemmende med den paa Købstadmødet i Odense den 28. Juni 1913 vedtagne Resolution — nedlægge Indsigelse imod den paatænkte Inddragelse af en Del af Politikassernes Midler i Statskassen.

Det af Landstingsudvalget fremsatte Ønske om en fornyet Udtalelse fra Købstadforeningen angaaende Retskredsinddelingen ser Bestyrelsen sig med Beklagelse ikke i Stand til at opfylde, idet man paa Grund af den korte Frist, der er stillet for Besvarelsen, ikke har kunnet optage Forhandlinger med de enkelte Byraad og derfor maa henholde sig til de af Bestyrelsen under 6. og 21. ds. til det høje Ministerium fremsendte Skrivelser.

P. B. V. Edv. Lau.

E. Falk-Jensen.

Underbilag II.

De samvirkende Sogneraadsforeninger i Danmark. Tagkærgaard, Kolding.

Den 30. April 1914.

I Henhold til det høje Ministeriums Skrivelse af 23. ds., hvori dette anmoder Bestyrelsen for De samvirkende Sogneraadsforeninger om at afgive Erklæring angaaende Lovforslaget om Retskredsens Omlægning m. m., hvori Ministeriet samtidig betoner, at Erklæringen skal være mere positiv, som den i vor Skrivelse af 8. April afgivne Erklæring, skal man ærbødigt meddele:

Bestyrelsen har atter været samlet og drøftet Spørgsmaalet ret indgaaende, men er kommet til det Resultat, at det er absolut umuligt for os at afgive en blot nogenlunde positiv Erklæring i den korte Tidsfrist, Ministeriet har sat, nemlig 8 Dage, tilmed da der ikke med ovennævnte Skrivelse fulgte noget som helst Materiale, t. Eks. Retslovforslaget m. v. Vi vil meget gerne imødekomme det høje Ministeriums Ønske, men maa da forbeholde os, at vi faa tilstrækkelig Tid, saaledes at vi kan faa Spørgsmaalet sendt ud til de forskellige Sogneraadsforeninger Landet over, for derigennem at faa Sagen belyst. Vi mener fremdeles, at Sagen er af saa omfattende og gennemgribende Betydning for hele Samfundet, baade i social og økonomisk Henseende, saa vi kan kun henholde os til, hvad vi i vor sidste Skrivelse af 8. ds. betonedede, at der nedsættes et større Udvalg eller Kommission til at overveje dette Spørgsmaal grundigt, og hvori Bestyrelsen for De samvirkende Sogneraadsforeninger da gerne ønsker sig repræsenteret.

Da Omlægningen af Retskredsene vil medføre store Ulemper for Befolkningen, og da Udgifterne ved Retsreformens Gennemførelse vil blive meget store, kan man saa meget mere anbefale, at Lovforslaget bliver drøftet indgaaende i sognekommunale Kredse. Derved opnaas ogsaa dette, at der i særlig Grad kan blive taget Hensyn til de Ønsker, der er fremme hos Befolkningen angaaende Rets- og Politikredsens Omlægning.

P. S. V. M. Schytt.

Til Indenrigsministeriet.

Bilag VII.

Erklæringer fra Amtsraad og Byraad samt Frederiksberg Kommunalbestyrelse.

Justitsministeri et.

København, den 30. April 1914. Hermed 1 Pk. Bilag.

I Skrivelse af 21. d. M. har det ærede Udvalg anmodet om, at der inden en passende Frist maa blive indhentet Erklæringer fra Landets Amtsraad angaaende de Lovforslaget om Rettens Pleje vedhæftede Tavler over By- og Her- redsretskredsene og Politikredsene, samt om, at der gennem Købstadforeningen maa blive indhentet Erklæringer fra Byraadene om Omlægning af Retskredsene. Endvidere udtaltes der i Skrivelsen Ønsket om, at en tilsvarende Erklæring maatte blive indhentet fra Frederiksberg Kommunalbestyrelse, samt om, at Sogne- raadsforeningerne paa ny maatte blive anmodet om at afgive en mere positiv Erklæring end allerede sket.

Justitsministeriet tilskrev i den Anledning under 23. f. M. Indenrigsministeriet om at foranledige afholdt ekstraordinære Amtsraadsmøder saa betids, at Amtsraadenes Erklæringer kunde foreligge i Løbet af 8 Dage, samt om, at Købstadforeningen maatte blive indtrængende opfordret til blandt andet paa Grundlag af de Forhandlinger, der maatte kunne føres med Byraadene, at fremkomme med en fornyet Udtalelse, ligeledes inden en Frist af 8 Dage. Endvidere anmodede man Indenrigsministeriet om, at Frederiksberg Kommunalbestyrelse og De samvirkende Sogneraadsforeninger maatte blive afæsket Erklæringer inden 8 Dage i Overensstemmelse med Udvalgets derom udtalte Ønske.

Man har derefter modtaget Erklæringer fra samtlige Amtsraad samt paa Foranledning af Købstadforeningen fra forskellige Byraad, hvilke Erklæringer man herved tillader sig at tilstille det ærede Udvalg, idet tilføjes, at de Erklæringer, der senere maatte indkomme, vil blive eftersendt.

Zahle.

V. Topsøe-Jensen, Fm.

Til Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje.

I.

Amtsraadenes Erklæringer.

1.

Københavns Amtsraad. Den 28. April 1914.

Det meddeles herved, at Københavns Amtsraad i et D. D. efter Indenrigsministeriets Begæring afholdt ekstraordinært Møde, paa hvilket det i Justitsministeriets Skrivelse af 23. d. M. til Indenrigsministeriet — Journal Nr. O 7000 — ommeldte Forslag til en delvis Omlægning af Bets- og Politikredsene i gi. Københavns Amt var til Forhandling, intet fandt mod Forslaget at erindre.

Dybdal.

Justitsministeriet.

2.

Roskilde Amtsråd.

Den 29. April 1914.

Det meddeles herved, at Roskilde Amtsråd i et Dags Dato efter Indenrigsministeriets Begæring afholdt ekstraordinært Møde, paa hvilket det i Justitsministeriets Skrivelse af 23. d. M. — Journal W. O. 7000 — ommeldte Forslag til Fordeling af Rets- og Politikredsene i gi. Roskilde Amt var til Forhandling, intet fandt mod Forslaget at erindre.

Dybdal.

Til Justitsministeriet.

3.

Frederiksborg Amt. Den 27. April 1914.

Efter Begæring af Indenrigsministeriet i Skrivelse af 25. ds. undlader man ikke hoslagt at fremsende Udskrift af Frederiksborg Amtsråds Forhandlings- protokol angaaende de Retsplejelovforslaget vedføjede Tavler over Rets- og Politikredse.

S c h u l i n.

Til Justitsministeriet.

Underbilag.

Udskrift af Frederiksborg Amtsråds Forhandlingsprotokol.

Aar 1914 den 27. April holdt Frederiksborg Amtsråd Møde paa Raadhuset i Hillerød. Samtlige Medlemmer var til Stede med Undtagelse af Forligskommissær L. Pedersen, Skævinge, der havde anmeldt Forfald, og P. C. Pedersen, Saksegaard.

Følgende Sager foretoges:

spalte2907

Justitsministeriet forlanger Erklæring fra Amtsrådet angaaende de Retsplejelovforslaget vedføjede Tavler over Rets- og Politikredsene.

spalte2908

Amtsrådet — der ikke kan have nogen begrundet Formening om, hvorvidt paagældende Dommere vil kunne bestride Jurisdiktioner med indtil 37,000 Indbyggere — gaar ud fra, at Raadets Erklæring ønskes med Hensyn til Spørgsmaalet om Retskredsinddelingens Betydning for Amtets Beboere. I saa Henseende skal

man udtale, at Etableringen af foreslaaede særlig for Hillerøds og Helsingørs sær- deles udstrakte Jurisdiktioner antagelig, selv om Bi- kontorer oprettes, vil berede Befolkningen store Ulem- per og Vanskeligheder, ligesom den Omstændighed, at tre rene Landjurisdiktioner og Frederiksværk Ju- risdiktion ophæves, selvfølgelig vil forvolde et betyde- ligt og beklageligt Indgreb i Næringslivet og paa an- dre Omraader. Om end nu dette vel for en Del er uundgaaeligt, naar der skal indføres en ny Retsord- ning, skal man meget anbefale, at Ulemperne søges formindskede ved Inddeling af Amtet i 4 Retskredse

i Stedet for i 3. Ved Bedømmelsen af den økono- miske Betydning af en saadan Ændring maa det for- mentlig holdes i Erindring, at Befolkningstallet i de

2 store Retskredse Hillerød og Helsingør sikkert, in- den Reformen træder i Kraft, vil vise sig at være over 40,000. Det forekommer Amtsraadet, at det fremfor nu at oprette to uforholdsmæssig store Juris- diktioner med 2 Dommere i hver (Hillerød og Hel- singør) vil være formaalstjenligt straks at skride til en fornuftig Inddeling af Amtet i et passende Antal Retskredse.

Rigtig Udskrift,

Schulin.

4.

Holbæk Amtsraad.

Den 25. April 1914.

Til Justitsministeriet.

I Skrivelse af 23. d. M. (O. 7000), oversendt hertil af Indenrigsministeriet, har det høje Ministerium paa dertil af vedkommende Landstingsudvalg given Foranledning begært en Erklæring fra Amtsraadet angaaende de Retsplejelov- forslaget vedføjede Tavler over Rets- og Politikredsene, for saa vidt Holbæk Amt angaar.

Ifølge disse Tavler vil Amtet komme til at omfatte følgende Retskredse:

1. Nykøbing Købstad og Dragsholm Birk 21,155 Indb.
2. Holbæk Købstad med Merløse-Tudse Herreder 35,531 —
3. Kalundborg Købstad med Arts-Skippinge Herreder samt Samsø Birk 32,260 —
4. Løve Herred 15,001 — ,

hvorhos 3 Sogne af Amtet, nemlig Tersløse, Stenlille og Nidløse, forbliver under Sorø Birk, hvilket Birk i Forening med Sorø Købstad og Baroniet Holbergs Birk udgør en Retskreds med 19,506 Indb.

Paa Samsø vil ifølge Ministeriets Skrivelse kunne forventes oprettet Bi- Tingsted med Kontorafdeling.

Afset fra ovennævnte 3 Sogne tænkes Amtet delt i 2 Politikredse:

1. Holbæk Købstad, Merløse-Tudse Herreder, Nykøbing Købstad og Dragsholm Birk.
2. Kalundborg Købstad, Arts-Skippinge Herreder, Løve Herred og Samsø Birk.

I denne Anledning skal man — næst at bemærke, at der ved Angivelsen af Indbyggerantallet i den under Nr. 2 nævnte Retskreds ikke er taget Hensyn til, at Øen Ourø med 956 Indb. fra 1. Juli d. A. indlemmes i Holbæk Købstads Jurisdiktion — tjenstlig meddele, at Sagen har været behandlet i et i Dag af- holdt ekstraordinært Amtsraadsmøde, hvor det vedtoges at udtale, „at om end Amtsraadet med Beklagelse ser Samsø Birk nedlagt som selvstændig Jurisdiktion og Politikredsenes Antal indskrænket til 2 — hvoraf en med 57,642 Indb. —, har man dog efter Omstændighederne ikke ment at burde stille Forslag om Ændringer i de Retsplejelovforslaget vedføjede Tavler, for saa vidt Holbæk Amt angaar".

Am m en torp.

5.

Sorø Amt.

Den 29. April 1914.

I Henhold til Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 23. d. M., hvori Sorø Amtsrads Erklæring er begært om den af Landstingets Udvalg om Retsplejelov- forslaget foreslaade Omlægning af Landets Rets- og Politikredse, hvilken Erklæ- ring er bedt direkte tilstillet det høje Ministerium, undlader man ikke at med- dele, at Amtsradet paa et i Dag afholdt ekstraordinært Møde har vedtaget at udtale, at Raadet paa Grund af den knappe Tid ikke har set sig i Stand til at tage endelig Stilling til Spørgsmaalet, hvorfor man maa indskrænke sig til at henpege paa de Ulemper, som Forslaget vilde medføre for adskillige af Beboerne i den for Sorø Amt foreslaaede Retskreds Nr. 2, samt paa de Ulemper, som det vilde medføre for Befolkningen som Helhed at faa for lang Afstand til Politi- mesterens Kontor eller Bipolitikontorer. Man vilde derfor sætte Pris paa, om Amtsradet maatte blive hørt, forinden der bliver taget Bestemmelse om Place- ringen af Politi- og Bipolitikontorer i Amtet.

Til Justitsministeriet.

A. Bille Brahe.

6.

Præstø Amt. Næstved, den 29. April 1914.

Paa et i Dag af Præstø Amtsråd afholdt Møde til Afgivelse af den af Landstingsudvalget om Retsplejelovforslaget ønskede Erklæring om den af Ud- valget foreslaaede Omlægning af Landets Rets- og Politikredse blev der som Raadets Beslutning tilført sammes Forhandlingsprotokol følgende:

„Amtsrådets Flertal vedtog at udtale, at det i det hele bifaldt den fore- slaede Inddeling af Amtet i Retskredse og Politikredse, dog saaledes at Præstø By og Vordingborg nordre Birk i Overensstemmelse med Befolkningens Ønsker bevares som selvstændig Retskreds, og at der oprettes et Bipolitikontor i Præstø. Til Støtte herfor anførtes, at Forbindelsen mellem Vordingborg paa den ene Side og Præstø og Dele af Vordingborg nordre Birk paa den anden Side er vanskelig og Afstanden ret betydelig.

Endvidere anbefaledes Oprettelsen af et Bipolitikontor i Stege, ligesom man fandt Anledning til at udtale, at det formentlig vilde blive nødvendigt at op- rette flere Bipolitikontorer i Iste Kreds.

Formanden henholdt sig til den af Præstø Amt under 19. f. M. afgivne Betænkning."

Idet jeg tillader mig herved at indberette ovenstaaende, skal jeg med Hensyn til, at jeg som Raadets Formand har henholdt mig til den af Præstø Amt under 19. f. M. afgivne Betænkning, tillade mig at vedlægge en Afskrift af denne, og skulde jeg derhos lade følge tvende henholdsvis af Borgmesteren i Præstø under 27. d. M. og af Byfogeden og Birkedommeren i Vordingborg under 28. d. M. til Amtsradet om Sagen rettede Henvendelser, der har været Raadet forelagte i dets Møde i Dag.

A. Vedel.

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

Til Justitsministeriet.

Underbilag 1.

Afskrift.

Præstø Amt. Næstved, den 19. Marts 1914.

I Besvarelse af Justitsministeriets Skrivelse af Gaars Dato — Brev Nr 4364, J. Nr. O. 7000 — angaaende Præstø Amts Inddeling i Retskredse under den foreslaaede nye Ordning af Landets Retspleje skal jeg tjenstligst udtale følgende:

Den største Vanskelighed ved den i Tavlen til Lovforslagets § 12 foreslaaede Inddeling frembyder for Præstø Amts Vedkommende utvivlsomt Møen. Bevares Øen som selvstændig Retskreds, mener jeg, at den derefter stedfindende Retskredsinddeling i øvrigt i Overensstemmelse med Tavlen maa siges paa fyldestgørende Maade at imødekomme Befolkningens Tarv, ihvorvel jeg er tilbøjelig til

at antage, at Indbyggerne i Præstø og Vordingborg nordre Birk, i alt Fald i Begyndelsen, ikke vil føle sig tilfredse med deres Jurisdiktions Sammenlægning med Vordingborg og Vordingborg søndre Birk.

Efter sidste Folketælling er Indbyggerantallet paa Møen og Nyord 12,285 og paa Tærø og Langø 62 12,347

Opretholdes Møen som selvstændig Retskreds, faar 2den Kreds, omfattende Præstø og Vordingborg Købstæder og Vordingborg nordre og søndre Birker, ca. 34,000 Indbyggere.

(Underskrift.)

Til Justitsministeriet.

Underbilag 2.

Præstø Borgmesterkontor. Den 27. April 1914.

Til Præstø Amsraad.

Da Byraadet af Bladene har erfaret, at der paa Onsdag afholdes Amtsraadmøde i Anledning af en Erklæring, der er affordret det angaaende Retsreformforslaget, tillader Byraadet sig herved at fremsende hoslagte Bilag til Oplysning om, hvad der fra Byraadets og Landjurisdiktions Side er foretaget i Sagen m. v., nemlig:

A. Skrivelse fra Byraadet til Regering og Rigsdag,

B. Genpart af Skrivelse fra Justitsministeriet,

C. Skrivelse fra samtlige Sogneraad i Jurisdiktionen til Regering og Rigsdag,

D. et Generalstabskort, paa hvilket Vordingborg nordre Birk er indrammet med rødt, medens Næstved—Præstø—Mern Jernbane er afsat med blaåt.

Lignende Bilag er fremsendte, foruden til Justitsministeriet, endvidere til Landstingets Udvalg for Retsreformen [se Uddrag af Andragender m. v. Nr. 6] og til flere Rigsdagsmænd.

Paa Byraadets og samtlige Sogneraads Vegne tillader jeg mig at andrage det højtærede Amsraad om at støtte Andragenderne om, at Præstø Købstad og Vordingborg nordre Birk opretholdes som selvstændig Retskreds.

Det tilføjes, at Byraadet den 8. ds. som Svar paa Ministeriets Skrivelse af 4. ds. (Bilag B.) til Ministeriet har udtalt, at det efter dets Mening er aldeles utvivlsomt, at Nedlæggelsen af Præstø Jurisdiktion som selvstændig Retskreds, uanset de Foranstaltninger, der efter Ministeriets Skrivelse agtes truffene, vil blive til Skade for Byen, at ikkun Tiden vil vise, hvor stor Skaden vil blive, men at Byraadet — og med det alle Byens Beboere — er overbevist om, at den vil blive meget stor og uredressabel, naar Ordningen først er truffet.

H. B. Petersen.

Udvalgenes Betænkninger m. m. 183

Underbilag 3.

Præstø Borgmesterkontor.

Den 27. April 1914.

Til Præstø Amtsråd.

I Fortsættelse af Skrivelse af Dags Dato angaaende Forslaget til Bets- reformen skulde jeg tillade mig at henvise til Forslaget Pag. 257 og 258, hvor det hedder:

„Som Momenter, der særlig have været afgørende for Justitsministeriet ved Udarbejdelsen af Forslaget til den nye Retskredsinddeling, skal anføres Hensynet til ikke at drage en Landsdels Befolkning bort fra den Købstad, til hvilken den nu søger. ”

Befolkningen i Vordingborg nordre Birk! har — som det vil være det højtærede Amtsråd bekendt — i mangfoldige Aar væsentlig søgt Præstø, og det i Sogneraadenes Andragende om Bibeholdelse af Præstø og Vordingborg nordre Birk som selvstændig Retskreds udtalte Ønske stemmer saaledes fuldkommen overens med fornævnte, af Justitsministeriet udtalte Princip.

H. B. Petersen.

Underbilag 4.

By- og Birkekontoret i Vordingborg. Den 28. April 1914. y

I Anledning af den forestaaende Udtalelse fra Præstø Amtsråd til Justitsministeriet angaaende den i Forslaget til Lov om Rettens Pleje m. m. inde- holdte Ordning af Retskredsene tillader jeg mig herved at fremkomme med følgende:

Medens der hidtil ikke har været Grund til for Vordingborg Jurisdiktio- nens Vedkommende at fremkomme med Indvendinger mod Lovforslaget i den om- meldte Henseende, idet det efter baade Ministeriets og Folketingets Affattelse na- turligt har maattet opfattes og ogsaa almindeligt er blevet opfattet saaledes, at fremtidig Vordingborg skal være Retskredsens Hovedtingsted og derfor normalt Sæde for Dommer og Politimester, ud fra hvilken Opfattelse der fra Præstø Jurisdik- tionens Side er virket for denne Jurisdiktions Opretholdelse som selvstændig Jurisdiktion, er Stillingen nu en anden, efter at den Ordning er bragt paa Bane, at Dommeren skal bo i Præstø og Politimesteren i Vordingborg, saaledes at Præstø bliver Hovedtingsted, idet en saadan Ordning maa anses som stridende mod Vordingborg Jurisdiktions Befolknings Interesser og ogsaa i anden Hen- seende uheldig.

Alle de samme Hensyn, som for Præstø Bys og hele Præstø Jurisdiktio- nens Vedkommende anføres mod Ordningen med Vordingborg som Hovedtingsted og Præstø som Bitingsted, kan for Vordingborg By og Vordingborg Jurisdiktio- nen i det hele anføres mod den omvendte Ordning og med endnu større Føje, for saa vidt som Ulemperne i sidste Tilfælde vil ramme en langt større Befolk- ning (nu over 20,000) end i det andet Tilfælde, og dertil kommer yderligere, at det særlig i Betragtning af Afstanden mellem Vordingborg og Præstø og den daarlige Forbindelse mellem Byerne utvivlsomt maa anses for mest tjenligt for Udøvelsen af Dommerens Virksomhed, at han faar Bolig ved det Tingsted, hvor

den ganske overvejende Del af hans personlige Arbejde nødvendig skal udøves, altsaa i Vordingborg, ligesom ogsaa Hensynet til Undgaaelse af unødvendige Ud- gifter taler herfor, idet de Dommervirksomheden vedrørende Rejseudgifter vil blive langt de største, naar han faar Bolig i Præstø, og da meget betydelige.

Skal en af de to Embedsmænd bo i Præstø, vil det formentlig volde mindst Ulempe og Udgift, at det bliver Politimesteren, i Betragtning af, at hans person- lige Nærværelse ikke i det Omfang som Dommerens nødvendig kræves ved Ting- stederne, men at ogsaa Politimesteren, naar der alene tages Hensyn til Tjene- stens Tarv, bør bo i Vordingborg, synes ikke at kunne bestrides, hvad enten man ser hen til de to Byers Beliggenhed og Forbindelse med Omverdenen, derunder særlig Møen, eller til Stedet, hvortil hans Hovedvirksomhed vil være knyttet.

Der synes derfor, hvis der skal tages Hensyn til de fra Præstø Jurisdik- tionen fremkomne Indvendinger mod Forslaget, ikke at være anden Vej at gaa end at opretholde den som selvstændig Jurisdiktion for Dommervirksomhedens Vedkommende, og Spørgsmaalets Afgørelse kan for saa vidt ikke udskydes til den efter Lovforslagets Vedtagelse følgende administrative Ordning, men maa ske i Forbindelse med Vedtagelsen.

Med disse Bemærkninger tillader jeg mig i Vordingborg Jurisdiktions Befolknings Interesse at henstille, at der, hvis min foranstaaende Opfattelse kan tiltrædes, i Svaret til Ministeriet udtrykkelig tages Stilling til det omspurgte Spørgsmaal i Overensstemmelse hermed.

Sporsén.

Til Præstø Amt.

7.

Bornholms Amt. Rønne, den 27. April 1914.

Efter at der paa dertil af Indenrigsministeriet given Foranledning den 25. d. M. har været afholdt et ekstraordinært Amsraadmøde til Afgivelse af Erklæring om den af Landstingsudvalget om Retsplejelovforslaget foreslaaede Om- lægning af Landets Rets- og Politikredse, for saa vidt Bornholm angaar, skal Amtet hoslagt tjenstligst fremsende Udskrift af Amsraadets Forhandlingsprotokol vedrørende denne Sag.

Knud Valløe.

Til Justitsministeriet,

Underbilag.

Bornholms Amsraads Journal 114 —1914. Foretaget i Bornholms Amsraad den 25. April 1914 under Nr.

Indhold. Referat. Resolution. Retspleje- lovforsla- gets Juris- diktions- inddeling. Amtet havde ved Skrivelse af 24. April 1914 meddelt Indenrigsministeriets Skri- velse af 23. s. Al., hvori anmodes om Amsraadets Erklæring over den af ved- kommende Landstingsudvalg foreslaaede Omlægning af Rets- og Politikredsene paa Bornholm. Der foreslaas nu, at Bornholm deles i to Retskredse, nemlig: 1. Rønne Købstad med Vester Herred samt Hasle Købstad, Nordre Herred og Hammershus Birk = 24,642 Ind- byggere (1911). 2. Neksø Købstad og Sønder Herred samt Aakirkeby Købstad med Svaneke Køb- stad og Øster Herred = 18,243 Ind- byggere (1911). Tingstederne fastsættes ved kongelig Anordning. Bitingsteder med Kontorafdelinger kan forventes oprettet i begge Retskredse i Stedet for de Hovedtingsteder, der ned- lægges, medmindre der ogsaa efter Ned- læggelsen vil findes et Hovedtingsted paa samme Sted (By). Det foreslaas, at Bornholm udgør een Politikreds. Politimesterens Bolig bestemmes af Justitsministeren. Bipolitikontorer vil blive oprettet af Justitsministeriet paa Steder, hvor det skønnes fornødent. Det vedtoges at udtale, at Amsraadet intet har imod den foreslaaede Retskredsinddeling at erindre, idet man dog finder Anledning til at bemærke, at Amsraadet maa anse det i høj Grad ønskeligt, at ikke alene de nuværende Hovedtingsteder — bortset fra Vester Herreds Ting — opretholdes i det mindste som Bitingsteder, men at ogsaa, som stillet i Udsigt i Justits- ministeriets Skrivelse til Amtet af 22. November 1913, de nu- værende Bitingsteder (i Allinge og Aakirkeby) opretholdes, idet dog til Gengæld paa samtlige Bitingsteder Afholdelsen af or- dinær Ret vil kunne indskrænkes til hver 14de Dag i Stedet for hver 8de Dag. Amsraadet kunde tiltræde Forslaget om, at Bornholm ud- gør een Politikreds, idet man dog forudsætter, at Amsraadet vil blive hørt, forinden nye Po- litikontorer oprettes af Justits- ministeriet eller gamle ned- lægges.

Rigtigheden af foranstaaende Udskrift af Amsraadets Forhandlingsprotoko bekræftes, og tilstilles den herved tjenstlig Bornholms Amt til behagelig Efterretning

Bornholms Amsraad, den 27. April 1914.

Knud Valløe.

8.

Lolland-Falsters Stiftamt. Nykøbing F., den 28. April 1914.

Ved hoslagt at fremsende Maribo Amsraads Erklæring angaaende den i Forslag til Lov om Rettens Pleje som vedtaget af Folketinget ved tredie Behand- ling angivne Fordeling af Rets- og Politikredsene i Amtet skal jeg tillade mig at bemærke, at der under Forhandlingerne i Amsraadet ikke blev fremsat væ- sentlige Indvendinger imod den foreslaaede Indskrænkning af Retskredsenes Antal, men at der derimod i Raadet var

Enighed om, at Amtets Inndeling i kun 3 Politikredse vilde medføre betydelige Dlemper for Befolkningen, og at den mest tilfredsstillende Ordning vilde være Opretholdelsen af de nuværende Jurisdiktioner som Politikredse, selv om dette kun kunde ske derved, at Retskredsene's Antal blev yderligere formindsket.

For saa vidt den af Amtsraadet enstemmigt vedtagne Henstilling ikke maatte kunne tages til Følge, skal jeg tillade mig at henlede det høje Ministeriums Opmærksomhed paa, at det af Hensyn til den forsvarlige Udførelse af de mangeartede Forretninger baade i Retsplejens og Forvaltningens Tjeneste, som Politimesteren skal varetage, under alle Omstændigheder maa anses for nødvendigt, at der sker en Deling af den paa Tavlen over Politikredse som Nr. 17 opførte Kreds, der omfatter Saksøbing Købstad, Musse Herred, Nysted Købstad og Birk, Maribo Købstad og Birk, Rødby Købstad og Fuglse Herred samt Fejø Birk. En saadan Deling vilde derhos muliggøre, at hver af Amtets 5 mindre Købstæder kunde blive Sæde enten for en Dommer eller for en Politimester, og megen Bitterhed i de paagældende Byers Befolkning vilde vistnok herved kunne undgaas.

W. Oxholm.

Til Justitsministeriet.

Underbilag.

Udskrift af Maribo Amtsraads Forhandlingsprotokol i Mødet

den 28. April 1914.

Sagens Genstand. Amtsraadets Beslutning. Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 23. April 1914, hvori udbedes Amtsraadets Erklæring over de Lovforslag om Rettens Pleje vedføjede Tavler om Rets- og Politikredse. Amtsraadet maatte anse den foreliggende Inddeling i Politikredse for ganske utilfredsstillende og skal indtrængende anbefale, at de nuværende Jurisdiktioner eller i alt Fald Købstæderne med tilhørende Landjurisdiktioner bevares som selvstændige Politikredse.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Lolland-Falsters Stiftamt, den 28. April 1914.

W. Oxholm.

9.

Fyns Stiftamt. Odense, den 29. April 1914.

I Henhold til Indenrigsministeriets Skrivelse af 23. d. M. skal Amtet tjenstligst indsende Udskrifter af Odense og Assens Amtsraads Forhandlingsprotokol for Møderne i Dag, indeholdende Erklæringer fra Amtsraadene med Hensyn til en paatænkt Omlægning af Landets Rets- og Politikredse, for saa vidt angaar Odense Amt.

Efter Odense Amtsraads principale Forslag vil Retskredsene i Odense Amtsraadskreds faa følgende Størrelse:

1. Odense Købstad med St. Hans Landdistrikt 46,595 Indbyggere.
2. Odense Herred undtagen St. Hans Landdistrikt 19,385 —
3. Lunde og Aasum Herreder 17,044 —
4. Bogense Købstad med Skovby og Skam Herreder samt Roepstorffs Birk 19,373 —
5. Kerteminde Købstad med Hindsholms og Bjerge Herreder 13,284 —

De i Odense Amtsraad fremlagte 3 Andragender, nemlig fra Fraugde Sogneraad, Odense Byraad og Herredsfogeden i Odense Herred, vedlægges.

F. Simony.

Til Justitsministeriet.

Underbilag 1.

Udskrift af Odense Amtsrads Forhandlingsprotokol for Mødet

den 29. April 1914.

Skrivelse af 23. ds. fra Indenrigsministeriet, hvori begæres Amtsrads Erklæring med Hensyn til en paatænkt Omlægning af Landets Rets- og Politikredse.

Efter Forslaget vil Odense Amtsrads kredse med tilhørende Købstæder komme til at udgøre følgende 4 Retskredse, nemlig:

1. Odense Købstad med Odense St. Hans Sogns Landdistrikt, 46,595 Indbyggere.
2. Odense Herred (undtagen Odense St. Hans Sogns Landdistrikt) med Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Sønder Næraa og Højby Sogne af Aasum Herred, 23,572 Indbyggere.
3. Bogense Købstad og Skovby Herred med Lunde-Skam Herreder og Grevskabet Roepstorffs Birk, 27,401 Indbyggere.
4. Kerteminde Købstad og Hindsholm Herred med Bjerger-Aasum Herreder (undtagen ovennævnte 4 Sogne), 18,113 Indbyggere.

Tingstederne fastsættes ved kgl. Anordning.

Bitingsteder med Kontorafdelinger vil kunne forventes oprettet i de under Nr. 3 og 4 opførte Retskredse i Stedet for de Hovedtingsteder (henholdsvis Lunde-Skam og Bjerger-Aasum), der nedlægges.

Forslaget gaar derhos ud paa følgende Inddeling af Politikredse:

1. Nyborg Købstad, Vinding Herred, Kerteminde Købstad og Hindsholm Herred med Bjerger-Aasum Herreder (undtagen ovennævnte 4 Sogne).
2. Odense Købstad med Odense St. Hans Landdistrikt.
3. Odense Herred (undtagen Odense St. Hans Sogns Landdistrikt) med de ovennævnte 4 Sogne af Aasum Herred, Bogense Købstad, Skovby Herred, Lunde-Skam Herreder og Grevskabet Roepstorffs Birk.

Bipolitikkontorer vil blive oprettet af Justitsministeriet paa Steder, hvor det skønnes fornødent.

Til Amtsradet er indkommet følgende Andragender:

- a. Fra Fraugde Sogneraad om, at Fraugde Sogn fremdeles maa beholde Tingsted i Odense, eventuelt saaledes, at Sognet overføres til Odense Herred sammen med de ovennævnte 4 Sogne.
- b. Fra Odense Byraad om, at Hovedkontorerne maa forblive i Odense, medens Hjælpekontorerne oprettes i de mindre Byer, eventuelt saaledes, at der af Lunde-Skam og Bjerger-Aasum Herreder oprettes en selvstændig Retskreds med Hovedtingsted i Odense. Denne Retskreds vilde efter Byraadets Formening passende kunne dannes af følgende Sogne: Norup, Skeby, Otterup, Hjadstrup, Lunde, Lumby og Allesø, alle i Lunde Herred, samt Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Sønder Næraa, Højby, Fraugde, Allerup, Davinde og Seden, alle for Tiden under Bjerger-Aasum Herreder, samt eventuelt tillige Aasum under Odense Herred [se Uddrag af Andragender m. v. Nr. 12].
- c. Fra Herredsfogeden i Odense Herred om, at Allesø og Lumby Sogne, der nu hører under Lunde-Skam Herreder, lægges ind under Odense Herred.

Resolution.

Amtsradet maa i Tilslutning til de foreliggende tre Andragender fra Fraugde Sogneraad, Odense Byraad og Herredsfogeden i Odense Herred udtale, at det vil være lidet tilfredsstillende for Befolkningen i de Sogne, der ligger i Nærheden af Odense By og har fortrinlig Togforbindelse med denne, at blive henvist til at have Tingsted i saa fjerntliggende Byer som Bogense og Kerteminde, og man skal derfor anbefale, at der foruden de foreslaede 4 Retskredse oprettes en ny særlig Retskreds med Tingsted i Odense, bestaaende af de tvende gamle Aasum og Lunde Herreder, der omfatter følgende Sogne: Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Højby, Sønder Næraa, Rolfsted, Rønninge, Davinde, Allerup, Fraugde, Aasum, Seden, Lumby, Allesø, Lunde, Hjadstrup, Østrup, Skeby, Otterup og Norup med et samlet Indbyggerantal af 17,044.

Subsidiært anbefales, at Aasum og Lunde Herreder henlægges under Odense Herreds Retskreds, hvorved

denne kommer til at omfatte 36,429 Indbyggere.

Ved denne Ordning vil Kerteminde Retskreds ganske vist kun faa et Indbyggertal af godt 13,000, men det følger af den paagældende Egns langstrakte Figur og Odense Fjords store Indskæringer, at der ikke uden betydelige Ulemper for Befolkningen kan henlægges et større Antal Landsogne herunder.

At de to Retskredse, Odense Herred og Bogense, ved den af Amsraadet principaliter foreslaede Ordning hver især vil gaa ned til et Indbyggertal af ca. 20,000, kan formentlig ikke tale imod Forslaget, og der skønnes ikke at ville være Trang til Oprettelsen af Bitingsteder i Bogense og Kerteminde Retskredse eller i Amsraadskredsen overhovedet, hvis denne Inddeling maatte blive foretrukket.

Den eventuelt nyoprettede Lunde-Aasum Herreders Retskreds maatte formentlig i politimæssig Henseende henlægges under Odense Herreds Politikreds.

Amsraadet vilde sætte megen Pris paa, om det, forinden der træffes Afgørelse angaaende Oprettelsen af Bipolitikkontorer, maatte faa Lejlighed til at udtale sig angaaende disse Kontorers Beliggenhed i Kredsen.

Mødet hævet.

(Underskrifter).

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Fyns Stiftamt, den 29. April 1914.

J. Simony.

Underbilag 2.

Til Justitsministeriet.

Fraugde Sogneraad tillader sig underdanigst at ansøge det høje Justitsministerium om, at Fraugde Sogn ved Retsreformens Indførelse maa fremdeles bevare Tingsted i Odense frem for at blive henlagt til Kerteminde. Til Begrundelse for dette Andragende tillader man sig underdanigst at anføre, at alle Beboere i Sognet har alle deres Forretningsforbindelser i Odense, og at de for at komme til Kerteminde med Jernbanen alligevel skal over Odense, hvad der ikke alene vil medføre forøgede Rejseudgifter, men betydelig Tidsspilde.

Af Bladene bar man erfaret, at det er Hensigten at lægge følgende 4 Sogne fra Aasum Herred ind under Odense Herred, nemlig Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Sønder Næraa og Højby, paa Grund af den store Vejlængde, disse Sogne har til Kerteminde.

Da det for Fraugde Sogn, som har et Indbyggertal af i alt 1,849, vil være en lige saa stor Ulempe som for de nysnævnte fire Sogne at faa Tingsted i Kerteminde, tillader man sig subsidiært underdanigst at anholde om, at Fraugde Sogn maa blive overført til Odense Herred og saaledes bevare Tingsted i Odense.

Fraugde Sogneraad, Landkilde pr. Odense, den 23. April 1914.

P. S. V.

Underdanigst

Chr. L. Heltsen, p. t. Formand.

Underbilag 3.

Odense Herred. Den 27. April 1914.

I Anledning af, at jeg har erfaret, at det ærede Amsraad førstkommande Onsdag holder Møde for at drøfte Jurisdiktionsinddelingen i den paatænkte Retsreform, tillader jeg mig at henlede Opmærksomheden paa det urimelige i, at Sognene Allesø og Lumby, som hidtil har hørt til Lunde-Skam Herreder, skal overføres til Jurisdiktionen i Bogense. De ligger ca. 3/4 Mil her fra Odense og hører naturligt hertil. Jeg tillader mig at foreslaa, at disse to Sogne lægges ind til Odense Herred, hvorved ogsaa opnaas, at dette Herred faar Ækvivalent for Skt. Hans Landsogn.

Roepstorff.

Til Odense Amsraad.

Underbilag 4.

Udskrift af Assens Amtsraads Forhandlingsprotokol for Mødet

den 29. April 1914.

Skrivelse af 23. ds. fra Indenrigsministeriet, hvori begæres Amtsraadets Erklæring med Hensyn til en paatænkt Omlægning af Landets Rets- og Politikredse.

Efter Forslaget vil Assens Amtsraadsreds med tilhørende Købstæder komme til at udgøre følgende to Retskredse, nemlig:

1. Assens Købstad og Baag Herred med Kerte, Bariøse, Sandager og Tanderup Sogne af "Wedellsborg Birk, 25,095 Indbyggere.
2. Middelfart Købstad og Vends Herred med Resten af Wedellsborg Birk, 25,796 Indbyggere.

Tingstederne fastsættes ved kongelig Anordning.

Et Bitingsted med Kontorafdeling vil kunne forventes oprettet i den under Nr. 2 opførte Retskreds i Stedet for det Hovedtingsted (Wedellsborg Birk), der nedlægges.

Begge de to ovennævnte Retskredse vil efter Forslaget komme til at udgøre een Politikreds.

Bipolitikkontorer vil blive oprettet af Justitsministeriet paa Steder, hvor det skønnes fornødent.

Resolution.

Amtsraadet finder for sit Vedkommende intet at erindre imod den foreslaaede Omlægning af Rets- og Politikredsene i Assens Amtsraadsreds, men ser sig ikke i Stand til for Tiden at udtale sig nærmere om Bitingstedets, Hovedpolitikkontorets og Bipolitikkontorerens Beliggenhed. Man vilde derfor sætte megen Pris paa, om Raadet, forinden endelig Afgørelse træffes, maatte faa Lejlighed til at udtale sig om Beliggenheden og særlig Omraadet for de paagældende Kontorer.

Mødet hævet.

(Underskrifter).

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Fyns Stiftamt, den 29. April 1914. L. Simony.

10.

I Skrivelse af 23. d. M. har Indenrigsministeriet i Henhold til Justitsministeriets Anmodning efter derom fremsat Ønske fra Landstingsudvalget om Retsplejelovforslaget anmodet mig om snarest ske kan at indkalde til Amtsraads møde til Afgivelse af Erklæring angaaende den foreslaaede Omlægning af Landets Rets- og Politikredse.

Foranlediget heraf har Svendborg Amtsraad paa et i Dag afholdt ekstraordinært Møde vedtaget følgende Udtalelse:

„Bortset fra det nedenfor nævnte Spørgsmaal om en mindre Omlægning mellem Sunds-Gudme og Nyborg-Vinding Retskredse kunde Amtsraadet, der forudsætter, at der vil blive anvist Politimestrene i 1ste og 3die Kreds Bopæl henholdsvis i Nyborg og Svendborg, tiltræde Forslaget for samtlige Rets- og Politikredse undtagen for Retskreds Nr. 3, idet Raadet maatte finde det uheldigt som foreslaaet at indbe-

Udvalgenes Betænkninger m. m. 184

fatte Ærø og Ærøskøbing under Svendborg Retskredsen. De historiske Forhold talte efter Amtsraadets Formening i høj Grad for at bevare Ærø som særlig Retskreds, og naar henses til de særlige Øforhold og den langt fra heldige Forbindelse — i Isvintre kan Skibsfarten mellem Ærø og Fastlandet være ophævet i lange

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

Tidsrum —, fandt Amtsraadet, at Ærø's Henlæggelse til Svendborg Retskredsen selv med Oprettelsen af et Bitingsted i Ærøskøbing burde undgaaes, og det saa meget mere som det af Forslaget ses, at der andetsteds i Landet paatænkes oprettet Retskredse, hvis Folketal paa det nærmeste er ens med Folketallet paa Ærø (Stubbekøbing og Mariager), uden at der har foreligget de særlige Grunde til at afvige fra Normalstørrelsen, som Øforholdet efter Sagens Natur maa frembyde.

Under Hensyn til de Ønsker, der i de senere Aar er fremkommet om Oprettelse af en særlig Jurisdiktion for Ringe og omliggende Sogne, forhandlede Amtsraadet om at muliggøre Oprettelsen af Bitingsted for Sunds-Gudme Herreders Retskreds i Ringe, og man enedes om at udtale, at det med dette Formaal for Øje vilde være hensigtsmæssigt at foretage en Omlægning mellem de foreslaaede Retskredse Nyborg-Vinding Herred og Sunds-Gudme Herreder,, saaledes at Aarslev, Sønderhøjrup og Søllinge-Hellerup Sogne (2,346 Indbyggere) henlægges til Sunds-Gudme Retskreds mod, at Svindinge og Langaa-Øxendrup Sogne (1,740 Indbyggere) henlægges til Nyborg-Vinding Retskreds."

Hvilket jeg i Henhold til Indenrigsministeriets Ordre tillader mig tjenstligst at indberette direkte til Justitsministeriet, idet jeg tilføjer, at Amtsraadets Beslutning blev enstemmigt vedtaget.

Svendborg Amt, den 25. April 1914.

J. Wedell Wedellsborg.

Til Justitsministeriet.

11.

Vejle Amt. Vejle, den 27. April 1914.

Under Henvisning til det høje Ministeriums gennem Indenrigsministeriet modtagne Skrivelse af 23. ds. (J. Nr. 0. 7000), i hvilken Amtsraadets Erklæring begæres meddelt angaaende de Retsplejelovforslaget vedføjede Tavler over Rets- og Politikredse, tillader jeg mig at meddele, at Vejle Amtsraad i et i Dag afholdt ekstraordinært Møde har vedtaget at udtale, at det for sit Vedkommende kan tiltræde den af Folketinget vedtagne Inddeling af Rets- og Politikredse, idet Raadet kun med Hensyn til den under Nr. 42 anførte Retskreds, omfattende Vejle Købstad med Nørvang-Tørrild Herreder, fandt Anledning til at henlede Opmærksomheden paa den nærliggende Udsigt til stærk Stigning i Befolkningstallet i den vestlige Del af Kredsen paa Grund af de nye Baneanlæg samsteds, hvilket formentlig i Løbet af faa Aar vilde gøre en Deling af Retskredsen i høj Grad ønskelig.

Bardenfleth.

Til Justitsministeriet.

12.

Aarhus Stiftamt. Skanderborg, den 25. April 1914.

I et Dags Dato af Aarhus Amtsraad i Henhold til det høje Ministeriums Skrivelse til Indenrigsministeriet af 23. d. M. afholdt Møde har Amtsraadet vedtaget følgende Udtalelse angaaende den i Lovforslaget om Rettens Pleje optagne Inddeling af Amtet i Rets- og Politikredse:

„For Retskredsens Vedkommende kunde Amtsraadet vel i Almindelighed slutte sig til den foreslaaede Inddeling, men maatte i Befolkningens Interesse anse det for rettest, at de 5 sydlige Sogne af Ning Herred: Beder, Mal- ling, Astrup, Tulstrup og Hvilsted, der har en samlet Folkemængde af 4,086 Individer, henlægges til Hads Herreds Retskreds, da disse Sogne har nærmere til Odder end til Aarhus og i forskellig Henseende allerede nu er stærkest knyttede til Odder. Ved en saadan Ordning vil ogsaa. Retskredsen omkring Aarhus, der jo skulde bestaa af Hasle m. fl. Herreder og Ning Herred med et Indvaanerantal af 32,763 Individer, blive noget formindsket. Den forholdsvis ubetydelige Udgift, den paagældende Deling en Gang for alle vil medføre, bør formentlig ikke spille nogen Rolle ved Sagens Afgørelse.

For Politikredsens Vedkommende fandtes intet mod Forslaget at erindre, idet det dog udtrykkelig bemærkedes, at Amtsraadet ikke har fornødent Kendskab til de Forretninger, der vil komme til at paahvile Politimestrene, og derfor har nogen Vanskelighed ved at overse Forholdene.

C. V. Dreyer.

Til Justitsministeriet.

13.

Aarhus Stift amt. Skanderborg, den 25. April 1914.

I et Dags Dato af Skanderborg Amtsraad i Henhold til det høje Ministeriums Skrivelse til Indenrigsministeriet af 23. d. M. afholdt Møde har Amtsraadet vedtaget følgende Udtalelse angaaende den i Lovforslaget om Rettens Pleje optagne Inddeling af Amtet i Rets- og Politikredse:

„Amtsraadet kunde i det væsentlige tiltræde det foreliggende Forslag saavel for Retskredsens som for Politikredsens Vedkommende, men skulde alene henstille, om det vil være rigtigt at skabe en saa stor Retskreds som den, der vil fremkomme, naar Silkeborg By og Birk forenes med Lysgaard og Hids Herreder i Viborg Amt, og om det ikke vil være heldigere at bevare i alt Fald største Delen af sidstnævnte Herreder som en særlig Retskreds.“

C. V. Dreyer.

Til Justitsministeriet.

14.

Randers Amt. Randers, den 27. April 1914.

Efter at Amtsraadet i Henhold til Indenrigsministeriets Skrivelse af 23. d. M. i Dag har holdt Møde for at afgive Erklæring angaaende den af Lands- tingsudvalget om Retsplejelovforslaget foreslaaede Omlægning af Rets- og Politikredse i Randers Amt, skal man tillade sig at meddele, at Amtsraadet maa holde for, at Vester Tørslev Sogn, der hører til Mariagers Opland, ikke bør henlægges under Hobro og Rinds-Grislum Herreders Retskreds, men bør forblive under Gerlev-Onsild Herreders Retskreds, hvorunder Svenstrup Sogn i samme Kommune henhører. I øvrigt finder Amtsraadet for sit Vedkommende intet at erindre imod de foreslaaede Rets- og Politikredse i Amtet, hvorved dog bemærkes, at man forudsætter, at der vil blive givet Amtsraadet Lejlighed til at udtale sig om, hvor i Politikredsen Politimesteren bør have Bopæl, og paa hvilke Steder Bi- politikontorer bør oprettes. Man forventer derhos, at Bitingsted med Kontor- afdeling vil blive oprettet i Hornslet.

H. Andersen.

Til Justitsministeriet.

15.

Aalborg Stiftamt. Aalborg, den 28. April 1914.

Jeg tillader mig tjenstligst at indberette, at Aalborg Amtsraad har erklæret sig tilfreds med det med det høje Ministeriums Skrivelse til Indenrigsministeriet af 23. ds. fulgte Forslag til Inddeling af Aalborg Amt i Retskredse, idet man forudsætter, at Hovedtingstederne bevares ved de nuværende Tingsteder, særligt ogsaa, at Hovedtingstedet for Nørresundby Købstad og Kær Herred med Hvetbo Herreds Retskreds bevares i Nørresundby.

Ej heller for Politikredsenes Vedkommende fandt Amtsraadet Anledning til at foreslaa nogen Forandring i det foreliggende Forslag, idet man dog principalt maatte ønske, at Hellum-Hindsted Herreders Politikreds faldt sammen med Retskredsen; kunde dette ikke lade sig gøre, maatte man i hvert Fald anse det for nødvendigt, at Politimesteren fik Bolig ved Hovedtingstedet i Terndrup og kun, hvis dette ikke lod sig gøre, i Hadsund, hvorimod man bestemt allerede nu maatte protestere imod, at Politimesteren fik Bolig i Mariager, selv med Opretelse af et Bipolitikontor i Terndrup eller Hadsund.

Brun.

Til Justitsministeriet.

16.

Hjørring Amt. Den 28. April 1914.

I Skrivelse af 23. d. M. har Indenrigsministeriet efter Justitsministeriets Anmodning begæret et Amtsraadsmøde indkaldt til Afgivelse af en af Landstingsudvalget om Retsplejelovforslaget ønsket Erklæring om det med Skrivelsen fulgte Forslag til Hjørring Amts Inddeling i Rets- og Politikredse, nemlig

A. Retskredse.

1. Nørresundby Købstad og Kær Herred med Hvetbo Herred.
2. Sæby Købstad og Dronninglund Herred.
3. Frederikshavn Købstad og Horns Herred med Skagen Købstad.
4. Læsø Birk.
5. Hjørring Købstad og Vennebjerg Herred med Børglum Herred.
6. Øster og Vester Han Herreder.

B. Politikredse.

1. Nørresundby Købstad, Kær Herred og Hvetbo Herred.

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

2. Sæby Købstad og Dronninglund Herred.
3. Frederikshavn Købstad, Horns Herred, Skagen Købstad og Læsø Birk.
4. Hjørring Købstad, Vennebjerg Herred og Børglum Herred.
5. Thisted Købstad, Hillerslev-Hundborg Herreder samt Øster og Vester Han Herreder.

Saaledes foranlediget skal jeg tillade mig tjenstligst at meddele, at Hjørring Amtsraad i et Møde i Dag vedtog at tiltræde den ovenfor foreslaaede Inddeling under Forudsætning af, at der i Skagen og Pandrup oprettes Bitingsted med Kontorafdeling.

Amtsraadet maatte dog anbefale, at der oprettes et Bitingsted med Kontorafdeling i Brønderslev, og maatte henstille, at der oprettes Bipolitikontorer i Pandrup, Skagen, Brønderslev og Fjerritslev.

P. Nørgaard.

Til Justitsministeriet.

17.

Thisted Amtsraad. Thisted, den 28. April 1914.

I Skrivelse af 23. d. M. har Indenrigsministeriet begæret Amtsraadets Erklæring for Thisted Amts Vedkommende angaaende de i Forslaget om Retsplejen indeholdte Bestemmelser om Amtets Inddeling i Rets- og Politikredse.

I denne Anledning skal man tjenstlig meddele, at Amtsraadet kan tiltræde det foreliggende Forslag, der for Retskredsens Vedkommende ikke medfører

nogen Forandring i den nu bestaaende Tilstand. For Politikredsens Vedkommende er der foreslaaet den Forandring, at Han Herrederne forenes til een Kreds med Thisted Købstad og Hillerslev-Hundborg Herreder, og at Mors forenes med Skive Købstad og Sallinglands Herreder. Ej heller herimod findes noget at erindre, dog paa Vilkaar, at der, saafremt Politimesteren for førstnævnte Kreds faar Bolig i Thisted, hvad man maa anse for det naturligste, oprettes et Bipolitikontor i Fjerritslev, og at der, saafremt Politimesteren i sidstnævnte Kreds ikke faar Bopæl i Nykøbing, dersteds oprettes et Bipolitikontor.

Bache.

Justitsministeriet.

18.

Viborg Stiftamt. Viborg, den 29. April 1914.

I Henhold til Telegram og Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 23. d. M. betræffende Afgivelse af en Erklæring fra Viborg Amtsraad i Anledning af den Omlægning af Rets- og Politikredse, som vil blive en Følge af Gennemførelsen af det Rigsdagen foreliggende Retsplejelovforslag, tillader jeg mig tjenstligst at indberette, at Amtsraadet i et D. D. afholdt ekstraordinært Møde har vedtaget følgende Udtalelse:

„Amtsraadet maa indtrængende fraraade, at Lysgaard m. fi. Herreders Jurisdiktion henlægges under Silkeborg Retskreds, idet en saadan Omlægning af Jurisdiktionen og Bortflytning af Herredskontoret fra Kellerup vil være til stor Skade og Ulempe for Befolkningen, der, bortset fra Beboerne i de sydlig- ste Sogne, vil faa alt for lang Vej til Herredskontoret, hvilket atter vil medføre baade Tidsspilde og store Udgifter for de paagældende, medens det nuværende Herredskontor netop ligger meget centralt og bekvemt for langt den største Del af Befolkningen. For Kellerup By og Hørup Kommune i det hele vil Herredskontorets Bortflytning være til ubodelig Skade, og meget Arbejde og store Værdier maa befrygtes at ville gaa tabt derved, og Oprettelsen af et Biting- sted i Kellerup vil efter Amtsraadets Formening paa ingen Maade kunne raade Bod herpaa. Man skal endelig henvise til, at Amtet med stor Bekostning i 1909—10 har opført et Ting- og Arresthus i Kellerup, der formentlig vil blive overflødig eller dog meget for stort og alt for kostbart i Drift, hvis Jurisdiktionen flyttes til Silkeborg, og Amtsraadet maa i ethvert Fald forvare sig imod, at Udgifter til Udvidelse af Ting- og Arresthuset i Silkeborg m. m. falder Viborg Amtsrepartitionsfond til Byrde.

Det forekommer Amtsraadet, at der er saa meget mindre Grund til den paatænkte Jurisdiktionsforandring, som det er Hensigten at ansætte 2 Dommere i Silkeborg. Udgiften vil derfor for Statskassen blive den samme, naar der oprettes 2 Retskredse, een i Silkeborg og een i Kellerup (Lysgaard m. fl. Herred), hver med sin Dommer.

De foranførte Betragtninger maa Amtsraadet, om det end maa indrømmes med noget mindre Vægt, gøre gældende med Hensyn til Forslaget om at henlægge Lysgaard m. fl. Herreders Politikreds til Silkeborg Købstad og Birk.

I øvrigt skal Amtsraadet for denne Jurisdiktions Vedkommende henvise til, hvad det har udtalt i sin i Genpart vedlagte Erklæring til Justitsministeriet

af 30. August 1911 angaaende det da foreliggende Spørgsmaal om Henlæggelse af Kommunerne i Hids Herred under Silkeborg By og Birk og til medfølgende, fra Herredsfogeden i Lysgaard m. fl. Herreder indhentede Erklæring af 27. d. M.

Med Hensyn til den foreslaaede Politiretskreds Nykøbing M. Købstad, Morsø Herreder, Skive Købstad og Sallingland Herreder maa Amtsraadet i Tilslutning til den medfølgende, fra By- og Herredsfogeden i Skive indhentede Erklæring af 28. d. M. bemærke, at denne Ordning sikkert vil medføre adskillige Vanskeligheder for Landjurisdiktionen og i ethvert Fald blive meget utilfredsstillende for Skive By og dens tæt beboede Opland — alt under Forudsætning af, at Politimesteren ikke faar Sæde i Skive By —, og det selv om der maatte blive oprettet et Bipolitikontor i Skive — en Foranstaltning, som efter Amtsraadets Mening paa ingen Maade vil kunne raade Bod paa de Vanskeligheder, som Mangelen af en i Byen boende Politimester vil medføre.

Amtsraadet skønner i øvrigt ikke, at der vil kunne være væsentligt at indvende imod den foreslaaede Ordning, for saa vidt angaar de andre Rets- og Politikredse, som det dog paa Grund af den korte Frist, der har været givet Raadet til Overvejelse, kun har kunnet overveje i det store og hele."

De af Amtsraadet omhandlede Bilag medfølger.

R. Howard Grøn.

Til Justitsministeriet.

Underbilag 1.

Afskrift.

Sammen med Indstillingen, fremkommen som Resultat af Mødet den 10. Juli d. A. i Silkeborg angaaende en mulig Udskillelse af Hids Herred, tillader Viborg Amtsraad sig at fremsende følgende Udtalelse til det høje Ministerium.

Efter vor Mening bør man i Almindelighed være i høj Grad betænkelig ved at gaa med til en Herredsudskillelse med Forlæggelse af Jurisdiktionssædet fra eet Amt til et andet og derved forandre Forhold, der har bestaaet i Aarhundreder. — Og finder vi, at en saadan Udskillelse for Hids Herreds Vedkommende i ingen Henseende kan siges at være saaledes paakrævet, at man af den Grund skal gaa med til en Omordning af gamle, hævdvundne Forhold. Dette saa meget mindre som Herredskontoret i den nuværende samlede Jurisdiktion er beliggende lige i Midten af denne med udmærkede Vejforbindelser til alle Sider, hvorfor man ogsaa, hvis Udskillelse her finder Sted, maa være forberedt paa, at lignende Ønsker kommer frem fra Beboerne i flere andre Jurisdiktioner, hvad, om de skulde gennemføres, foruden betydelige direkte Udgifter i ganske væsentlig Henseende vilde medføre Forrykkelse af Forholdene indenfor Amtet.

Som Grund til Udskillelsen fremføres der i det allervæsentligste fra de interesserede Kommuners Side

Handelsinteresser i Forholdet til Silkeborg By, hvorimod der af egentlig jurisdiktionelle Grunde kun er fremført meget forsvindende.

I Sammenhæng hermed staar da ogsaa, at Offervilligheden for at opnaa Udskillelsen hos Hids Herreds Beboere rent økonomisk set maa siges at være meget lille, idet hele den Sum, Kommunerne vil yde til Bestridelse af Udgifterne, er 1,810 Kr., det vil sige 181 Kr. pr. Sogn.

At Silkeborg By derimod synes at ville strække sig ret langt med Hensyn til Deltagelsen i Udgifterne, viser efter vor Mening yderligere kun, at det som anført fremfor alt er denne Bys Handelsinteresser, det drejer sig om i denne Sag.

Hvad den rent pekuniære Side af Sagen for Viborg Amts Vedkommende angaar, skal vi anføre, at i 1909 og 1910 byggede Amtskommunen et nyt Ting- og Arresthus i Kellerup, i Størrelse afpasset efter den samlede Jurisdiktions Indbyggerantal.

Hvis nu Hids Herred skulde blive udskilt, er Tinghuset alt for stort til den tilbageblivende Del, og Amtsrepartitionsfonden har altsaa derved paadraget sig saavel en Udgift en Gang for alle, der er betydelig større end nødvendigt, som aarlige ligeledes unødvendigt store Vedligeholdelses- og Driftsudgifter.

Vi vil derfor ogsaa, hvis Udskillelsen trods alt skulde blive besluttet, meget indtrængende henstille til det høje Ministerium, at Sagen da ordnes saaledes, at de af en saadan Udskillelse i Fremtiden flydende aarlige Udgifter til Vedligeholdelse og Drift af Ting- og Arresthuset i Silkeborg, Udgift til Arrestforvareren sammesteds, mulig forøgede Politibetjent-Udgifter o. s. v. under ingen Omstændigheder kommer til at falde Viborg Amtsrepartitionsfond til Byrde.

Viborg Amtsraad, den 30. August 1911.

R. Howard Grøn. V. Schjerup. Jac. O. Nielsen. N. Leth. S. Christensen. Hans Jensen. H. Liittiehau. S. Revsgaard. Jeppe Chr. Christensen. J. Vesterby. Niels Krogh.

Underbilag 2.

Lysgaard m. fl. Herreders Kontor i Kellerup.

Den 27. April 1914.

Til Viborg Stiftamt.

I behagelig Skrivelse af 24. ds. har Stiftamtet forlangt Erklæring over den dermed fulgte Sag betræffende den ved Lovforslaget om Rettens Pleje indeholdte Omlægning af Landets Rets- og Politikredse.

Saaledes foranlediget tillader jeg mig at ytre følgende:

Efter Forslaget skal nærværende Jurisdiktion i Forening med Silkeborg By og Birk udgøre een Retskreds. Saafremt dette vedtages, kan der formentlig gaas ud fra, at Hovedtingstedet med Dommerkontor vil blive i Silkeborg, og det Bitingsted, som ifølge Bemærkningen i Fortegnelsen over Retskredsene kan ventes oprettet i Stedet for det Hovedtingsted, som skal nedlægges, vil formentlig blive i Kellerup.

Anførte Ordning synes mig imidlertid ikke at være heldig.

Som nærværende Jurisdiktion for Tiden er, har den en afrundet Form med Kellerup med Herredskontor og Tingsted beliggende i sin Midte, saaledes at der fra Herredskontor og Tingsted ikke noget Sted til Jurisdiktionsgrænsen er over 19 km i lige Linie. Den har en passende Størrelse saavel i Udstrækning (ca. 90 Kvadratkilometer eller 12 Kvadratmil) som i Indbyggerantal (ca. 25,000), og Kellerup ligger ved et Kors af Landeveje, saaledes at der til alle Sider er

den bedste Forbindelse. Overhovedet er Forholdene saaledes, hvad et Blik paa Kortet viser, at der, naar henses til Beliggenheden af Jurisdiktionens Herredskontor og Tingsted, vanskeligt i hele Landet findes nogen saa vel arronderet Landjurisdiktion som denne.

At flytte Herredskontoret med Dommerkontor til Silkeborg vilde i meget betyde en kendelig Ulempe for store Dele af Jurisdiktionen, hvis nordlige Del ligger indtil over 30 km fra Silkeborg, og paa disse Ulemper vil Oprettelsen af Bitingsted og Hjælpekontor i Kellerup kun hjælpe i ringe Omfang.

Paa Tingstedet foretages kun judicielle Handlinger, og af disse er saadanne Forretninger, som angaar Skiftevæsenet, som oftest bedst egnede til Foretagelse paa Retskontoret, hvor ældre Skifteprotokoller og Skiftedokumenter, hvorfor der ofte i det enkelte Tilfælde kan have Brug, er beroende. Og for saa vidt det dernæst er bemærket, at ogsaa Indlevering af Dokumenter til Tinglæsning og Udslettelse af tinglæste Dokumenter vil kunne ske paa Bitingstedet, saa kan dette selvfølgelig ogsaa lade sig gøre, men vil

formentlig neppe faa nogen større Be- tydning. Da Tinglæsningen ikke kan foregaa ved Bitingstedet, vil Folk, som ikke bor i umiddelbar Nærhed af Hovedkontoret, formentlig som hidtil vælge at sende pr. Post til Dommerkontoret de Dokumenter, der skal tinglæses, og Tilbageleve- ring paa Bitingstedet af tinglæste Dokumenter forudsætter Møde i dette Øjemed af de vedkommende interesserede, noget, som vistnok sjældent vil ske.

Den Fremgangsmaade, som vistnok bruges ved de fleste Retskontorer, at Udsendelse af tinglæste Dokumenter sker pr. Post mod samtidig Opkrævning af paaløbne Omkostninger, vil formentlig fremdeles blive den sædvanlige.

Det tør vel ogsaa antages, at der i Kellerup vil blive etableret en Afde- ling af Dommerkontoret, men et saadant Hjælpekontor vilde langt fra yde Er- statning for det Tab, som Hovedkontorets Fjernelse fra Kellerup vilde betyde for Beboerne. I saa Henseende skal blot nævnes Fjernelse af Skøde- og Pantere- gisteret, ved hvilket Beboere meget ofte ved personlig Nærværelse og Konference maa søge Oplysning om dem vedkommende Forhold. Det er vel antydnet i Justits- ministerens Bemærkninger, at der paa Hjælpekontorerne kan forefindes Afskrifter af Panteregistrene, men Hovedregistrenes Udvisende undergives Forandringer saa at sige hver Dag, og de ved Hjælpekontorerne beroende Afskrifter vil derfor ofte ikke kunne have den Paalidelighed, hvormed der i disse Forhold maa regnes, saa- ledes at saadanne Afskrifters Tilværelse ikke vil have samme Værdi som Tilstede- værelse af de egentlige Registre, hvortil endvidere kommer, at en Undersøgelse af et Spørgsmaal i Registrene ofte maa suppleres med en Undersøgelse af de til Panteregistrene hørende Pantebøger.

For nærværende Jurisdiktion er der i 1910 opført passende Ting- og Arresthus, der ogsaa under den nye Retsordning vil kunne afgive fornødne Lo- kaler, ligesom der i Kellerup er god Embedsbolig med Kontor, som ligeledes under den nye Ordning vil være tilstrækkelig for Embedsmanden. Disse i alle Henseender ret tidssvarende Bygninger vil i det væsentlige blive overflødige i Til- fælde af Flytning af Tingstedet med Dommerkontoret,

Ved Siden af, hvad der saaledes er anført, er der et andet Hensyn, som det formentlig ikke er uberettiget at tage i Betragtning — Herredskontoret flyt- tedes til Kellerup i 1869, og det er først fra det Tidspunkt, at Bebyggelsen af Kellerup tog sin Begyndelse. Ligesom Kellerup, der nu tæller 1,500 Indbyggere, saaledes i alt Fald for en væsentlig Del maa siges at skyldes Herredskontoret sin Tilværelse, saaledes vil Herredskontorets og Tingstedets Flytning bevirke, at Ud- viklingen af Kellerup vil gaa i Staa, og at det økonomiske Liv i det hele vil faa et føleligt Knæk; Byen vil derefter, rent forretningsmæssigt set, ikke mere faa den Betydning for Egnen, som den har med Tingstedet med Retskontor.

Efter hvad der saaledes er anført, synes Forholdene saavel i det hele som i Enkelthederne stærkt at tale for Bevarelsen af nærværende Jurisdiktion som selvstændig Retskreds under den ved Loven tilsigtede Ordning.

Efter Forslaget skulde nærværende Jurisdiktion og Silkeborg By og Birk udgøre en Retskreds. Da Indbyggerantallet i en saadan Retskreds vilde blive ca. 43,000, vilde Kredsen blive for omfattende for en enkelt Dommer, og der skulde saa i Kredsen ansættes baade en Dommer for Civilsager og en for Straffesager.

Udvalgenes Betænkninger m. m. 185

I Stedet for denne Ordning vilde det, synes det mig, være mere hensigts- mæssigt, at nærværende Jurisdiktion som anført bevaredes som en Retskreds for sig, og at Silkeborg By og Birk ogsaa som hidtil vedblev at udgøre en Retskreds, hver af Kredsen med en Embedsdommer, altsaa med baade civile og kriminelle Sager. Antallet af Embedsmænd blev derved uforandret, og det vilde ikke med- føre større Udgift, ligesom der ikke derved vilde gøres noget Brud paa gamle og tilvante Forhold, med hvilke Befolkningen føler sig fortrolig og tilfreds. Jeg skulde derfor meget tilraade, at nærværende Jurisdiktion bevares som Retskreds i det Omfang, den nu har.

Medens jeg saaledes maa holde paa, at dette vilde være den bedste og en saare naturlig Ordning, skal jeg dog ikke undlade at pege paa en nærliggende Modifikation, som mulig kan synes lige saa tiltalende for en ny Retskredsordning, den nemlig, at de 3 Silkeborg nærmest beliggende Sogne af nærværende Jurisdik- tion, Gødvad, Balle og Funder, lægges under Silkeborg By og Birk. Disse 3 Sognes Indbyggerantal udgør efter sidste Folketælling 2,982, og Indbyggerantallet vilde derefter for nærværende Jurisdiktion blive ca. 22,000 og for Silkeborg By og Birk ca. 21,000. De to Jurisdiktioners Indbyggerantal vilde saaledes blive omtrent lige store, og de maatte formentlig begge henregnes til Embeder af 1ste Klasse, saaledes som ogsaa forudsat for de to Dommerembeder, der efter For- slaget skulde oprettes i Silkeborg. En saadan Delings Gennemførelse vilde kun medføre en Udgift en Gang for alle af 5,000 Kr. for Overførelse af Skøde- og Pantevæsenet m. v., og den vilde ikke i væsentlig Grad forrykke Forholdene, ligesom den maaske vilde stemme bedst med Ønsket hos de 3 Sognes Beboere, hvis Adgang til Ting- og Retskontor derved i nogen Grad vilde blive lettere end nu. Afgivelse af noget større Omraade af nærværende Jurisdiktion vilde der- imod være utilraa delig og paakræves hverken af Beliggenheden eller af noget af Befolkningen i Almindelighed udtalt begrundet Ønske.

Med Hensyn til Politikredsene tør det formentlig forudsættes, at det vil blive paalagt Politimesteren at have Ophold og Kontor i Silkeborg, og at der saa i Kellerup vil blive oprettet et Bipolitikontor. Der vides i saa Fald intet at erindre imod den foreslaaede Inddeling af Politikredsene.

Bülöw.

Underbilag 3.

By- og Herredskontoret i Skive. Den 28. April 1914.

Til Viborg Stiftamt,

I Besvarelse af Stiftamtets Skrivelse af 24. ds. angaaende den i Retspleje- lovforslaget omhandlede Omlægning af Landets Rets- og Politikredse skal jeg tjenstligst udtale, at medens der jo for nærværende Jurisdiktions Vedkommende efter Forslaget ingen Ændring finder Sted for Retskredsens Vedkommende, er Betydningen af den foreslaaede Sammenlægning af Skive Købstad og Salling- lands Herreder og Nykøbing Købstad og Morsø Herreder til een Politikreds ikke let at overskue, og den vil formentlig ikke kunne undgaa at medføre forskellige Vanskeligheder. Hvorledes disse Vanskeligheder vil vise sig, og specielt om de vil vise sig stærkest her i Jurisdiktionen, vil formentlig væsentligst atter bero paa, hvor Politimesteren i den samlede Politikreds kommer til at bo, hvilket efter Forslaget skal afgøres senere efter Justitsministeriets Bestemmelse. Hvis det ikke bliver i Skive, vil det formentlig være nødvendigt her at oprette et Bipoliti- kontor, men om dette vil kunne være tilstrækkeligt, er ikke let at afgøre. For

Herredernes Vedkommende vil det muligt ikke afføde større Vanskeligheder, men for Købstadens Vedkommende har Politimesteren eller Magistraten, hvis Virk- somhed jeg antager maa gaa over til Politimesteren, da den er af administrativ Natur, saa mange Forretninger af kommunal eller lokal Natur — som Medlem af Bygningskommissionen og Kirkeinspektionen, Formand for Sundhedskommissionen, Brandkommissionen, Svendeprøvekommissionen, vedrørende Næringsvæsenet, bor- gerlige Vielser m. m. —, at jeg ikke kan antage andet, end at det vil medføre ikke ringe praktiske Vanskeligheder, at Købstadens Politimester ikke bor her, idet de nævnte Funktioner ikke, eller i alt Fald for største Delen ikke, vil kunne udføres af Fuldmægtige, men kræver Politimesterens personlige Nærværelse og Virksomhed.

Lemming.

19.

Ringkøbing Amt. Rindumgaard, Ringkøbing, den 29. April 1914.

I Henhold til Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 23. d. M. skal man tjenstligst indberette, at der den 28. d. M. afholdtes et Møde af Ringkøbing Amtsraad til Afgivelse af Erklæring angaaende de Retsplejelovforslaget vedføjede Tavler over Rets- og Politikredse. Paa Mødet vedtoges følgende Udtalelse:

Amtsraadet maatte formene, at der for Amtsraadskredsens Beboere knytter sig saa væsentlige Interesser til Bevarelsen af den hidtilværende Inddeling af Amtets Retskredse, at denne i sin Helhed bør opretholdes; man kan saaledes fuldt ud slutte sig til den Ændring i det Rigsdagen forelagte Lovforslag, som har fundet Udtryk i den nu foreliggende Fortegnelse over de tænkte Retskredse, ifølge hvilken ogsaa Bølling-Nørre Herreder og Ringkøbing Købstad samt Ulv- borg-Hind Herreder vedbliver at være tvende selvstændige Retskredse.

Med Hensyn til Politikredsene maatte man i Betragtning af den store Udstrækning af den Kreds, der fremkommer ved Sammenlægning af Bølling-Nørre og Ulvborg-Hind Herreder, Kredsens Form og Indbyggertal samt den stadig til- tagende Udvikling, der foregaar i disse Egne, nære Betænkkelighed ved at give Forslaget herom sin Tilslutning. Idet i ethvert Tilfælde et Bipolitikontor med* omfattende Virksomhed straks vilde blive nødvendigt, fandt man derfor Anledning til at henstille til Overvejelse, om ikke den Besparelse, der kunde indvindes ved Oprettelsen af et saadant i Stedet for en selvstændig mindre Politikreds, vilde blive for ringe i Sammenligning med de Fordele, sidstnævnte Ordning vilde frem- byde for Befolkningen og for Varetagelsen af Politiforretningerne.

H. C. Dons.

Til Justitsministeriet.

20.*)

Ribe Stiftamt. Ribe, den 28. April 1914.

I Anledning af det høje Ministeriums Skrivelse til Indenrigsministeriet af 23. d. M. og Indenrigsministeriets Skrivelse hertil af samme Dato angaaende Indhentning af Amtsraadenes Erklæringer over de Retsplejeforslaget vedføjede Tavler over Rets- og Politikredsene indberettes tjenstligst, at Ribe Amtsraad i et Dags Dato afholdt ekstraordinært Møde har vedtaget at udtale, at Amtsraadet kan slutte sig til den af Folketinget vedtagne Inddeling i Rets- og Politikredse for Ribe Amts Vedkommende.

Stemann.

Til Justitsministeriet.

*) Erklæringer fra Odense og Assens Amtsraad lides under Nr. 9.

II. Erklæringer fra Byraad m. fl.

1.

Frederiksberg Kommunalbestyrelse. Den 11. Maj 1914.

Til Justitsministeriet.

1 Skrivelse af 24. f. M. har Indenrigsministeriet anmodet Kommunalbestyrelsen om direkte til det høje Ministerium at afgive Erklæring angaaende den i Forslaget til Lov om Rettens Pleje angivne Omlægning af Landets Retskrede.

I den Anledning skal man tillade sig at udtale, at det i Lovforslagets §17 normerede Antal Dommere for Jurisdiktioner med over 40,000 Indbyggere efter Kommunalbestyrelsens Mening vilde være utilstrækkeligt i Jurisdiktioner med over 70,000—80,000 Indbyggere, idet den Dommer, til hvilken Retsplejen med Undtagelse af Strafferetsplejen og Skifteretssager henlagdes, vilde blive overbebyrdet. Under Hensyn hertil skal Kommunalbestyrelsen henstille, at der, saa fremt Lovgivningsmagten ikke i slige Jurisdiktioner vil gaa til Oprettelsen af særskilte Byretter med 3 eller flere Dommere, i Loven gives Regeringen Bemyndigelse til at ansætte en ekstraordinær Dommer eller Hjælpedommer, der paa eget Ansvar skal behandle de Retssager, der af den ordinære Dommer henvises til ham, eventuelt i Henhold til et af Justitsministeriet fastsat Regulativ, saaledes at Forholdet mellem Dommeren og Hjælpedommeren bliver et lignende som mellem Formanden og Næstformanden i Sø- og Handelsretten i København.

Ved denne Ordning, der formentlig vilde være den mest økonomiske, vilde man tillige opnaa, at man kunde undgaa Oprettelsen af 2 eller flere selvstændige Kontorer for de civile Dommere og nøjes med et Birkekontor ligesom nu, hvilket vilde være af praktisk Betydning for Publikum.

Samtidig skal Kommunalbestyrelsen ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa det uheldige i, at Politimesteren, der maa ventes i Almindelighed at ville blive en ung eller dog yngre Mand, saafremt der ikke tages Forbehold i saa Henseende ved Lovforslagets Gennemførelse, bliver Formand for Frederiksberg Kommunalbestyrelse. Rent bortset fra det unaturlige heri vil det tillige betegne et Brud paa den historiske

Udvikling her i Kommunen.

Gad. M. Godskesen.

Westergaard.

2.

Frederiksværk Byraad. Den 12. Maj 1914.

I Anledning af en Skrivelse af 23. April fra Den danske Købstadforening, hvori foreslaas, at eventuelle Ønsker om Ændringer i den foreslaaede Fordeling af Betskredsene, der omhandles i det af Folketinget vedtagne Lovforslag om Betskredsene, maatte blive fremsat for Justitsministeriet, fandt Byraadet Anledning til at fremsætte Ønske om, at den bestaaende Retskreds, Frederiksværk Købstad og Halsnæs Birk, opretholdes af Hensyn til den forholdsvis store Afstand, som Retskredsens Beboere vil faa til Tingstedet i Frederikssund, en Afstand, der for den yderste Del af Jurisdiktionen, nemlig Hundested og Lynæs, hvor Udviklingen er stærkest, vil blive 8 løbende Mil, og hvortil der ingen Jernbaneforbindelse for Tiden er og neppe heller i Fremtiden vil komme. Man vilde finde det naturligere, om den bestaaende Retskreds opretholdtes, og at der derunder lagdes de nærmeste Dele af Frederiksborg Birk og Kronborg vestre Birk, hvad der ikke vilde medføre nogen Ulempe med Hensyn til Afstand, idet Frederiksværk maa siges at være et bekvemt Centrum for en saadan Jurisdiktion, og hvorved man til lige vilde opnaa at formindske de uforholdsmæssig store Jurisdiktioner i Frederiksborg og Helsingør, der, naar Folkeantallet stiger til 40,000, hvad antagelig vil ske i nær Fremtid, dog vil medføre Ansættelse af flere Retsbetjente.

E. B. Larsen.

J.Heerup. P.A.Petersen. Carl Christensen. L. Bram. C.Frederiksen. M. Mogensen. Vilh. Friis. Albert Jensen. H. Lybye.

3.

Kalundborg Byraad. Den 16. Maj 1914.

Raadet har — set fra et kommunalt Standpunkt — intet at erindre mod de foreslaaede Kredsinddelinger, for saa vidt de berører Kalundborg

4.

Køge Byraad. Den 6. Maj 1914

Køge Byraad vedtog i sit Møde den 4. ds. at udtale, at der ikke fra sammes Side fandtes noget at erindre mod den foreslaaede Inddeling.

P. B. V.

Otto Jensen.

Til Justitsministeriet.

5.

Storeheddinge Byraad. Den 6. Maj 1914.

I Anledning af det foreliggende Forslag til en ny Retsplejelov tillader Storeheddinge Byraad sig at udtale Haabet om, at dette ændres saaledes, at Storeheddinge Købstad med Stevns og Fakse Herreder opretholdes som selvstændig Politikreds ligesom hidtil. Hvis en Sammendragning af Politikredsene finder Sted saaledes som foreslaaet, vil der ikke blot forvoldes Tab for vor By, men ogsaa Ulemper og Besvær for Byens og Egnens Befolkning i det hele. Vi tillader os derfor indtrængende at henstille, at det foreliggende Forslag paa dette Punkt søges ændret. Vi tillader os i denne Sammenhæng at minde om, at vor By, som tidligere havde et eget Toldforvalterembede, i 1900 mistede dette, idet det blev henlagt under Køge. Det synes os derfor ubilligt, om vor Bys Stilling nu skal forringes ogsaa ved Procesreformen.

Jacob Hansen, H.Hoffmeyer. J. Maes. Petra Jensen, kst. Byraadsformand.

Carl Gunvold. Chr. Jensen. A. Preisz. J. P. Jensen-Stevns.

Til Justitsministeriet,

6.

Næstved Byraad. Den 5te Maj 1914.

Byraadet skal tillade sig at foreslaa, at Sognene Fensmark, Olstrup, Toksværd og Nestelsø af Bregentved-Gissefeld Birk henlægges under Retskredsen i Næstved, med hvilken By de paagældende Sogne alle har naturlig Forbindelse, idet bemærkes, at Sogneraadene for de nævnte Sogne har indsendt Andragende til Regering og Rigsdag om at blive underlagt Næstved Købstads og Tybjerg Herreds Jurisdiktion.

I øvrigt har man intet imod den paagældende Inddeling at erindre.

P. B. V.

Diderichsen,

Til Justitsministeriet.

7.

Erklæring fra Vordingborg Byraad, se Erklæringer fra Amtsraadene Nr. 6 Underbilag 4.

8.

Stege Byraad. Den 11. Maj 1914.

Byraadet udtalte, at man intet fandt at erindre mod Forslaget

9.

Byraadet i Nykøbing paa Falster.

Den 6. Maj 1914.

Paa dertil af Bestyrelsen for Den danske Købstadforening given Anledning tillader man sig berved at anmsde Ministeriet om at gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget om Rettens Pleje bekendt med, at Raa- det ikke bar noget at erindre mod det foreliggende Lovforslags Jurisdiktionsbestemmelser, samt at Raadet finder Anledning til at nedlægge Protest mod et fra Stubbekøbing Byraad fremkommen Andragende om, at nogle af de hidtil under Falsters Vestre Herred hørende Sogne fremtidig henlægges under Stubbe- købing Jurisdiktion.

P. B. V.

Jensen.

Til Justitsministeriet.

10.

Borgmesterkontoret, Stubbekøbing.

Den 28. April 1914.

Paa Foranledning af et fra Bestyrelsen for Den danske Købstadforening modtaget Cirkulære af 23. ds. skal

undertegnede Byraad tillade sig at udtale, at om end man — under Hensyn til det Besvær, det vil medføre — maa nære en ikke ringe Betænkelighed ved, at Politikredsinddelingen sker saaledes, at Stubbe- købing By og Herred henlægges under Politikredsen, der har Hjemsted i Ny- købing F., skønner man, at der efter det foreliggende Forslag vanskeligt lader sig foretage Ændring deri. Dermod maa man formene det let gennemførligt, om der i Dommerkredsinddelingen her paa Falster kunde ske Ændringer, der med- fører en mere ligelig Fordeling af Indbyggerantallet, der henlægges til de 2 Kredse paa Falster, saaledes at der til Kredsen i Stubbekøbing henlægges af det nuværende Falsters vestre Herred saa mange af dettes nordlige Sogne, at de 2 Dommerkredse kan blive tilnærmelsesvis lige store, og skal man i saa Henseende henpege mod Vest paa Sognene Vaalse, Kippinge, Brarup samt Stadager og Nr. Kirkeby og mod Øst paa Karleby og Horreby Sogne, idet det bemærkes, at samt- lige disse Sogne forud i en vis Grad er knyttede til Stubbekøbing som henhørende til Maribo Amts 5te Valgkreds, at der, hvad Samfærdselen angaar, daglig 2 Gange i hver Retning er fast Automobilforbindelse mellem Stubbekøbing og Ø. Kippinge, og at der ved Stubbekøbing— Nykøbing—Nysted-Banen er bekvem Forbindelse mellem de nævnte Sogne mod Øst og Stubbekøbing.

For Stubbekøbing og dens Omegn vil det være af stor Betydning, om en Udvidelse af Dommerkredsen, som nævnt, kunde ske, og de anførte Sogne synes efter deres Beliggenhed og øvrige Forhold lige saa bekvemt at kunne henlægges til Dommerkredsen her som til Kredsen i Nykøbing F.

Man tillader sig at anmode det høje Ministerium om at ville gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg om Retsreformforslaget bekendt med ovenstaaende.

Stubbekøbing Byraad

d. u. s. P. B. V. Schultz.

Til Justitsministeriet,

København K.

Sakskøbing Byraad. Den 12. Maj 1914.

Sakskøbing Byraad skal for sit Vedkommende tillade sig at ytre følgende:

Den foreslaaede og af Folketinget vedtagne Ordning af den Dommerkreds, hvorunder Sakskøbing henlægges, og hvorved Kredsen kommer til at bestaa af Saks- købing Købstad, Musse Herred, Nystad Købstad og Nysted Birk, og saaledes, at Hovedtingstedet bliver i Sakskøbing, finder man at være en god og naturlig Ord- ning.

Den foreslaaede og af Folketinget vedtagne Politikreds, der skal omfatte den nævnte Dommerkreds samt desuden Maribo Købstad, Maribo Birk, Rødby Købstad og Fuglse Herred, er alt for stor. Det vil blive ugørligt for Politimeste- ren at bestride Forretningerne i en saa stor Kreds, der foruden et stort og tæt- befolket Landdistrikt bestaar af ikke mindre end 4 Købstæder. Man anser det for at være den rimeligste Ordning, at hver af de to paagældende Dommerkredse faar sin egen Politimester, saaledes at der altsaa for Sakskøbing Købstad, Musse Herred, Nysted Købstad og Nysted Birk bliver en særlig Politimester med Sæde i Sakskøbing.

Selv om man vilde finde, at det statistiske Indbyggerantal ikke nødvendig- gjorde en særlig Politimester i Kredsen, maa det fremhæves, at der dog bliver

2 Købstæder tilbage i Kredsen. Da Politimesteren vedblivende vil være Formand i forskellige kommunale Kommissioner, vejer dette Hensyn ikke saa lidt til. Fremdeles maa det erindres, at Befolkningen i de lollandske Jurisdiktioner i en stor Del af Aaret forøges med et — ikke i Statistikken medregnet — betydeligt Antal af polske Sæsonarbejdere, der jævnlig kommer i Konflikt med Loven. Sær- lig kommer dette til Anvendelse paa de store Teglværker, der findes i Musse Herred, hvis Arbejderbestand bestaar af den alleruroiligste Del af løse, ikke ved fast Kontrakt bundne polske Arbejdere.

Skulde det imidlertid ikke lykkes at gennemføre den her omtalte Deling af Politikredsen, kan man fuldt ud tiltræde Forslaget om, at Politimesteren faar Sæde i Sakskøbing som den eneste centralt beliggende af de 4 Købstæder, hvor der tillige findes det største og bedst indrettede Arresthus.

Gandil. P. Petersen. R. Nielsen. M. Hansen. L. M. Koch. Fritz-Rasmussen. L. Arildsen. Aug. Green. H. P. Olsen. H. P. Hansen.

Udvalgenes Betænkninger m. m. 186

12.

Rønne Byraad. Den 12. Maj 1914.

Paa Foranledning af Bestyrelsen for Den danske Købstadforening til- lader Byraadet sig herved at meddele, at det for Rønne Købstads Vedkommende intet har at erindre imod den foreslaaede Fordeling af By- og Herredsretskredsene samt Politikredsene her i Amfet.

P. R. V. Knud Wøldike.

Til Justitsministeriet.

13.

Hasle Byraad. Den 27. April 1914.

Den hoslagte i Afskrift meddelte Indstilling af 25. ds. fra et af Byraadet nedsat Retsreformudvalg, til hvilken Indstilling Raadet har vedtaget at slutte sig, skal Byraadet tjenstligst tilstille det høje Justitsministerium med Anmodning om at ville oversende den til det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovfor- slaget om Rettens Pleje.

P. B. V. Borgen.

Til Justitsministeriet,

Underbilag.

Afskrift.

Til Hasle Byraad!

I Anledning af hoslagte, tilbagefølgende Skrivelse af 23. ds. fra Bestyrelsen for den danske Købstadforening med Bilag har Udvalget vedtaget at udtale, at ihvor- vel det vil være et Tab for Byen, at de for Tiden under Hasle hørende Retskredse lægges under Rønne, maa Udvalget anse det for ørkesløst, at Hasle By modsætter sig Omlægningen, naar der samtidig som Ækvivalent sikres Byen et Bitingsted for Nordre Herreds og Hasle Købstads Jurisdiktioner, der begge, som bekendt, for Tiden har Tingsted her, samt at der lægges en Kontorafdeling med Bipolitikontor her i Byen, omfattende Hasle Købstad, Nordre Herred og Hammershus Birk, der for Tiden har Kontor hersteds, idet Byens Eksistens vil være i stærk Fare, saafremt paagæl- dende Kontorer ikke bliver lagt her, da Forretningslivet allerede i Forvejen er stærkt trykket ved den for Byen uheldige, i sidste Aar anlagte Jernbane, og vi for det kom-

mende Regnskabsaar 1914—15 har en Skatteprocent paa 9,7, som sikkert vil stige ad Aare. Ligeledes maa dét anses rigtigst, at omskrevne Kontorer lægges i Hasle, da denne By har en bedre Beliggenhed for Oplandet end Allinge.

Hasle Byraads Retsreformudvalg, den 25. April 1914.

N. P. Jørgensen. A. M. Lau. P. K. Pedersen.

Afskriftens Rigtighed bekræftes. Borgmesterkontoret i Hasle, den 27. April 1914.

Borgen.

14.

Budkøbing Byraad.

Den 6. Maj 1914.

Efter at Bestyrelsen for Den danske Købstadforening har henledet Byraadets Opmærksomhed paa de Tavler over By- og Herredsretskredse samt Politikredse, som er vedføjede det af Folketinget den 6. April d. A. vedtagne Lovforslag om Rettens Pleje, hvorefter Rudkøbing Købstad og Langelands Herreder tilligemed Ærøskøbing Købstad og Ærø Herred agtes sammenlagt med Svendborg Købstad og Thorseng Birk til een Politikreds, skal Byraadet herved tillade sig at anmode det høje Ministerium om at gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget bekendt med, at Byraadet i sit Møde den 5. d. M. enstemmigt har vedtaget at udtale, at det maatte anses for ønskeligt, at Rudkøbing Købstad og Langelands Herreder blev bevaret som selvstændig Politikreds eventuelt i Forbindelse med Ærø, der saavel ved Øens geografiske Beliggenhed som ved den hyppigere daglige Dampskibsforbindelse med Rudkøbing findes nærmere knyttet til Langeland end til Svendborg.

P. B. V. A. A. Malta-Müller.

Til Justitsministeriet.

15.

Svendborg Byraad.

Svendborg, den 29. April 1914.

Bestyrelsen for den danske Købstadforening har ved Skrivelse af 23. d. M. henlejet Byraadets Opmærksomhed paa de Tavler over By- og Herredsretskredse samt Politikredse, der er vedføjet det af Folketinget den 6. d. M. vedtagne Lovforslag om Rettens Pleje, og henstillet til Raadet at tilstille det høje Ministerium de Bemærkninger, man maatte finde Anledning til at fremsætte med Hensyn til den foreslaede Fordeling af Kredsene.

Saaledes foranlediget tillader Byraadet sig at udtale, at man intet har at indvende imod den af Folketinget vedtagne Fordeling af Kredsene, for saa vidt denne berører Svendborg Købstad, idet man forudsætter, at saavel Dommeren i Retskredsen Nr. 31, omfattende Svendborg Købstad, Thorseng Birk og Ærøskøbing og Ærø Herred, som Politimesteren i Politikredsen Nr. 21, omfattende foruden de nævnte Jurisdiktioner ogsaa Rudkøbing og Langelands Herreder, vil faa anvist Bopæl i Svendborg.

Derimod maa Byraadet tage bestemt til Genmæle imod det af Svendborg Amtsråd i dets i Raadets Møde den 25. d. M. vedtagne og formentlig det høje Ministerium tilstillede Erklæring fremsatte Forslag om en Omlægning mellem de foreslaede Retskredse Nyborg Købstad-Vinding Herred (Kreds Nr. 29) og Sunds-Gudme Herreder og Lehn Birk (Nr. 30), saaledes at Aarslev, Sdr. Højrup og Søllinge-Hellerup Sogne henlægges til Sunds-Gudme Herreders Retskreds, mod at Svindinge og Langaa-Øksendrup Sogne henlægges til Nyborg-Vinding Kreds. En saadan Omlægning vil nemlig efter Byraadets Formening være til betydelig Skade for Svendborg Købstad. Svindinge og Langaa-Øksendrup Sogne hører fra gammel Tid til denne Bys Opland; Beboerne af disse Sogne hører til Byens næringsdrivendes faste og stadige Kundekreds. En Forlæggelse af disse Sogne ind under en Jurisdiktion, der ikke har Tingsted og Politikontor i Svendborg, men i Nyborg, vil medføre, at Beboerne efterhaanden vil knyttes til sidstnævnte Købstad og søge dertil, ikke blot naar det gælder retslige og Politiet vedrørende Anliggender, men ogsaa med deres Handel og anden Købstadsøgning. Og paa den anden Side vil den af Amtsrådet foreslaede Henlæggelse af Aarslev, Sdr. Højrup og Søllinge-Hellerup Sogne under Sunds-Gudme Herreder paa ingen Maade ophæve eller blot

førringe den Skade, der vil blive paaført Svendborg ved den ommeldte Fraskillelse af de tre andre Sogne; thi de fornævnte Sogne, hvis Beboere for Tiden ikke søger her til Byen, men enten til Odense, Nyborg eller Ringe, og som ligger Svendborg for fjernt til deres Tilknytning til Sunds-Gudme Herreder i jurisdiktionel Henseender kan ventes at ville i øvrigt knytte Beboerne nærmere hertil, vil ikke kunne faa nogen Betydning til Gavn for denne Købstad, ja, det maa endog siges, at denne Henlæggelse vil blive til yderligere Skade for Byen, idet man derved — som det udtales i Aamtsraadets Erklæring — vil søge tilvejebragt Betingelser for Oprettelse af et Bitingsted i Ringe, hvortil saavel de her ommeldte Nord for Ringe liggende som andre under Sunds-Gudme Herreder hørende Sogne, der ligger Syd for Ringe og ubetinget hører til Svendborgs Op-land, tænkes knyttede —, og at Oprettelse af et saadant Bitingsted i Ringe vil bidrage til at hæve Ringes Betydning paa Bekostning af Svendborg, er indlysende.

Ifølge disse Betragtninger tillader Byraadet sig indtrængende at anmode om, at den ommeldte af Aamtsraadets foreslaaede Omlægning, ved hvilken der efter Byraadets Formening vil blive gjort Uret imod Svendborg Købstad, ikke maa blive iværksat, men at Omraadet for Sunds-Gudme Herreders Retskreds maa blive uforandret som hidtil.

Man beder om, at det høje Ministerium vil gøre det af Landstinget til Behandling af Lovforslaget om Rettens Pleje nedsatte Udvalg bekendt med nærværende Udtalelse.

O. F. Meinung. Emil Jørgensen. P. A. Andersen. C. Tønnesen. Ferd. Jørgensen. F. Nicolajsen. R. V. Rasmussen. Cathrine Berg. P. C. Hansen. Anna Redder. Emilie Jørgensen. Ludvig Petersen. H. Hvenegaard. Berend Jensen. N. P. Kristensen.

Til Justitsministeriet.

16.

Ribe Byraad.

Byraadet har vedtaget at udtale, at man for Ribes Vedkommende kan tiltræde Forslaget om Retskredsens Fordeling, og at man ikke ønsker, at der foretages nogen Ændring. — — —

Til Justitsministeriet.

17.

Vejle Byraad.

Vejle, den 28. April 1914.

Foranlediget ved et af Bestyrelsen for „Den danske Købstadforening“ under 23. d. M. udsendt Cirkulære, hvori Byraadenes Opmærksomhed er blevet henledet paa de Tavler over By- og Herredsretskredse samt Politikredse, som er vedføjede det af Folketinget den 6. d. M. vedtagne Lovforslag om Rettens Pleje, har denne Sag været behandlet i et af nærværende Byraad i Gaar afholdt Møde. Idet man indsender en Udskrift af Raadets Forhandlingsprotokol, tillader man sig at anmode Ministeriet om, at det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget maa blive gjort bekendt med det af Byraadet fremsatte Ønske om en Deling af den under Nr. 42 anførte Retskreds, saaledes at Vejle Købstad kommer til at udgøre en særlig Kreds.

P. B. V. P. Th. Madsen.

Til Justitsministeriet.

Underbilag 1,

Ekstrakt-Udskrift af Vejle Byraads Forhandlingsprotokol.

Aar 1914, den 27. April, Eftermiddag Kl. 6, blev afholdt et ekstraordinært Møde (det 10de) til Behandling af følgende Sager:

Nr. 171.

Bestyrelsen for „Den danske Købstadforening“ fremsender et Eksempplar af de Tavler over By- og Herredsretskredse samt Politikredse, som er vedføjede det af Folketinget vedtagne Lovforslag om Rettens Pleje, og henstiller, at Ønsker om even- tuelle Forandringer for nærværende Købstads Vedkommende snarest muligt tilstilles Justitsministeriet med Anmodning om at ville gøre det af Landstinget nedsatte Ud- valg bekendt hermed.

Det fremgaar af Sagen, at Vejle Købstad "og Nørvang-Tørrild Herreder skal udgøre en Dommerkreds med et Indbyggerantal efter Folketællingen i 1911 af 53,458 Indbyggere.

Det vedtoges at udtale, at Byraadet under Hensyn til, at Byens Indbygger- antal, der ved den nær forestaaende Indlemmelse af Hover Sogn vil andrage ca. 19,000, [utvivlsomt som Følge af de nye Jernbaner vil være i fortsat rask Stigning ligesom Befolkningen i Herrederne, maatte ønske, at Købstaden vedblivende maa ud- gøre en særlig Dommerkreds, medens man intet fandt at erindre imod, at den ud- gjorde een Politikreds sammen med Herrederne.

I Forbindelse hermed vedtoges det at henlede Opmærksomheden paa det uhel- dige i, at Vinding Sogn, der grænser umiddelbart op til Købstaden, henhører under Elbo m. fl. Herreders Jurisdiktion, der har Tingsted i Fredericia.

Hr. Christoffersen havde anmeldt Forfald.

Mødet hævet.

P. Th. Madsen. Jens Nielsen. C. Jacobsen. Askov. Henrik West. A. Andersen. J. Berthelsen. Gust. Andersen. Laura Vogelius. Christian Høyer. C. Thorsen. S. C. Langager. Olga Knudsen. J. H. Fenneberg. N. C. Nielsen, Fred. Poulsen. Jørgen Christensen.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Vejle Borgmesterkontor, den 28. April 1914.

P. Th. Madsen.

Underbilag 2.

Nørvang-Tørrild Herreder. Vejle, den 29. April 1914.

I Anledning af, at Vejle Byraad i sit Møde den 27. d. M. har udtalt Ønsket om Vejle Købstads Bevaring som særlig Dommerkreds ved Retsplejelovens eventuelle Gennemførelse, skal jeg — uden at komme ind paa Spørgsmaalet om, hvilken Betydning det paagældende Forhold maatte have for Købstaden — tillade mig tjenstligst at paapege Sagens Betydning for Nørvang-Tørrild Herreder.

Disse Herreder — hvis Jurisdiktion tillige omfatter Højen og Jerlev Sogne af Jerlev Herred — har efter Folketællingen af 1911 en Befolkning af i alt 36,197, hvorfra ved den forestaaende Indlemmelse af en Del af Hover Sogn i Vejle Købstad vil gaa — efter Forholdene i Februar 1911 — ca. 1,200, altsaa til Rest ca. 35,000. Da Folkemængden, særlig i de vestlige Egne, er i forholdsvis rask Stigning, vil dette Tal ved Folketællingen i Februar 1916 antagelig være steget en Del, dog neppe til mere end ca. 38,000. Retskredsen vil altsaa være under Grænsen for Ansættelse af 2 Dommere; men det kan efter de foreliggende Erfaringer med Sikkerhed siges, at for een Dommer vil Arbejdet være uover- kommeligt efter Retsplejereformen, der maa antages at ville forøge Dommernes Arbejde med de enkelte Sager meget betydeligt. Allerede under de nuværende Forhold er Arbejdet ved denne Jurisdiktion, som det vil være Amtet bekendt, meget omfattende, og Henførelsen af det nuværende Herredsskriverembedes For- retninger til Dommerembedet vil forøge Forretningerne mindst lige saa meget, som de vil formindskes ved Politiforretningernes og de øvrige administrative

Funktioners Fraskillelse. Saafremt Vejle Købstad bliver en selvstændig Dommer- kreds, maatte der derfor formentlig træffes særlige Foranstaltninger for Nørvang- Tørrild Herreders Vedkommende, enten ved Retskredsens Deling, hvilken For- øgelse af Dommernes Antal dog neppe vilde passe ind i Lovforslagets

System, eller derved, at et af de mindre Naboherreder— Hatting Herred (ca. 10,200 Indbyggere), Holmans Herred (ca. 8,600 Indbyggere) eller maaske Jerlev Herred (ca. 3,500 Indbyggere foruden Højen og Jerlev Sogne)— lagdes til Jurisdiktionen, hvorved denne vilde komme over de 40,000 Indbyggere. Om sidstnævnte Foranstaltning vilde kunne gennemføres uden Ulemper til andre Sider, er mig ikke bekendt; men i hvert Fald vilde en saadan Jurisdiktion neppe være saa naturlig afgrænset som den i Lovforslaget foreslaaede og nu af Amtsraadet — med Forbehold om eventuel senere Deling — tiltraadte: Vejle Købstad i Forening med Nørvang-Tørrild Herreder.

Det bemærkes endnu, at jeg ved foranstaaende kun har haft for Øje Muligheden af Embedets forsvarlige Bestridelse. For Dommerne personlig vilde jeg finde det mest tiltrækkende, om Forholdet kunde ordnes saaledes, at de hver for sig havde saavel med borgerlige Sager som med Straffesager at gøre; men det førstnævnte Hensyn maa formentlig have den afgørende Vægt.

Jeg tillader mig at anmode om, at denne Udtalelse som Supplement til Byraadets Vedtagelse af Amtet maa blive forelagt Justitsministeriet,

A. Rudbeck.

Til Vejle Amt.

Fremsendes til det høje Justitsministerium i Forbindelse med Vejle Amtsraads Skrivelse af 27. d. M.

Vejle Amt, den 29. April 1914. Bardenfleth.

18.

a.

Skanderborg Byraad.

Den 27. April 1914.

Skanderborg Byraad tillader sig herved i Anledning af den forestaaende Gen-nemførelse af „Lov om Rettens Pleje“ at andrage om, at Hylke, Ousted, Taaning og Yding Sogne i Voer-Nim Herreder samt Voerladegaard Sogn i Tyrsting Herred maa blive lagt ind under By- og Herredsretten for Skanderborg By og Hjelslev-Gjern Herreder.

Som Støtte for dette Andragende skal Byraadet tillade sig at anføre, at den ønskede Ordning maa anses for at være den mest naturlige, idet de nævnte Sogne alle ligger ret nær ved Skanderborg og i bekvem Forbindelse med Byen, der er den Købstad, som Befolkningen i de nævnte Sogn har mest Samkvem med. — Det tilføjes, at Sogneraadene i Hylke og Ousted-Taaning, paa dertil for nylig fra Byraadets Side givne Foranledning, har svaret bekræftende paa Spørgsmaalet om, hvorvidt man i Sognene ønskede at komme ind under Skanderborg Jurisdiktion. I Voerladegaard Sogn er man for Tiden i Færd med at indsamle Underskrifter paa en Henvendelse til Myndighederne i den samme Retning. Sogneradsmedlemmerne, der forestaar

Sagen, har meddelt, at man venter Underskrift fra saa godt som hele Sognets Befolkning. I Yding Sogn eller i hvert Fald i en væsentlig Del af samme gaar Stemningen formentlig i den samme Retning.

Byraadet tillader sig at anmode det høje Ministerium om, at Landstingets Udvalg angaaende Retsplejelovene maa blive gjort bekendt med dette Andragende.

P. B. V. Grivskov.

Til Justitsministeriet.

b.

Skanderborg Byraad tillader sig herved i Tilslutning til den gennem Justitsministeriet til det ærede Udvalg fremsendte Anmodning vedrørende en Forandring af Omraadet for Skanderborg Jurisdiktion at anmode

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

Udvalget om at foreslaa, at Skanderborg Politikreds bevares som en selvstændig Politikreds, saaledes som forudsat i det af Regeringen i Folketinget forelagte Lovforslag.

Skanderborg Byraad, den 20. Maj 1914.

P. B. V. G-ivskov.

Til Landstingets Udvalg angaaende Lov om Rettens Pleje.

19.

Erklæring fra Silkeborg Byraad, se Uddrag af Andragender m. v. Nr. 18.

20.

Grenaa Byraad.

Den 30. April 1914.

Til Justitsministeriet,

København.

I Anledning af Skrivelse af 23. ds. fra Bestyrelsen for Den danske Køb- stadsforening — — — tillader undertegnede Byraad sig ærbødigst at udtale, at man med Hensyn til Kredsene i Djursland og Mols maatte foretrække, at Kredsinddelingen ordnes som i Regeringsforslaget foreslaaet fremfor efter Folketingets Vedtagelse. — —

P. B. V. J. Vogelius.

21.

Mariager Byraad. Den 28. April 1914.

Under 23. ds. har Bestyrelsen for den danske Købstadsforening tilstillet Byraadet et Eksempplar af de Tavler over By- og Herredsretskredse samt Politi- kredse, som er vedføjede det af Folketinget den 6. d. M. vedtagne Forslag til Lov om Eettens Pleje, og henstillet, at eventuelle Ønsker om Ændringer i den foreslaaede Fordeling af Kredsene tilstilles det høje Ministerium.

I den Anledning tillader man sig at udtale følgende:

Fra den nuværende Jurisdiktion: Mariager Købstad samt Gjerlev-Onsild Herreder er unddraget 7 Sogne, nemlig Vester-Tørslev, Glenstrup, Sønder-Onsild, Nørre-Onsild, Hvornum, Snæbum og Skjellerup.

Man finder denne Unddragelse rimelig og formaalstjenlig, for saa vidt angaar Hvornum og Snæbum Sogne, der ligger Vest for Hobro og ubetinget hen- hører til Oplandet for denne Købstad, under hvis Jurisdiktion de foreslaas hen- lagte, men derimod ikke for de 5 andre Sognes Vedkommende.

Forslaget om Udskillelse af de 7 Sogne turde antageligen være fremkom- met under Hensyn til, at det oprindeligt var tænkt, at Mariager By- og Herreds- retskreds skulde være af samme Omfang som den under 37 opførte Politikreds med et samlet Indbyggerantal paa 36,971, og at den vilde blive urimelig stor, ogsaa i geografisk Henseende, dersom disse Sogne ikke blev udskilt. Dette Hen- syn er nu ganske bortfaldet, idet By- og Herredsretskredsen efter det senest fore- liggende Forslag bliver en ganske lille Kreds med et Indbyggerantal paa kun 12,989. Der synes da at burde foreligge vægtige Momenter til Udskillelse af Sogne fra den Jurisdiktion, hvortil de gennem Aarene har hørt, men saadanne Momenter foreligger formentlig kun overfor Hvornum og Snæbum Sogne.

En Udskillelse af de 2 Onsild Sogne vil bl. a. føre til, at det Onsild, der har givet Onsild Herred Navn, lægges ind under en anden Jurisdiktion, medens den gamle vedblivende bibeholder Navnet. Disse 2 Sogne har udmærket Lande- vejsforbindelse til Mariager og ligger i en Afstand derfra af kun ca. 17 km eller en Del nærmere end adskillige af Gjerlev Herreds østligste Sogne. Glenstrup Sogn ligger endnu nærmere ved Mariager; Skjellerup Sogns østligste Grænse er fjernet ikke mere end ca. 6 km derfra, og Sagnet gennemskæres af Hobro-Mariager Landevej; Vester-Tørslev Sogn ligger i hvert Fald paa det nærmeste lige saa nær ved Mariager som ved Hobro og har ogsaa god Vejforbindelse hertil.

Naar den i Lov Nr. 156 af 27. Maj 1908 § 6 under Nr. 28 opførte Jern- bane fra et Punkt paa Randers—Hobro- Banen til Mariager eller over Mariager til et Punkt paa Randers—Hadsund-Banen gennemføres, forhaabentlig i en nær Fremtid — der er for Tiden Forhandlinger i saa Henseende —, vil den give de 5 Sogne endnu lettere og bekvemmere Adgang til Mariager som Jurisdiktionssted end i Øjeblikket.

Udskillelsen af de 5 Sogne vil stække de Bestræbelser i den lille Købstad, der gaar ud paa at arbejde denne op, og disse Bestræbelser fortjener formentlig at støttes af Statsmagten under Forudsætning af, at den Støtte, der ydes, ikke er urimelig, og dette kan neppe siges, naar den kun bestaar i Bevarelse af status quo.

Som Erstatning for Udskillelsen af Hvornum og Snæbum Sogne (samlet Indbyggerantal 897) tillader man sig derhos at foreslaa, at Gassum Sogn i Nør- hald Herred (med 871 Indbyggere) inddrages under Mariager Retskreds. Sagnet er en Del af Mariagers naturlige Opland, henhører til Mariager Lægedistrikt, gen- nemskæres af Randers—Mariager Landevej og har saaledes god Vejforbindelse hertil, og er dets nordlige Grænse fjernet kun ca. 6 km og dets Kirkeby kun ca. 8 km herfra, medens Byens Afstand til Randers er 13 à 14 km. Ganske vist danner Sagnet sammen med Spentrup een Kommune, men dette Forhold kan

Udvalgenes Betænkninger m. m. 187

antagelig ikke være af afgørende Betydning, jfr. at Kjærby Sogn hører til Gjer- lev-Onsild Herreders Jurisdiktion, medens Hald Sogn, der danner Kommune sam- men med det, er under Nørhald m. fl. Herreders Jurisdiktion, og at der ikke er fundet at være nogen Betænkelighed ved at skille Vester-Tørslev Sogn ud fra Jurisdiktionen her, uagtet det sammen med Svenstrup Sogn, der vedblivende ube- tinget beholder Tingsted her, er een Kommune. At henlægge et Sogn fra Nør- hald Herred til Herredsjurisdiktionen her vil formentlig ej heller neppe volde nogen Betænkelighed, jfr. at Vester-Tørslev og Glenstrup Sogne er en Del af Nør- hald Herred (i geografisk Henseende).

Dersom de 5 Sogne forbliver under Jurisdiktionen her, og Gassum Sogn indlægges under denne, vil det lave Indbyggerantal pr. 1. Februar 1911: 12,989, som Retskredsen ifølge Forslaget vil faa, bliver forøget med:

For Vester-Tørslev Sogn 167 - Glenstrup — 712 - Sønder-Onsild — 506 - Nørre-Onsild — 276 - Skjellerup — 422 - Gassum — 871 i alt... 2.954

altsaa til 15,943, endda et lavt Tal.

At Politikredsens Indbyggerantal, 36,971, ved disse Ændringer forhøjes til 39,925, vil antagelig ikke medføre nogen Ulempe.

Endelig forekommer det Byraadet, at der, da Randers Købstads og Nør- hald-Støvring-Galten Herreders Retskreds i Forhold til Mariager-Kredsen bliver overordentlig stor (efter Forslaget ca. 3½ Gang saa stor), kunde være Grund til at tage under Overvejelse, at der foruden Gassum Sogn henlagdes en større Del af Nørhald Herred, hvis Sogne alle ligger i Egnen mellem Randers og Mariager, eller maaske hele Nørhald Herred (derimod intet af Støvring og Galten Herreder) under Mariager-Kredsen. Nørhald Herreds Sogne — bortset fra Gassum (og Vester-Tørslev og Glenstrup) — er 7, nemlig: Tvede, Linde, Hald, Sp entr up, Asfærg, Faarup og Kovsted med et samlet Indbyggerantal pr. 1. Februar 1911 af 4,114.

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

Man tillader sig i Henhold til foranstaaende at andrage om: at Nr. 56, 57 og 58 paa den det ommeldte Lovforslag vedføjede Tavle over By- og Herredsretskredsene ændres til:

Nr. 56 Randers Købstad med Nørhald, Støvring og Galten Herreder (undtagen Gassum Sogn), 42,811 Indb.

Nr. 57 Mariager Købstad samt Gjerlev-Onsild Herreder (undtagen Hvornum og Snæbum Sogne), 15,943 Indb.

Nr. 58 Hobro Købstad, Gislum og Rinds Herreder med de 2 under Nr. 57 nævnte Sogne af Gjerlev-Onsild Herreder, 27,606 Indb. at Nr. 36, 37 og 38 paa Tavlen over Politikredsene ændres til:

Nr. 36 Randers Købstad, Nørhald, Støvring og Galten Herreder (undtagen Gassum Sogn).

Nr. 37 Mariager Købstad, Gjerlev-Onsild Herreder (undtagen Hvornum og Snæbum Sogne) samt Hellum-Hindsted Herreder.

Nr. 38 Hobro Købstad, Gislum og Rinds Herreder samt de 2 under Nr. 37 nævnte Sogne af Gjerlev-Onsild Herreder, at det i øvrigt tages under Overvejelse, om der ikke kunde være Grund til a henlægge en større Del af Nørhald Herred eller maaske hele dette Herred under By- og Herredsretskredsen Nr. 57 og under Politikredsen Nr. 37, og at det høje Ministerium vil gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget bekendt med nærværende Udtalelse.

P. B. V. Ørsted.

Til Justitsministeriet.

22.

Nibe Byraad.

Den 7. Maj 1914.

Foranlediget ved Skrivelse fra den danske Købstadforening af 23. April d. A. undlader Byraadet ikke ærbødigst i Anledning af den afgivne Betænkning over Lovforslag om Rettens Pleje m. m., hvorefter Løgstør Købstad, Aars og Slet Herreder, Nibe Købstad og Hornum Herred skal sammenlægges til en Politiretskreds, at anmode om, at Politimesterkontoret maa blive henlagt til Nibe som den mest centralt beliggende Købstad i Retskredsen.

Hvilken Anmodning det høje Ministerium bedes gøre Landstingsudvalget bekendt med.

P. B. V.

Johan Grove, Borgmester.

Til Justitsministeriet.

23.

Løgstør Byraad.

Den 25. April 1914.

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

Det maa absolut anses upraktisk at forene Løgstør Købstad og Aars og Slet Herreder med Nibe Købstad og Hornum Herred til en Politikreds, idet denne vil erholde en uforholdsmæssig Udstrækning fra Øst til Vest og forene to Omraader, der er naturligt adskilte ved Sebberfjord, ligesom en saadan Sammenlægning af to Købstadsjurisdiktioner maa anses uheldig. — Langt naturligere vil det være at forene hele Omraadet Vest for Sebberfjord og Halkjær Aa — alt- saa de gamle Aars og Slet Herreder —, samt Løgstør Købstad med den Del af Hanherrederne, der ligger Øst for Bygholms Vejle, til en Politikreds, der derved vil faa en passende afrundet Form og forene de Egne, der nu, og saa langt man kan huske tilbage, har haft stadigt Samkvem og fælles Interesse. Med den nu- værende regelmæssige og stærkt benyttede Dampfærgeforbindelse over Aggersund er der de bedste Betingelser for let Adgang til de forskellige Dele af en saa- dan Kreds.

Løgstør, den 25. April 1914.

Wermuth.

Foranstaaende Udtalelse af Bankdirektør Wermuth tiltrædes af:

Jacob Nielsen. Kilgaard. Martin Sund. R. Petersen. Ad. Jensen. M. Sørensen. D. Bent Eriksen. Anders Nielsen.

Tilstilles tjenstligst det høje Ministerium med Anmodning om at ville gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget om Rettens Pleje bekendt med foranstaaende Udtalelse af Løgstør Byraads valgte Medlemmer.

Borgmesterkontoret i Løgstør, den 28. April 1914.

Lehmann.

Til Justitsministeriet.

24.

Byraadet i Nykøbing Mors, den 9. Maj 1914.

I Anledning af det af Folketinget den 6. f. M. vedtagne Lovforslag om Rettens Pleje tillader Byraadet sig herved med Hensyn til den foreslaaede For- deling af By- og Herredsretskredse samt Politikredse at meddele, at man for sit Vedkommende ikke har noget mod den foreslaaede Ordning, idet det forudsættes, at Hovedkontoret for den Politikreds, der skal omfatte Nykøbing Mors Købstad, Morsø Herreder, Skive Købstad og Sallinglands Herreder, bliver i Nykøbing Mors, hvilket man ærbødigst beder det høje Ministerium gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget bekendt med.

P. B. V. Bo1wig.

Til Justitsministeriet.

25.

Skive Byraad.

Den 9. Maj 1914.

Efter at Byraadet har gjort sig bekendt med de Tavler over By- og Herredsretskredse samt Politikredse, som

1913/1914: Betænkning (Landstinget),

er vedføjede det af Folketinget den 6. April d. A. vedtagne Lovforslag om Rettens Pleje, og derigennem erfaret, at Lovfor- slaget bl. a. gaar ud paa at samle Sallinglands Herreder, Skive Købstad, Morsø Herreder og Nykøbing M. Købstad til een Politikreds, tillader man sig herved at henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om at ville gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg angaaende Lovforslaget bekendt med følgende Ud- talelser fra Skive Byraad:

„Det vedtoges at udtale, at Byraadet hellere ser, at Politikredsen ud- vides mod Syd og Øst end mod Nord. Idet man maa anse det for meget uheldigt, om Skive, hvor der er et stort Forretningstilv, eventuelt skal have sin Politimester boende i Nykøbing M.“

Man skal derhos tilføje, at da Politimesteren som saadan har Sæde i flere Udvalg, Kommissioner og Bestyrelser, der i høj Grad har Betydning for Byens Udvikling og Trivsel, vil en Bortflytning herfra have uberegnelige Følger; at der i de senere Aar er foregaaet en stærk Bebyggelse i Skive Landsogn som en umiddelbar Udvidelse af Købstaden. Det bymæssigt bebyggede Areal har derfor en betydelig større Folkemængde end Købstaden, nemlig ca. 7,000 Indbyggere; at det endvidere vilde være heldigt for Købstaden og til stor Lettelse for de vedkommende Landboere, om Politikredsen kunde blive udvidet mod Syd og Øst, idet den nuværende Grænse gaar umiddelbart Syd for Skive og saaledes afskærer en stor Del af Byens naturlige Opland.

En Skrivelse fra Herredsfoged Lemming vedlægges (se Erklæringer fra Amtsraad Nr. 18, Underbilag 3).

P. B. V. Kjems.

Kraeg.

Til Justitsministeriet.

26.

Hjørring Byraad. Den 29. April 1914.

Efter at Byraadet fra Bestyrelsen for den; danske Købstadforening havde modtaget de Lovforslaget om Rettens Pleje m. m. vedføjede Tavler over By- og Herredsretskredsene samt Politikredsene, har Raadet vedtaget ikke at fremsætte noget Ønske om Forandring i den foreslaaede Fordeling af Kredsene.

Med denne Byraadets Vedtagelse har man ikke villet undlade at gøre det høje Ministerium bekendt.

P. B. V. M. Barfoed.

Til Justitsministeriet,

27.

Byraadet i Skagen. Den 14. Maj 1914.

Paa dertil af „Den danske Købstadforening" given Foranledning har Skagen Byraads valgte Medlemmer vedtaget at bede det høje Ministerium gøre det af Landstinget nedsatte Udvalg til Behandling af Lovforslaget om Rettens Pleje m. m. bekendt med, at Byraadet, saafremt Skagen — saaledes som af Folketinget ved- taget — sammenlægges med Frederikshavn Købstad og Horns Herred til een Retskreds og med

Frederikshavn Købstad og Horns Herred samt Læsø Birk til een Politikreds, da i høj Grad maatte ønske, at der her oprettes et Bitingsted og etableres Kontorer saavel for Dommerforretninger som Politiforretninger.

Byraadet tillader sig i saa Henseende at henpege paa, at Byen er i stadig Udvikling (dens Folketal er nu 3,400), at Afstanden til Frederikshavn, hvor saavel Dommer som Politimester antages at ville faa Bopæl, er 40 km, at det stadig voksende Turistbesøg og den hyppige Tilstedeværelse af fremmede Fiskere i betydeligt Antal (afvigte Vinter indtil 5,000 ad Gangen) nødvendiggør Tilstede- værelsen af et Politikontor.

W. Bjørn-Jensen.

Til Justitsministeriet.

Bilag VIII.

Uddrag af Andragender m. v. tilstillede Landstingets Udvalg angaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m. m.

1. Andragende fra Sogneraadene for Helsing-Valby, Ramløse-Annise, Vejby- Tibirke, Blidstrup og Græsted-Maarum Kommuner om, at der ved Omlægningen af Retskredsene maa blive taget Hensyn til Kronborg vestre Birk.

Til Støtte for Andragendet anføres navnlig, at Frederiksborg Amt rammes haardest ved den foreslaede Nyordning, og at Afstanden fra Tingstedet for flere Sog- nes Vedkommende vil blive 3 à 4 Mil, hvilket — foruden at være til Ulempe for Befolkningen — vil vanskeliggøre Sogneraadenes, Sognefogdernes og Politibetjentenes Arbejde.

2. Andragende fra Sogneraadene for Thorup, Melby og Kregome-Vinderød Kommuner om Bevarelse af Retskredsen: Frederiksværk Købstad og Halsnæs Birk.

Andragendet motiveres med en Henvisning til Ulemperne for Beboerne ved, at Kommunerne henlægges til Frederikssund eller Helsingø.

3. Andragender fra Hørsholm, Birkerød, Bloustrød og Karlebo Sogneraad samt fra Grundejer foreninger, Haandværkerforeninger og Arbejderforeninger m. fl. i Hørs- holm og Birkerød om Bevarelse af Hørsholm Birk som selvstændig Jurisdiktion.

I Andragenderne henvises til, at medens nu saa godt som ingen af Jurisdik- tionens Beboere har længere Vej end ca. 8 km til Tingstedet, vil dettes Flytning til Helsingør „medføre en betydelig længere Vej for alle Beboerne, fra ca. 20 til ca. 30 km"; fremdeles: at Befolkningen ikke „i anden Anledning" har Ærinde i Helsingør, men enten søger til Hørsholm, hvor der findes Amtstuefilial, Sygehus, Apotek, Real- skole m. v., eller til København. Det fremhæves endvidere, at Nedlæggelsen af Bir- ket vil være til stor Skade for Næringslivet i Hørsholm, og at den stærke Befolk- ningstilvækst og stigende Bebyggelse i de senere Aar synes at tale for Jurisdiktionens Opretholdelse. Endelig peger man paa, at Birkekontorets Forretninger er tiltaget be- tydeligt, og at Hørsholm Ting- og Arresthus for kun 4 Aar siden maatte ombygges for at skaffe mere Plads til Kontor- og Arrestlokaler.

4. Andragende fra forskellige Sogneraad i Holsteinborg Birk om, at Birket saa vidt muligt maa blive bevaret som en selvstændig Retskreds.

Andragendet motiveres navnlig ved en Henvisning dels til de Ulemper, som vil følge med, at Hovedtingstedet flyttes til Skelskør, „i hvilket Tilfælde de fleste af Birkets Beboere faar dobbelt saa langt som nu til Hovedtingstedet og Hovedembeds- kontoret (og endnu større Ulempe vil det medføre for alle Birkets Beboere, hvis nævnte Tingsted og Kontor etableres i Korsør" — Afstanden bliver da 4—5 Gange

saa stor som nu), dels til Betydningen af, at Beboerne har „let Adgang til personlig Konference med Dommeren og til at indhente Oplysninger fra de i Birket førte Rets- protokoller, deriblandt navnlig Skøde- og

Panteprotokollerne".

5. Andragende fra Skelskør Byraad og Sogneraadene i Vester Flakkebjerg Herred om, at Skelskør Købstad med Vester Flakkebjerg Herred og Holsteinborg Birk maa komme til at udgøre en selvstændig Retskreds.

Til Støtte for Andragendet, der bygger paa en Forudsætning om, at Hoved- tingstedet og Dommerens Hovedkontor i den foreslaaede nye Retskreds skal være i Korsør som Kredens største Købstad, anføres for det første, at det i det hele taget vil blive meget ubekvemt for Befolkningen i Skelskør Købstad, Vester Flakkebjerg Herred og Holsteinborg Birk, at Retskredsens Hovedtingsted bliver beliggende i Korsør, idet denne Købstad ligger i en Udkant af Retskredsen, og Jernbaneforbindelsen er meget uheldig. Særlig for Beboerne paa Øerne Agersø og Omø (over 800) „vil det blive meget bekosteligt og tidsspildende at foretage en Rejse til Korsør". Der- næst fremhæves Hensynet til Skelskør som Købstad: Naar Byen ophører at være Hovedsæde i en Retskreds, vil den miste Underretsdommeren med Fuldmægtige og Kontorister; Sagførerne vil hovedsagelig bosætte sig i de Købstæder, hvor der findes Hovedtingsted og Hovedkontor for en Dommer; de næringsdrivende i Skelskør vil lide Tab ved, at Oplandets Beboere drages til en anden Købstad. Man henviser til, at Æbeltoft, Stubbekøbing og Stege vedblivende skal være Hovedsæde i en Retskreds, og bemærker, at medens disse Købstæder med tilhørende Landjurisdiktioner i 1911 havde henholdsvis 13,519, 12,833 og 14,535 Indbyggere, var der i den her foreslaaede Rets- kreds 15,729 (Korsør Købstad med tilhørende Land jurisdiktion vil ganske vist efter Folketællingen i 1911, naar en saadan Deling foretages, kun faa ca. 12,000 Ind- byggere). Endvidere anføres, at de nævnte Ulemper vel for en ikke ringe Del vil blive afhjulpet ved, at der oprettes Hjælpetingsteder og Hjælpekontorer i Skelskør og Rude, „men derved vil Ulemperne dog ingenlunde blive fuldt ud afhjulpet". Det vil „vanskeligt blive overkommeligt for Dommeren jævnlig at indfinde sig paa begge Hjælpetingsteder og Hjælpekontorer, saa meget mere som Jernbaneforbindelsen ikke er god". — Den ansøgte Deling formenes neppe at ville medføre nogen nævneværdig Udgiftsforøgelse for Staten, maaske 1 å 2,000 Kr. aarlig.

Sluttelig bemærker Andragerne, at dersom Andragendet fra Sogneraadene i Holsteinborg Birk (jfr. ovenfor under 3) maatte blive bevilget — hvad man ingen- lunde tilsigter at modarbejde —, ændrer de deres Andragende til en Ansøgning om, at Skelskør Købstad og Vester Flakkebjerg Herred (9112 Indbyggere) maa blive op- retholdt som en selvstændig Retskreds.

6. Andragender fra Præstø Byraad og samtlige Sogneraad i Vordingborg nor- dre Birk om, at Præstø Købstad og Vordingborg nordre Birk maa blive opretholdt som selvstændig Jurisdiktion.

De Grunde, der anføres til Støtte for Andragendet, er væsentlig følgende: at Afstanden til Hovedtingstedet (i Vordingborg) vil blive betydelig, for mange af Sog- nene meget lang — op til ca. 36—37 km —, hvortil kommer, at Jernbaneforbindelsen er ugunstig, at Præstø Købstad vil lide Tab ved, at flere store Skatteydere flytter fra Byen, og ved, at Omegnens Beboere søger til en anden By, samt at der vil blive paa- lagt Befolkningen særdeles betydelige Udgifter til Befordring m. v. — Ved Skrivelse fra Justitsministeriet til Præstø Byraad af 4. April d. A., hvoraf Afskrift ledsager Andragendet som Bilag, har Ministeriet meddelt Byraadet, at det er Tanken i Præstø „at oprette saavel et Bitingsted som et Afdelingskontor, ligesom en overordnet Politi- funktionær vil faa Bopæl dér, saaledes at ogsaa Notarialforretninger vil kunne udføres efter Henvendelse til denne", og at „Forholdene vil stille sig paa en ganske anden Maade end i Andragendet forudsat" (o: at „Ordnings af Skifter, Ejendomshandler, Testamenter m. v. vil foregaa i Vordingborg i Stedet for i Præstø"). Det udtales i den Anledning i Andragendet fra samtlige Sogneraad i Vordingborg nordre Birk, at disse „paa ingen Maade kan anse de Hjælpeforanstaltninger, der ommeldes i Justits- ministeriets Skrivelse, for fyldestgørende."

7. Andragende fra Nysted Byraad om Bevarelse af Dommer- og Politimester- embedet i Nysted.

Byraadet motiveter sit Andragende med Hensynet til 1) de sandsynlige øko- nomiske Konsekvenser for Byen af Jurisdiktionsomlægningen (jfr. ovenfor under 4. og 5.), 2) Ulemperne for Befolkningen „ved tidsspildende og bekostelige Rejser". Videre bemærkes, at „Henvisningen til Hjælpetingsteder ikke forslaar, da man jo ikke kan vente, at Retten vil blive sat her mere end 1 Gang ugentlig", og Byraadet fremhæver, at Politimesteren, der skal bo i Sakskøbing „og derfra besøge foruden sin egen By: Musse Herred, Nysted Købstad og Nysted Birk, Rødby Købstad, Fuglse Herred, Maribo, Maribo Birk og Fejø Birk aldrig vil kunne erhverve sig den Lokal- kundskab..... som en Politimester bør have for at kunne gøre Fyldest."

8. Andragender fra Rødby Byraad og Sogneraadene for Taagerup - Thorslunde, Thirsted-Skørringe- Vejleby, Nebbelunde-Sæddinge, Errindlev-Olstrup, Ringsebølle, Fuglse- Krønge og Holeby-Bursø Kommune:- om, at Rødby Købstad og Fuglse Herred maa blive bevaret som selvstændig Jurisdiktion.

Det hedder i Rødby Byraads Andragende, at den foreslaaede Jurisdiktions- forandring vil for Kommunens Beboere medføre Tidsspilde og Bekostninger. „Imid- lertid er det meget værre, at man ved at gøre et saadant Skridt undergraver Rødby Købstads Eksistens i økonomisk Henseende (jfr. ovenfor under 4 og 5) ved at flytte Fuglse Herreds Jurisdiktion fra Byen Gennemføres Jurisdiktionsforandringen, vil 7 af Herredets Sogne drages til Maribo i Kraft af deres Beliggenhed, og de 7 andre ... vil efterhaanden vænnes til at søge Maribo".

Efter en Oversigt over Byens Historie, hvoraf fremgaar, at Rødby i den nyeste Tid har faaet „Gasværk, Vandværk, Elektricitetsværk, nye Gader, nye Skoler, Kloakanlæg, Sygehus, Havn og Havnebane, hvilket alt er sket med stor Bekostning og Stigning af Skatterne“, slutter Andragendet med en Henvi- sning til, at „Stubbekøbing By og Herred skal bevares som Jurisdiktion“.

9. Andragende fra Aakirkeby Byraad, Aaker og Pedersker Sogneraad om, at Hovedtingstedet for Bornholms østre Retskreds' Vedkommende maa blive henlagt til Aakirkeby.

Som Grund hertil anføres, at Aakirkeby allerede tidligere har været betragtet som et Centralpunkt i Kredsen, idet Folketingsvalget i Bornholms 2den Valgkreds altid er foretaget i denne By, og med den paabegyndte Aakirkeby—Østermarie—Gud- hjem Bane i Forbindelse med den bestaaende Bane Rønne—Neksø for Øje vil Byen fremtidig blive et Knudepunkt, hvortil Kredsens Beboere vil faa nemmere Adgang end til nogen anden af Retskredsens Købstæder.

Da Sogneraadene for Østerlars-Gudhjem og Østermarie Kommuner finder, del- er ringe Udsigt til, at Hovedtingstedet for Bornholms østre Retskreds kan bevares for Svaneke Købstad, hvortil Kommunernes Beboere har langt nærmere Vej og lettere Adgang end til Neksø, tiltræder de Andragendet.

10. Andragende fra Svaneke Byraad og Sogneraadene for Østerlars-Gudhjem, Østermarie og Ibsker Kommuner om, at Hovedtingstedet for den østbornholmske Juris- diktion, som foreslaaet, maa blive i Svaneke.

Andragendet, i hvis Indledning det forudsættes, at „der fra anden Side er sket Henvendelse til“ Rigsdagen om, at ovennævnte Hovedtingsted henlægges til Neksø, be- grundes navnlig med, at „Svaneke ifølge Byens Beliggenhed er det naturlige Centrum for den østlige Jurisdiktion“, hvilket formentlig ogsaa bekræftes derved, at ..f. Eks. Fiskeriregistreringen foretages af Svaneke Toldkammer for et Distrikt, hvis Grænser

i det væsentligste falder sammen med Grænserne for den foreslaaede østlige Juris- diktion, ligesom Svaneke afgiver Bopæl for Distriktsdyrlægen for Bornholms østlige Distrikt“, og at „Tingstedets Flytning til Neksø vil forvolde en stor Del af Jurisdik- tionens Beboere betydelig forøget Ulempe og Besvær“, medens der neppe med Føje „kan fremføres andre Grunde til Flytningen end Neksøs Overtal i Indbyggere“, en Omstændighed, „der formentlig ikke bør tillægges afgørende Betydning i denne Henseende“.

11. Andragende fra Ærøskøbing Byraad, Marstal Kommunalbestyrelse m. fl.

Nordskov, den 25. Maj 1914.

Ved nærværende fremsendes til den højtærede Formand for Landstingsudvalget angaaende Lovforslaget om Rettens Pleje en ved et i Gaar ved Ærøskøbing afholdt, talrigt besøgt Møde enstemmig vedtagen Resolution.

Jeg skal tillade mig at bemærke, at Eksempler paa Standsning af Skibsfarten, grundet paa Is, saaledes at Ærø har været uden Forbindelse med Omverdenen, er opgivet mig saaledes:

I 1881 ca. 3 Maaneder fra midt i Januar til midt i April. I 1888 - 3 — - Begyndelsen af Februar til ca. 1. Maj. I 1891 - 1½ — - 12. Marts til 24. April. I 1893 over 2 — - 2. Januar til 10. Marts. I 1895 - 3 -- - 1. Januar til 3. April.

Jeg undlader derfor ikke indstændigt at henstille, at der tages Hensyn til Ærøboernes Ønske, da jeg anser det for saa rimeligt og retfærdigt, at Øen baade af historiske og geografiske Grunde bevares som en selvstændig Retskreds, der i øvrigt heller ikke bliver mindre, eller væsentlig mindre, i Indbyggertal end flere af de som selvstændige bevarede Kredse.

Svendborg Amtsråd har, som det formentlig vil være bekendt, udtalt sin fulde og absolutte Sympati med Tanken, og jeg erfarer i Dag, at Svendborg Byraad har drøftet Spørgsmaalet, at dets Opfattelse, skønt det maa anses for at være inter- esseret i, at Ærø underlægges Svendborg, ganske falder sammen med Amtsrådets, og at det vilde have tilkendegivet denne, om det var blevet adspurgt om sin Stilling til Sagen.

Ærbødigst

Fr. Sporon-Fiedler,

Folketingsmand for Svendborg Amts 7de Valgkreds.

Til Hs. Ekscellence Gehejmekonferensraad, Dr. jur. Qoos, St. K., Dbm. p. p.

Til Regering og Rigsdag.

Underbilag.

Ærøboere, samlede fra alle Egne af Øen efter Indbydelse af og med Re- præsentation fra:

Ærøskøbing Byraad, Marstal Kommunalbestyrelse, Marstal Landsogns Sogneraad, Rise Sogneraad, Tranderup Sogneraad, Bregninge Sogneraad, Søby Sogneraad, Den konservative Vælgerforening for Ærø, Ærø Venstreforening, Marstal radikale Vælgerforening.

Udvalgenes Betænkninger m. m. 188

Ærøskøbing Handelsforening, Ærøskøbing Haandværkerforening, Ærøskøbing Industriforening, Ærøskøbing Skipperforening, Ærøskøbing Sømandsforening, Marstal Skipperforening, Marstal Fiskeriforening, Marstal Handelsforening, Marstal Haandværker og Industriforening, Søassuranceforeningen „Ærø“, Søassuranceforeningen „Neptun“, Ærø Landboforening,

udtaler enstemmigt Ønsket om, at Ærøs flere Aarhundreder gamle Retskreds ogsaa fremtidig maa bevares selvstændig.

Ærøskøbing, den 24. Maj 1914.

Paa Forsamlingens Vegne Iver Krabbe.

12. Andragende fra Odense Byraad om principalt: at Lunde-Skam Herreder med Roepstorff Birk og Bjerge-Aasum Herreder opretholdes som to selvstændige Rets- kredse*), eventuelt med fælles Politimester, subsidiært: at der af de Sogne i begge Jurisdiktioner, der ligger nærmest ved Odense og staar i bekvem Forbindelse med Byen, oprettes en selvstændig ny Retskreds med Hovedtingsted i Odense. „Denne Retskreds kunde i hvert Fald bestaa af Sognene: Norup, Skeby, Otterup, Hjadstrup, Lunde, Lumby og Allesø, alle i Lunde Herred, samt Nørre Søby, Nørre Lyndelse, Sønder Næraa, Højby, Fraugde, Allerup, Davinde og Seden, alle under Bjerge-Aasum Herreder, samt eventuelt Aasum under Odense Herred.“

Mod den foreslaaede Ordning: at Lunde-Skam Herreder og Roepstorff Birk henlægges under Bogense Købstads og Skovby Herreds Retskreds (Hovedtingsted: Bogense) samt at største Delen af Bjerge-Aasum Herreder slaas sammen med Kerte- minde Købstads og Hindsholm Herreds Jurisdiktion (Hovedtingsted: Kerteminde), hen- vises 1) til, at den bestaaende Ordning har ca. fire Menneskealdres Hævd, 2) til, at den foreslaaede Nyordning „for mange Landboere vil medføre Ulejlighed, Tidsspilde og Bekostning“, 3) til, at den „vil faa en meget skæbnsvanger Betydning for Odense Bys næringsdrivende Forretningsmænd og for Byens Sagførerstand.“ „For en Del vil der vel kunne bødes herpaa ved Oprettelse af Bitingsteder og Hjælpekontorer i Odense“, men paa disse bør der da findes Afskrifter af Panteregistre samt forskellige Hjælpeprotokoller, hvilket — foruden at denne Ordning vil blive bekostelig — vil nød- vendiggøre betydelig Korrespondance „og uafbrudte Konferencer med Hovedkontoret“. „I Virkeligheden vil Oprettelsen af Hjælpekontorer være ensbetydende med Op- rettelsen af Dobbeltkontorer, men er det Tilfældet, synes dog alt at tale for, at Ho- vedkontorerne forbliver i Odense“.

13. Andragende fra Bogense Byraad, indeholdende Protest mod, at Tingstedet flyttes til Odense.

En saadan Flytning, for hvilken man „fra anden Side gør sig store Anstren- gelser“, formenes at blive „fuldstændig ødelæggende for Byen“, der kun har faa Ud- viklingsmuligheder. Adgangen til Bogense er for den foreslaaede Jurisdiktions Be-

*) Borgmesteren for Odense udtalte ved Modtagelsen af Udvalgets Formand, at den principale Be gæring rettest burde ændres derhen, at de angivne Herreder opretholdtes som 1 Retskreds.

boere lige saa let som til Odense. Skulde Jurisdiktionen ved, at de Odense nærmest liggende Sogne blev fraskaaret, blive temmelig lille, kunde Brenderup og Fjeldsted- Havndrup Sogne henlægges under Bogense.

Andragendet slutter med at paapege det ønskelige i, at Politimesteren faar Sæde i Bogense.

14. Andragende fra Kerteminde Byraad om, at Forslaget om Henlæggelse af Bjerge-Aasum Herreders Jurisdiktion med Undtagelse af 4 Sogne til den nuværende Jurisdiktion: Kerteminde Købstad og Hindsholm Herred maa blive opretholdt.

Andragendet, hvis Fremkomst skyldes den Omstændighed, at „det er Kerte- minde Byraad bekendt, at der fra Odense Byraads — og mulig ogsaa fra anden — Side rettes Bestræbelser for paa dette Punkt at faa Forslaget ændret, saaledes at de for Tiden i Odense værende Jurisdiktioner bibeholdes i deres nuværende Udstræk- ning“, motiveres navnlig ved, at det for Kerteminde „vil have den allerstørste Betyd- ning, om en noget større Del af Omegnen, endog blot i enkelte Henseender, kunde blive henlagt dertil, saa meget mere som flere af de“ paagældende „Sogne hører til Byens naturlige Opland“ (Kølstrup, Rynkeby og Munkebo Sogne). En Ordning, hvor- efter Jurisdiktionen i Kerteminde ganske nedlagdes, vilde være „til Skade for Byen og virke hemmende for dens Trivsel“.

15. Andragende fra et Udvalg af Beboere i Ringe og fra Sogneraadene for Aarslev, Sønder Højrup, Søllinge-Hellerup, Ryslinge, Herringe, Espe, Vantinge, Gestelev, Heden, Hillerslev og Ringe Kommuner om, at der maa blive oprettet et Tingsted i Ringe.

Til Støtte for Andragendet fremhæves „Byens centrale Beliggenhed, Størrelse og stadige Udvikling og den gode Forbindelse, Byen har med Omegnen“, hvorfor „mange Tusinde af Omegnens Beboere“ — hvis Andragendet imødekommes — vil faa „en bekvemmere Adgang til deres Tingsted, hvortil mange endog har mellem 4 og 5 Mil, medens Vejlængden“ efter den i Andragendet forudsatte Ordning „selv for de fjernestboende højst vil blive 1½ Mil“. Hertil kommer, at der i Ringe By „foruden Sygehus, Apotek, Bank m. m. findes de Købmænd, Læger m. fl., som en stor Del af Sognenes Beboere søger“. Endelig vil man finde det „saare naturligt, at Retskredsens Dommer og Politimester bor i selve den Jurisdiktion og blandt den Befolkning, hvis Embedsmand han er, i Stedet for som nu, at Embedsmanden bor udenfor sin Jurisdiktion i en eller anden Købstad“.

Andragendet ledsages bl. a. af et illustreret Udkast til den foreslaaede nye Jurisdiktion.

16. Andragende fra Sogneraadene for Holsted, Føvling, Brørup, Folding, Malt, Lindknud, Aastrup, Vejrup og Gjørding Kommuner om, at Herredskontoret (Grjørding- Malt Herreder) maa forblive i Holsted.

Til Støtte for Andragendet anføres blot følgende: „Vi vilde betragte det som en stor Ulempe for Befolkningen i Kommunerne, om det (o: Herredskontoret) flyttes til Vejen eller Ribe“.

17. Andragende fra Sogneraadsformænd og Sognefogder i Bjerre Herred om, at det nuværende Tingsted i Bjerre maa blive opretholdt, at ligeledes det med stor Bekostning i de senere Aar udvidede Arresthus maa blive bevaret, samt at der paa

Bjerre Herredskontor maa blive ansat en Fuldmægtig, som faar Bemyndigelse til i størst mulig Udstrækning at betjene Befolkningen.

Det er en Forudsætning for Andragendet, der blot motiveres med en Henvisning til „de Ulemper, der vil blive Befolkningen paaført ved den betydelig større Udstrækning af Rets- og Politikredse“, at Sædet for Dommeren for Bjerre og Hatting Herreder samt for Politimesteren for de nævnte Herreder og Horsens Købstad bliver Horsens.

18. Andragende fra Silkeborg Byraad om, at Hids Herred, som foreslaaet maa blive forenet med Silkeborg Købstad og Birk til en Jurisdiktion.

Byraadet anfører til Støtte for Andragendet, hvis Fremkomst skyldes den Omstændighed, at man har erfaret, „at der gøres Anstrengelser for at hidføre en Forandring i den af Folketinget vedtagne Jurisdiktionsinddeling, ogsaa for saa vidt denne Inddeling vedrører Silkeborg“ — at „Silkeborg Købstad kan, om det findes rigtigt, roligt se paa, at Lysgaard og en Del af Houlbjerg Herreder udgaar af den til Silkeborg henlagte Jurisdiktion, men derimod vil det være en stor Skuffelse for Købstaden og ikke mindre for Hids Herreds Sognekommuner, om dette Herred ikke faar Silkeborg til Tingsted“. — Med Andragendet følger bl. a. Afskrift af Andragende til Justitsministeriet fra Silkeborg Byraad og samtlige Sogneraad i Hids Herred af 12. November 1909, i hvilket Bestræbelserne for at bidføre „en Sammendragning af Hids Herred med Silkeborg Købstad og Birk til et i retslig Henseende samlet Hele“ navnlig motiveres ved: at „Sognene Funder, Balle og Gødvad ... ligger umiddelbart ved Silkeborg Købstad“, at der for Sognene Kragelund og Engesvang er bekvem Baneforbindelse med Silkeborg, at de øvrige Sogne i Herredet „ligge alle saa nær ved Silkeborg og ved saa gode Færdselsveje, at de vil have overordentlig stor Fordel af at blive knyttede til denne By“, at Hids Herred er Silkeborgs naturlige Opland, og at „en Forandring ikke vil kunne blive videre følelig for de næringsdrivende i Kjellerup, eftersom denne By ikke er og neppe nogen Sinde vil blive et Sted, hvor Hids Herreds Beboere søge til for at gøre deres Handelsforretninger“.

19. Andragende fra Silkeborg Byraad.

I Anledning af Meddelelser, som i indeværende Aars Begyndelse fremkom i de her i Købstaden udkommende Dagblade, om paatænkt Forelæggelse for Rigsdagen af nyt Forslag til en Retsreform blev der af samtlige Sogneraad i Hids Herred underskrevet Andragende til Justitsministeriet af Indhold som vedlagte Genpart.

Andragendet, der var afgivet til Byraadet til Videre sendelse, blev dog ikke indsendt til Ministeriet den Gang, idet Indholdet af Retsreformforslaget blev bekendt, og da dette med Hensyn til Jurisdiktionsforholdenes Ordning fuldt ud tilfredsstillende Beboerne i Hids Herred, fandt paagældende Udvalg, at Indsendelsen var overflødig.

Efter hvad senere er passeret, er der imidlertid fremsat Ønske om Indsendelsen, hvorfor denne nu har fundet Sted. Andragendet, der viser, at de Ønsker, som i 1909 næredes af Hids Herreds Beboere, fremdeles er til Stede, tiltrædes af Byraadet.

Underbilag.

Genpart.

Til Justitsministeriet.

Efter Meddelelser i forskellige Blade skal det kongelige Ministerium have under Udarbejdelse et Forslag til en Retsreform, med hvilket Forslag der menes at være forbundet Forslag til forskellige Jurisdiktionsforandringer.

Vi underskrevne Sogneraad for Kommuner i Hids Herred finder os ved disse Pressemeddelelser, hvis Rigtighed vi ikke har Grund til at betvivle, foranledigede til at bede Ministeriet skænke Sagen om Hids Herreds Jurisdiktionsforhold fornyet Op- mærksomhed.

Vi tillader os at henvise til vort Andragende af 12. November 1909 og deri indeholdte udførlige Begrundelse af vort Ønske om, at Herredets Tingsted forlægges fra Kellerup til Silkeborg, endvidere til Ministeriets Udtalelse i Skrivelse af 9. November 1910 om, at det er sindet at fremme Sagen for 5 å 6 Sognes Vedkommende, og endelig til den Erkendelse af Ønskets Berettigelse, som ligger i, at de to Retsbetjentembeder i Silkeborg og Kellerup den 25. September 1911 er opslaaede saaledes, at de paagældende Retsbetjente skal taale de Forandringer i Embedernes Forhold, som maatte følge af Forandringer af Jurisdiktionernes Grænser.

Paa Anledning af fornævnte Andragende blev der som bekendt ført omfattende Forhandlinger og tilvejebragt et betydeligt Materiale til Brug for Ministeriet ved Sagens endelige Afgørelse.

Serup-Lemming Sogneraad, den 12. Januar 1914.

P. S. V. Niels Jensen, Formand.

Gødvad-Balle Sogneraad, den 9. Januar 1914.

P. S. V. H. Skou, Formand.

Kragelund-Funder-Engesvang Sogneraad, den 10. Januar 1914.

P. S. V. J. Jensen, Formand.

Svostrup Sogneraad, den 12. Januar 1914.

P. S. V. S. D. Kristensen.

Sejling-Sinding Sogneraad, den 21. Januar 1914.

P. S. V. J. Sehested.

Genpartens Rigtighed bekræftes.

Silkeborg Borgmesterkontor, den 13. Maj 1911.

Heide-Jørgensen.

20. Sogneraadet for Svostrup Sogn i Hids Herred beder Udvalget foranledige, at Svostrup Sogn fremtidig faar Tingsted i Silkeborg, og det, hvad enten det hele Hids Herred eller kun Dele deraf henlægges til den Jurisdiktion, som faar sit Tingsted i denne By.

Der er om Sagen afholdt Møde af Sognets Beboere, og Deltagerne i dette Møde vedtog med alle Stemmer mod een, at man skulde søge Tingstedet henlagt til Silkeborg, hvortil Afstanden kun er 1 Mil, medens Afstanden til Kellerup er 2 1/2 Mil, ligesom Vejforholdene til Silkeborg er lang bedre end til Kellerup.

21. Andragender fra Viborg Amts Sogneraadsforening og fra Hørup Sogneraad om Bevarelse af Lysgaard m. fl. Herreders Jurisdiktion med Herredskontor i Kellerup.

Medens førstnævnte Andragende blot ganske kort henviser til de i økonomisk Henseende sandsynligvis uheldige Følger for Kellerup af Jurisdiktionsomlægningen og til den ubekvemme Beliggenhed af Tingstedet i Silkeborg, udvikles det i Andragendet fra Hørup Sogneraad nærmere, hvorledes „Herredskontoret er det stærke Baand, der binder Egnen til Byen". Den foreslaede Ordning vil — hedder det videre — „volde største Parten af Herredet, i alt Fald hele Lysgaard og de tillagte Sogne af Houbjerg Herred, betydeligt Besvær, idet Afstanden for de fjernest boende vil vokse til ca. 5 Mil — en Afstand, der vil medføre, at en B ejse til Herredskontoret neppe vil kunne foretages paa en Dag". Kontoret i Kellerup er derimod „Midtpunkt for en velformet Jurisdiktion med et Indbyggerantal af ca. 25,000", og foruden, at der findes „en stor, tidssvarende og kostbar Dommerbolig", har „Viborg Amt for ca. 3 Aar siden bygget et nyt Ting- og Arresthus, hvis

Størrelse og Udstyr er be- regnet for den Kreds af Sogne, der for Tiden hører under Retskredsen". Sluttelig anføres, at man, „hvis det blev gjort gældende, at de sydligste 4 Sogne, hvis Inter- esser kan siges at være knyttede til Silkeborg, burde indlemmes i Silkeborg Birk", vil være tilbøjelig til en Deling af Hids Herred, saaledes at Dommerembederne i Silkeborg og Kellerup i Folketal blev lige store". — Andragendet ledsages af en Skrivelse fra Viborg Stiftamt af 20. April d. A., hvori udtales Tilslutning til „Sogne- raadets Udtalelse om, at en saadan Jurisdiktionsforandring og Herredskontorets Bort- flytning fra Kellerup i højeste Grad vil være til Skade for Kellerup By", ligesom Ulemperne for en meget stor Del af Herredets Befolkning ved en alt for lang Vej til Herredskontoret, naar dette flyttes til Silkeborg, fremhæves.

22. Andragende fra Mariager Byraad. Se Erklæringer fra Byraadene Nr. 21.

23. Andragende fra Vester Brønderslev Sogneraad, Vester Brønderslev og Om- egns Landboforening, Brønderslev og Omegns samvirkende Husmandsforeninger, Haand- værkerformingen og Handelsforening en i Vester Brønderslev om Oprettelse af en Rets- kreds med Herredskontor i Brønderslev.

I Andragendet udtales en Beklagelse over, „at der ikke endnu .. er taget Hen- syn til den Befolkning, som bor i Midtvevdsyssel, men at den stadig henvises til at betjenes fra Pladser, som i de fleste Maader staar meget fjernt fra Befolkningen, idet denne benytter Brønderslev som Handelsplads". Der peges desuden paa Byens stærke økonomiske Udvikling. Til den nye Retskreds tænkes særlig henlagt foruden Brøn- derslev „den sydlige Del af Børglum Herred, den nordlige Del af Hvetbo Herred samt Helium, Hallund og Hellevad- Ørum Sogne i Dronninglund Herred. Af den nordlige

Del af Børglum Herred kunde man tænke sig Taars eventuelt Hæstrup henlagt under Hjørring". — Som Bilag til Andragendet følger Genpart af et Andragende af Novem- ber 1909 til Justitsministeriet fra Sogneraadene for V. Brønderslev, Vrensted-Thise, Tolstrup-Stenum, Ø. Brønderslev-Hallund, Jerslev og Serritslev Kommuner, i hvilket Andragende udtales Ønsket om, at Børglum Herredskontor maa blive flyttet fra Hjør- ring til Brønderslev; fremdeles Ministeriets Svar herpaa, samt endelig et Andragende af November 1885 til Justitsministeriet fra de nysnævnte Sogneraad og Sogneraadet for Vraa-Emb Kommune, ligeledes gaaende ud paa en Flytning af Børglum Herreds- kontor fra Hjørring til V. Brønderslev.

24.

Ho ve dbe styrelsen for Den danske Sagfør erfor ening.

København, den 12. Maj 1914.

Til Folketingsudvalget for Forslaget til Lov om Rettens Pleje blev der af en Række Sagførere ved første Instans gennem Hr. Folketingsmand, Over- retssagsfører L. Jessen indgivet en Anmodning om, at der i Lighed med, at Betegnelsen „Underdommer" i Lovforslaget blev rettet til „Dommer", maatte ske den Forandring i samme, at Ordet „Underretssagsfører" maatte rettes til „Sagfører", men paa Grund af, at denne Anmodning først fremkom, efter at Udvalget havde sluttet sine Forhandlinger, og lige inden Lovforslaget kom til 3die Behandling, blev dette Spørgsmaal ikke i Folketinget optaget til Drøftelse.

Det er et almindeligt Ønske indenfor Sagførerstandens, at denne Rettelse sker, hvorfor jeg paa Hovedbestyrelsens Vegne tillader mig at henstille til det ærede Landstingsudvalgs velvillige Overvejelse, at Ordet „Underretssagsfører" i Lovens §122 ab initio, §124, §130 og §140, sidste Linie, forandres til „Sagfører".

Otto Liebe.

Til Landstingsudvalget for Forslaget til Lov om Rettens Pleje.

Tillæg til Betænkning over Forslag til Lov om Rettens Pleje m. v.

Landstingets Udvalg augaaende Forslag til Lov om Rettens Pleje m. v.

28. Maj.

Udvalget tillader sig herved at forespørge, hvorvidt Ministeriet maatte mene sig i Stand til at meddele Udvalget Oplysning angaaende Statskassens Evne til at bære den af en Reform af vor Retspleje flydende

1913/1914: Betækning (Landstinget),

aaarlige Udgiftsforøgelse.

P. U. V. Goos.

Til Justitsministeriet.